

พลวัตของสภาพแวดล้อมกายภาพ กิจกรรม และความหมายต่อพื้นที่ที่สาม
ภายใต้บริบทวิทยาเขต ม.ใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

THE DYNAMIC OF PHYSICAL SETTING, ACTIVITIES, AND MEANING OF
THIRD PLACE: THE MAHASARAKAM UNIVERSITY,
KHAMRIANG CAMPUS CASE STUDY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2562

KMITL-2019-AR-M-003-036

พลวัตของสภาพแวดล้อมกายภาพ กิจกรรม และความหมายต่อพื้นที่ที่สาม
ภายใต้บริบทวิทยาเขต ม.ใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

THE DYNAMIC OF PHYSICAL SETTING, ACTIVITIES, AND MEANING OF
THIRD PLACE: THE MAHASARAKAM UNIVERSITY,
KHAMRIANG CAMPUS CASE STUDY

กุลจิรา วีระวัฒนาวิศิษฐ์
KUNCHIRA TIRAWATTANAWISIT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รั้งที่มีการนำไปใช้

พ.ศ. 2562

KMITL-2019-AR-M-003-036

THE DYNAMIC OF PHYSICAL SETTING, ACTIVITIES, AND MEANING OF
THIRD PLACE: THE MAHASARAKAM UNIVERSITY,
KHAMRIANG CAMPUS CASE STUDY

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE PROGRAM IN INTERIOR ARCHITECTURE
FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้เฉพาะในวงวิชาการเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และข้อมูลอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2019

KMITL-2019-AR-M-003-036

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

COPYRIGHT 2019

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พลวัตของสภาพแวดล้อมกายภาพ กิจกรรม และความหมายต่อพื้นที่ที่สาม ภายใต้บริบทวิทยาเขต ม.ใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
นักศึกษา	นางสาวกุลจิรา อธิระวัฒนาวิศิษฐ์
รหัสประจำตัว	59602041
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2562
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชัยรัตน์ นันทะ

บทคัดย่อ

พื้นที่ที่สาม (Third Place) เป็นแนวคิดตะวันตกที่เป็นที่รู้จักกันในสังคมไทย หมายถึงพื้นที่ที่อยู่ระหว่างเส้นแบ่งความเป็นสาธารณะกับพื้นที่ส่วนตัวของบ้านและสำนักงาน ในปัจจุบัน พื้นที่นี้ยังทวีความสำคัญต่อการปฏิสัมพันธ์สร้างเครือข่าย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่อาจนำไปสู่การเกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ในอนาคต อย่างไรก็ตาม การให้ความหมายหรือความต้องการที่ผู้คนมีต่อพื้นที่ที่สามนี้อาจแตกต่างกันไปตามวิถีของผู้คนในแต่ละถิ่น งานวิจัยเชิงคุณภาพนี้มุ่งศึกษาประสบการณ์ต่อพื้นที่ที่สามของนักศึกษา คือมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขต ม.ใหม่) ด้วยการสำรวจสภาพแวดล้อมกายภาพร่วมกับการสังเกตการณ์ การสนทนากลุ่มแบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูล 20 คน และใช้แบบสอบถามจากผู้ให้ข้อมูล 100 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาด้วยประกอบและวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาเพื่อทำความเข้าใจพลวัตของ 1) ลักษณะทางกายภาพ 2) กิจกรรม และ 3) ความหมายที่นักศึกษาให้ต่อพื้นที่ ภายในมหาวิทยาลัย และเพื่อใช้เป็นกรณีศึกษาเปรียบเทียบกับประสบการณ์ต่อพื้นที่ที่สาม

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมองว่าพื้นที่ที่สามสำหรับนักศึกษาจะต้องเข้าถึงได้ง่ายด้วยรถจักรยานยนต์ ซึ่งต่างไปจากงานวิจัยในประเทศตะวันตกที่ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงได้สะดวกด้วยทางเท้า ในด้านรูปลักษณ์ ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีมาก่อน ซึ่งระบุว่าจะต้องมีความเรียบง่ายไม่หรูหรา แต่ในการศึกษานี้ผู้ให้ข้อมูลบางกลุ่มให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมที่สวยงาม สะอาดตา สำหรับมิติด้านกิจกรรม ผลการศึกษาไม่สอดคล้องงานวิจัยและแนวคิดของนักสังคมวิทยาตะวันตกที่ระบุว่ากิจกรรมหลักในพื้นที่ที่สามคือการสนทนา แต่สำหรับการศึกษานี้ พบว่ากิจกรรมที่เกิดขึ้นมีความหลากหลาย มีรูปแบบที่ยืดหยุ่น และการสนทนาเป็นเพียงส่วนประกอบของกิจกรรมหลัก และสุดท้าย ในมิติด้านความหมายที่บุคคลให้กับพื้นที่ที่สาม พบว่ามีความสอดคล้องกับวรรณกรรมที่ระบุว่า จะต้องเป็นพื้นที่ซึ่งมีความเสมอภาค ทุกคนสามารถเข้าใช้ได้

ทั้งยังให้ความรู้สึกเป็นเหมือนบ้านที่อยู่นอกบ้าน เป็นเจ้าของบ้าน ไม่รู้สึกประหม่าหรือเขินอายในการเข้าใช้งาน

งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะการนำไปใช้ในการออกแบบเกี่ยวกับพื้นที่ที่สามเพื่อรองรับกับการใช้งานที่สามารถเข้าถึงได้ทั้งรถจักรยานยนต์และทางเท้า โดยมีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่สามารถดึงดูดความน่าสนใจ และความเหมาะสมกับรสนิยมของกลุ่มวัยรุ่นหรือนักศึกษามหาวิทยาลัย การวิจัยในอนาคตสามารถมุ่งเน้นไปที่รูปแบบการจัดวางเครื่องเรือนภายในพื้นที่ การเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับพื้นที่ การออกแบบระบบแสงสว่างโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้งานประกอบกับความสวยงามภายในพื้นที่ และการออกแบบสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้คน เพื่อตอบสนองต่อกิจกรรมและความต้องการของผู้คนในท้องถิ่นนั้น รวมไปถึงในปัจจุบันและอนาคตมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ควรศึกษาความเป็นไปได้ของพื้นที่ที่สามสำหรับผู้สูงอายุด้วยเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	The Dynamic of Physical setting, Activities, and Meaning of Third Place: The Maharakham University, Khamriang Campus Case Study
Student	Miss. Kunchira Tirawattanawisit
Student ID	59602041
Degree	Master of Architecture
Program	Interior Architecture
Year	2019
Thesis Advisor	Assistant Professor Piyarat Nanta

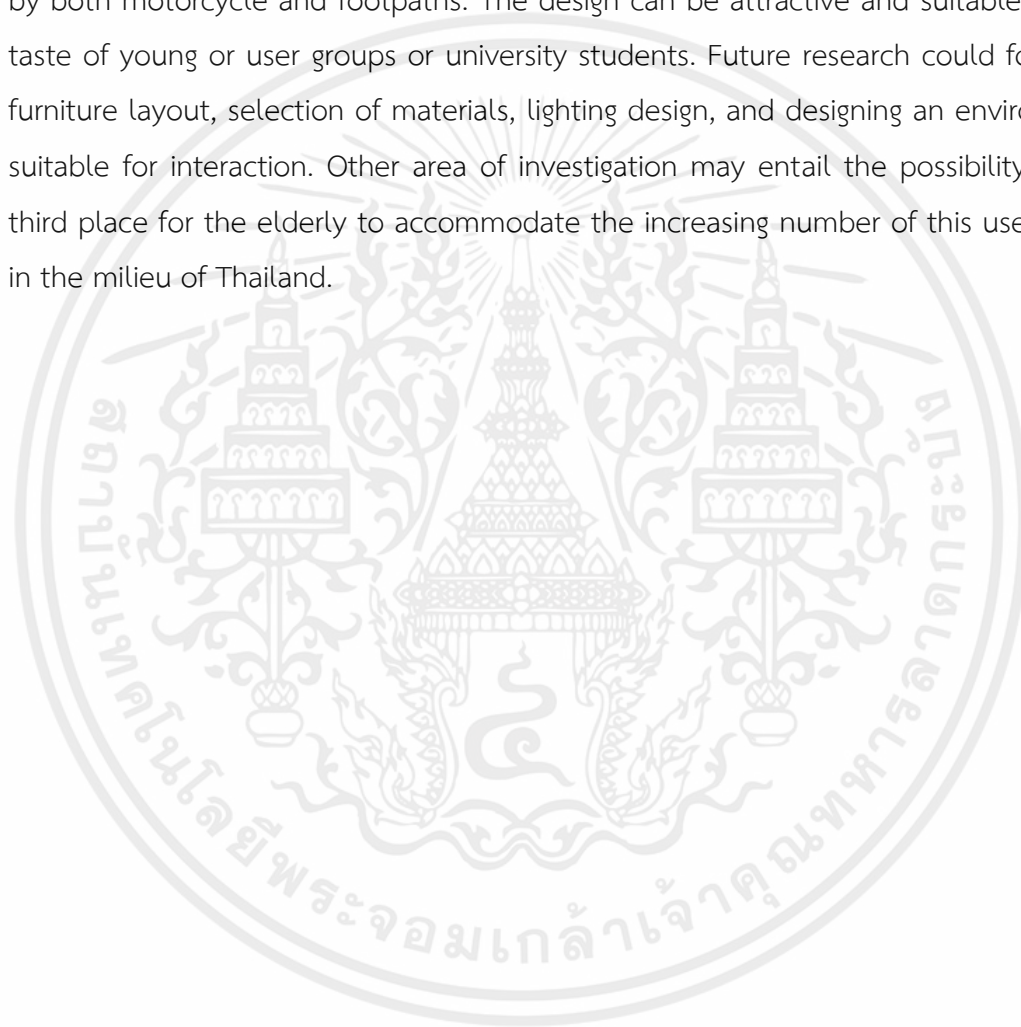
ABSTRACT

Since its first introduction in 1989, the term ‘Third Place’ has been widely used to describe the additional spaces aside the domain of a home (first place), and the workplace (second place). The Third Place serves as heart of the community, provides the neutral public spaces that the community members use to connect and establish bonds, exchanging ideas, and getting other form of supports. As experience of place is a production of 1) physical environment, 2) activities, and 3) the meaning assigned to the such environment; variation in the aforementioned components may lead to the different place experience. This single case study research aims at examining the notion of the Third Place through the experience of the student at the Khamriang Campus of Maharakham University through direct observation, annotated photograph, group interview with to 20 informants, and questionnaire survey from 100 participants. Then the qualitative data is analyzed through content in conjunction with descriptive statistics of the survey.

In term of the physical environment, the areas that serve as the third place among the participants in this study include coffeeshops, parks, and exercise area within the university campus. the study revealed that these users prefer to access the area by motorcycle, which is different from the western context where footpaths is a preferred mode of accessibility. For the appearance, the results showed the discordance between previous research and the current investigation to which the informants desire attractive and distinctive decoration as oppose to a simple, low profile place. The activities within the third place at Maharakham university are

diverse depending on the area. The conversation is just a component of other activities differing from the western context where it is the mainstay of the third place. However, similar to the previous investigations, the Mahasarakam participants feel similar to those of the west, that everyone must have equal right to use these places, and also describe that the place would create the feeling of a home away from home.

Recommendations for design of the third place should be easily accessible by both motorcycle and footpaths. The design can be attractive and suitable for the taste of young or user groups or university students. Future research could focus on furniture layout, selection of materials, lighting design, and designing an environment suitable for interaction. Other area of investigation may entail the possibility of the third place for the elderly to accommodate the increasing number of this user group in the milieu of Thailand.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.พิยะรัตน์ นันทะ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้การช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ สถานที่ที่ให้เข้าถึงข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวมทั้งผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ที่เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ข้อมูลกับการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ เพื่อนร่วมรุ่น รหัส 59 หลักสูตรปริญญาโท สถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกคนที่ร่วมกันผลักดันและคอยเป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คณาจารย์และพนักงาน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกคน ที่อำนวยความสะดวกให้เกิดหลักสูตรการเรียนการสอนปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ขอขอบคุณ ครอบครัว ที่คอยสนับสนุนเสมอมาและกำลังใจของข้าพเจ้าในช่วงเวลาที่ทำกรวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

กุลจิรา ธีระวัฒนาวิศิษฐ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	XII
สารบัญผัง.....	XIII
สารบัญแผนภูมิ.....	XIV
สารบัญภาพ.....	XV
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามของการวิจัย.....	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.5 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 กรอบแนวคิด (Frame work) เกี่ยวกับพื้นที่ที่สามในงานวิจัย.....	6
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับพื้นที่ที่สาม (Third place).....	7
2.2.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม.....	7
1. พื้นที่ที่มีความเป็นกลาง.....	7
2. พื้นที่ที่มีการเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก.....	7
3. พื้นที่ที่มีรูปลักษณ์ที่ธรรมดา.....	8
4. พื้นที่ที่มีบรรยากาศอารมณ์สนุกสนาน.....	9
สรุปเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม.....	10
2.2.2 กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม.....	11
1. พื้นที่ที่มีกิจกรรมหลัก คือ การสนทนา.....	11
2. พื้นที่ที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย.....	11
สรุปเกี่ยวกับกิจกรรมในพื้นที่ที่สาม.....	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในห้องสมุดเท่านั้น ไม่อนุญาตให้คัดลอกหรือจำหน่ายซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกสิ่งนี้ไป และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำมาใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.2.3 ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม.....	14
1. พื้นที่ที่สามจะต้องมีความเสมอภาค.....	14
2. พื้นที่ที่เป็นเหมือนบ้านที่อยู่นอกบ้าน.....	15
สรุปเกี่ยวกับผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม.....	15
2.2.4 สรุปความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่สาม.....	16
2.3 ทบทวนระเบียบวิธีการวิจัยของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.3.1 ระเบียบวิธีวิจัย.....	17
2.3.2 การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวนผู้ให้ข้อมูล.....	17
2.3.3 การเลือกสถานที่ในการศึกษา.....	18
2.3.4 เครื่องมือและการเก็บข้อมูล.....	18
2.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	19
สรุปทบทวนระเบียบวิธีการวิจัยของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	19
บทที่ 3 บริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	20
3.1 ลักษณะของประชากร สังคม วัฒนธรรมประเพณี และเศรษฐกิจ.....	20
3.2 ลักษณะทางกายภาพของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	22
• การเข้าถึงมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขต ม.ใหม่).....	23
• อาณาเขตติดต่อ.....	25
• วิเคราะห์ทิศทางแดด ลม โดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	26
3.3 อัตลักษณ์และหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	27
3.4 ลักษณะของพื้นที่ทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	27
บทที่ 4 ระเบียบวิธีวิจัย.....	36
4.1 การออกแบบการวิจัย.....	36
4.2 การเลือกสถานที่สำหรับการวิจัย.....	36
4.3 การศึกษานำร่อง.....	37
4.3.1 วิธีการศึกษา.....	37
4.3.1.1 การศึกษาจากข้อมูลเอกสาร.....	37
4.3.1.2 การลงสำรวจภาคสนาม.....	37
4.3.1.3 การสนทนากลุ่ม.....	37
4.3.1.4 การสังเกตการณ์.....	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำหรือจัดจำหน่าย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกไปลงนิตยสารหรือสิ่งพิมพ์อื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.3.2 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย.....	38
4.3.3 ประชากรในการศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	39
4.3.3.1 ประชากรในการศึกษา.....	39
4.3.3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	39
4.3.3.3 การเลือกกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูล.....	39
4.3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
4.3.4.1 สํารวจลักษณะทางกายภาพภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	40
4.3.4.2 สันทนาการกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	40
4.3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
4.3.5.1 ฝั่่งพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	41
4.3.5.2 แบบสันทนาการกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	41
4.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล.....	41
4.3.6.1 วิเคราะห์จากการสังเกตและถ่ายภาพลักษณะทางกายภาพ.....	42
4.3.6.2 วิเคราะห์จากการสังเกตกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งาน.....	42
4.3.6.3 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษา.....	42
4.4 การศึกษาหลัก.....	42
4.4.1 วิธีการศึกษา.....	42
4.4.2 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย.....	42
4.4.3 ประชากรในการศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	43
4.4.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
4.4.4.1 สํารวจลักษณะทางกายภาพภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	44
4.4.4.2 แจกแบบสอบถามให้นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	44
4.4.4.3 สันทนาการกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	44
4.4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
4.4.5.1 ฝั่่งพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	44
4.4.5.2 แบบสอบถามนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	45
4.4.5.3 แบบสันทนาการกับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	45
4.4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล.....	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือจัดพิมพ์ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีโทษตามกฎหมายและทางอาญาของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำเผยแพร่

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.4.6.1 วิเคราะห์เนื้อหาจากการตอบแบบสอบถาม.....	46
4.4.6.2 วิเคราะห์จากการสังเกตและถ่ายภาพลักษณะทางกายภาพ.....	46
4.4.6.3 วิเคราะห์จากการสังเกตกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งาน.....	46
4.4.6.4 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษา.....	46
4.4.6.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	46
4.5 การรักษามาตรฐานงานวิจัย.....	47
4.5.1 ความน่าเชื่อถือ (Credibility).....	47
4.5.2 ความวางใจได้ (Dependability).....	47
4.5.3 ความสามารถในการยืนยันว่าไม่เปลี่ยนแปลง (Conformability).....	47
4.5.4 ความสามารถในการนำไปอธิบายกับเหตุการณ์อื่น (Transferability).....	47
บทที่ 5 ผลการศึกษา.....	48
ผลการศึกษาจากแบบสอบถาม (Questionnaire) (ต่อ)และจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	49
5.1 ลักษณะประชากรผู้ให้ข้อมูล.....	49
สรุปลักษณะของประชากร.....	52
5.2 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม.....	52
5.2.1 ความเป็นสาธารณะ.....	52
สรุปด้านความเป็นสาธารณะ.....	56
5.2.2 ช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่.....	57
สรุปช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่.....	58
5.2.3 รูปลักษณ์ของพื้นที่.....	58
สรุปด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่.....	59
5.2.4 บรรยากาศของพื้นที่.....	59
สรุปด้านบรรยากาศของพื้นที่.....	60
สรุปผลการศึกษาด้านลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม.....	60
5.3 กิจกรรมภายในพื้นที่ที่สาม.....	62
5.3.1 การพูดคุยกันเป็นกิจกรรมหลัก.....	62
5.3.2 ความหลากหลายของกิจกรรม.....	62
สรุปผลการศึกษาด้านกิจกรรมภายในพื้นที่ที่สาม.....	69
5.4 ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม.....	69
5.4.1 ความเท่าเทียมกันในการใช้งานภายในพื้นที่.....	69
5.4.2 ความอบอุ่นเป็นกันเอง (การเป็นเจ้าของพื้นที่).....	70
สรุปผลการศึกษาด้านผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม.....	71

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
5.5 สรุปผลการศึกษา.....	71
บทที่ 6 อภิปรายผล ข้อจำกัดของการศึกษา และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลการศึกษา.....	75
6.1 อภิปรายผล.....	76
6.1.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม.....	76
6.1.2 กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม.....	78
6.1.3 ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม.....	79
สรุปการอภิปรายผล.....	80
6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้.....	81
6.3 ข้อจำกัดในการวิจัย.....	82
6.4 ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษาขั้นต่อไปใช้.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก (เครื่องมือในการวิจัย).....	87
ภาคผนวก A แบบสอบถามนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	88
ภาคผนวก B แบบสนทนากลุ่มนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	91
ภาคผนวก C ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	93
ภาคผนวก D ภาพผลจากการทำสัญลักษณ์ลงบนผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	94
ภาคผนวก E บทการสนทนาของผู้ให้ข้อมูลจากแบบสนทนากลุ่ม.....	95
ประวัติผู้เขียน.....	105

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงตารางสรุปการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของพื้นที่ที่สาม.....	16
4.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัยนาร่อง.....	39
4.2 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างคำถามการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานาร่อง.....	41
4.3 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัยหลัก.....	43
4.4 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างคำถามการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาหลัก.....	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

ฝั่งที่	หน้า
1.1 แสดงผังกระบวนการศึกษาวิจัย.....	4
4.1 แสดงผังกระบวนการศึกษาวิจัยนำร่อง.....	38
4.2 แสดงผังกระบวนการศึกษาวิจัยหลัก.....	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
5.1 แสดงสัดส่วนอายุของผู้ให้ข้อมูล.....	49
5.2 แสดงสัดส่วนสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล.....	50
5.3 แสดงสัดส่วนเพศของผู้ให้ข้อมูล.....	50
5.4 แสดงสัดส่วนสถานที่พักอาศัยของผู้ให้ข้อมูล.....	51
5.5 แสดงสัดส่วนภูมิฐานะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	51
5.6 แสดงสัดส่วนตำแหน่งที่ควรทำกิจกรรมของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	53
5.7 แสดงสัดส่วนของสถานที่ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลชอบไปใช้งาน.....	54
5.8 แสดงสัดส่วนของช่องการเข้าถึงพื้นที่.....	57
5.9 แสดงสัดส่วนของรูปแบบการตกแต่ง.....	58
5.10 แสดงสัดส่วนของบรรยากาศของพื้นที่.....	60
5.11 แสดงสัดส่วนของกิจกรรมที่นิยมทำมากที่สุด.....	63
5.12 แสดงสัดส่วนความต้องการเพิ่มเติมในการใช้งานภายในพื้นที่กิจกรรม.....	63
5.13 แสดงสัดส่วนของช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเข้าถึงพื้นที่.....	65
5.14 แสดงระยะเวลาในการใช้งานภายในพื้นที่.....	65
5.15 แสดงสัดส่วนของช่วงเวลาในการทำกิจกรรม.....	66
5.16 แสดงสัดส่วนของระยะเวลาในการทำกิจกรรม.....	67
5.17 แสดงสัดส่วนของจำนวนคนในการทำกิจกรรม.....	67
5.18 แสดงสัดส่วนของผู้คนที่สามารถเข้าใช้งานภายในพื้นที่.....	70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงโมเดลของการศึกษาพื้นที่ (Place model) ของ (Canter, 1977)	6
2.2 แสดงการดัดแปลง Place Experience Model เพื่อใช้ในการศึกษาพื้นที่ที่สาม.....	6
2.3 แสดงพื้นที่ที่สามของ New york และ Tokyo.....	9
2.4 แสดงพื้นที่ที่สามของ Seoul และ Bangkok.....	9
3.1 แสดงการดัดแปลงผังพื้นที่ตำบลขามเรียงและท่าขอนยาง.....	20
3.2 แสดงภาพการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยเชื้อ ทิมา: ทีมวิจัยไทย (2542).....	21
3.3 แสดงภาพมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	22
3.4 แสดงเส้นทางการเข้าถึงมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	23
3.5 แสดงผังทิศของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	24
3.6 แสดงมุมมองทางทิศเหนือ.....	24
3.7 แสดงมุมมองทางทิศตะวันออก.....	24
3.8 แสดงมุมมองทางทิศตะวันตก.....	24
3.9 แสดงมุมมองทางทิศใต้.....	24
3.10 แสดงภาพทิศทางสภาพภูมิอากาศที่เข้าสู่พื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	25
3.11 แสดงผังอาคารเรียนภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	28
3.12 แสดงลักษณะกิจกรรมในพื้นที่ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	28
3.13 แสดงลักษณะกิจกรรมในพื้นที่ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	28
3.14 แสดงลักษณะสภาพปัจจุบันในพื้นที่ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	29
3.15 แสดงลักษณะสภาพปัจจุบันในพื้นที่ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	29
3.16 แสดงผังพื้นที่ที่สามในภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.....	30
3.17 แสดงพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	31
3.18 แสดงพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	32
3.19 แสดงพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	33
3.20 แสดงพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่).....	34
5.1 แสดงภาพการสนทนากลุ่มและสอบถามผู้ให้ข้อมูล.....	52
5.2 แสดงภาพสนามกีฬาและสวนสาธารณะ.....	53
5.3 แสดงการทำสัญลักษณ์ลงในผังพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนักศึกษา.....	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการวิจัยเท่านั้น มิใช่เพื่อเผยแพร่หรือใช้ซ้ำอย่างอื่น การนำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.4 แสดงภาพผังตำแหน่งพื้นที่ทำกิจกรรมเลือกมากที่สุดสนามกีฬาและสวนสาธารณะ.....	55
5.5 แสดงภาพสนามกีฬาและร้านกาแฟ Amazon เป็นพื้นที่ที่ชอบไปใช้งานมากที่สุด.....	56
5.6 แสดงภาพพื้นที่ทำกิจกรรมโดยรอบสนามกีฬา.....	64
5.7 แสดงภาพบริเวณสนามกีฬา ลานกิจกรรม และสวนสุขภาพเชื่อมโยงกับช่วงเวลา.....	66
5.8 แสดงภาพการเข้าถึงพื้นที่และกิจกรรมภายในพื้นที่บริเวณตลาดน้อย.....	68
5.9 แสดงภาพสวนสาธารณะและร้านกาแฟ Black canyon.....	71
5.10 แสดงภาพโมเดลของการศึกษาพื้นที่ (Place model) ของ (Canter, 1997).....	71
6.1 แสดงภาพการดัดแปลง Place Experience Model ของ (Canter, 1997).....	74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เอเวนส์ และ บอยด์ (Evans and Boyte, 1992) ได้กล่าวว่า ในสังคมอเมริกันมีพื้นที่ ที่เรียกว่า พื้นที่อิสระ (Free Space) เป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งรวมตัวกันของคนอเมริกันผิวดำผู้ที่ได้รับแรงกดดันด้านการเหยียดผิวสี และถูกปิดกั้นด้านสิทธิเสรีภาพในสังคมในปี 1961-1965 ระบอบประชาธิปไตย พวกเขาต้องการพื้นที่ที่พวกเขาสามารถใช้สิทธิ ในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองโดยไม่ถูกปิดกั้นทางความคิด ในสังคมอเมริกันถือเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการแก้ปัญหาด้านสังคมของคนอเมริกันผู้ที่ได้รับผลกระทบต่าง ๆ จากความเจริญเติบโตของสังคมเมือง ต่อมาพื้นที่ในลักษณะนี้ได้ถูกขนานนามว่าเป็น พื้นที่ที่สาม (Third place)

พื้นที่ที่สามไม่เป็นเพียงแต่เป็นแหล่งแก้ไขปัญหาสังคมให้กับคนอเมริกันที่ได้รับความดั่งเครียดวิตกกังวลจากการทำงาน แต่ยังเป็นแหล่งผ่อนคลาย เพื่อพบปะกับคนอื่น ๆ ยังให้ผู้คนได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันเป็นหมู่คณะตามธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งมีประโยชน์และความสำคัญตามปัจจัยทั้งสามประการคือ 1) ต้องเป็นพื้นที่สาธารณะ 2) เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิด ให้ความรู้ใหม่ ๆ 3) เป็นพื้นที่ที่ทำกิจกรรมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งร่วมกัน (Oldenburg, 1999) จึงเป็นช่องทางของการอยู่รวมตัวกันของคนในสังคม ที่มีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน ที่มาอยู่ร่วมกัน ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้คนมาพบปะพูดคุยกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ในปี 1986 บาร์เป็นเพียงทางเลือกเดียวสำหรับคนที่ต้องการพบปะเพื่อนในสังคม แต่ปัญหาอย่างหนึ่งของบาร์ คือ เครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ และยิ่งในช่วงหลังมีกฎหมายห้ามขับรถขณะมีอาการมึนเมา และความกังวลในปัญหาสุขภาพ ส่งผลให้บาร์ไม่สามารถเติบโตตามแนวคิดของพื้นที่ที่สามได้เท่าที่ควร และทำให้คนเริ่มมองหา พื้นที่ที่สาม ในรูปแบบอื่น ต่อมาในช่วงทศวรรษ 90 จนถึงปัจจุบัน พื้นที่ที่สามได้ขยายการสร้างประโยชน์และความสำคัญของพื้นที่เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้มีประเภทของพื้นที่ที่สามเพิ่มตามไปด้วย ได้แก่ ศูนย์กลางชุมชน ศูนย์นันทนาการ ร้านอาหาร คาเฟ่ บาร์และผับ ภัตตาคาร ห้างสรรพสินค้า ร้านค้า ร้านเสริมสวย โรงภาพยนตร์ โบสถ์ โรงเรียน สโมสร ห้องสมุด วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ลานกีฬา สวนสาธารณะและพื้นที่อื่น ๆ ที่ช่วยให้การพักผ่อนหย่อนใจ (Jeffres et al, 2009)

ดังนั้นทำให้ผู้วิจัยเกิดประเด็นที่ต้องทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ของพื้นที่ที่สามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันภายใต้บริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าลักษณะกายภาพของพื้นที่ที่สามในโมทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะและกิจกรรมอย่างไรเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งาน และพื้นที่แบบใดภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สาม

ผู้วิจัยได้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญในการหาคำตอบของปรากฏการณ์ของพื้นที่ที่สาม ภายใต้บริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่านอกจากจะได้ทราบถึงลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษา รวมไปถึงได้ทราบถึงลักษณะของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นภายในพื้นที่ที่สามแล้ว สามารถนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างกันระหว่างลักษณะของพื้นที่ที่สามในบริบทมหาวิทยาลัยมหาสารคามและบริบทในประเทศ ทั้งด้านลักษณะทางกายภาพ กิจกรรมภายในพื้นที่ รวมไปถึงความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่จากกลุ่มผู้ใช้งาน และงานวิจัยนี้ยังเป็นประโยชน์ในการระบอองค์ความรู้ที่หาคำตอบได้แล้วนั้น สามารถนำไปเสนอแนะแนวทางในการออกแบบการวางผังหรือจัดสภาพแวดล้อมให้ตอบสนองและเหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่ที่สามที่เป็นในปัจจุบัน และผู้วิจัยคาดหวังว่าในการวิจัยครั้งนี้จะสามารถช่วยให้ผู้วิจัยและผู้สนใจได้เข้าใจลักษณะของพื้นที่ที่สามได้มากขึ้น

1.2 คำถามการวิจัย

1. ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะเป็นอย่างไร
2. ลักษณะกิจกรรมของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง
3. ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษามโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ที่สาม
2. เพื่อสำรวจลักษณะพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สาม
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างกันระหว่างบริบทของต่างประเทศกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงลักษณะรูปแบบของพื้นที่ที่สามในบริบทของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ได้ทราบถึงลักษณะของพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

3. ได้ทราบถึงความเหมือนหรือความต่างกันระหว่างบริบทของต่างประเทศกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. ได้ทราบถึงลักษณะกิจกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ที่สามในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
5. ได้ทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของพื้นที่ที่สามในบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.5 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ขอบเขตของการสำรวจพื้นที่ใช้งานและขอบเขตของการศึกษาความต้องการของผู้ให้ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1. ขอบเขตทางกายภาพของพื้นที่ในการสำรวจ คือ ขอบเขตภายในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขต ม.ใหม่) มุ่งเน้นการศึกษาบริเวณพื้นที่ที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าขอนยางและตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. ขอบเขตทางผู้ให้ข้อมูล คือ ประชากรและผู้ให้ข้อมูลภายในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขต ม.ใหม่)

2.1 ประชากรในการศึกษา คือ ประชากรปีการศึกษา 2558-2562 ในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย นักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 41,000 คน ปริญญาโทจำนวน 1,040 คน ปริญญาเอก จำนวน 740 คน รวมนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามจำนวน 42,780 คน

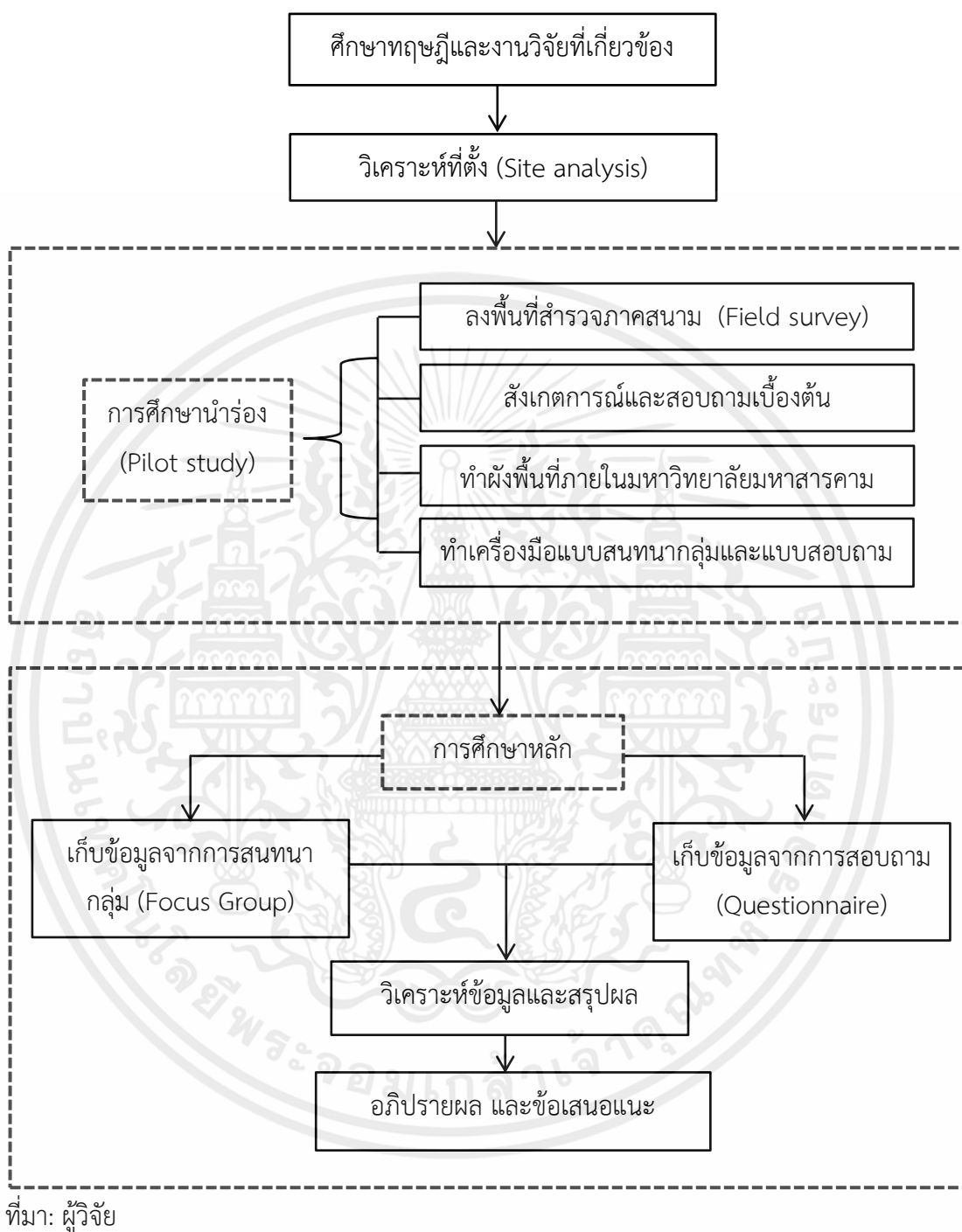
2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ กลุ่มนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2558-2562 ทั้งหมด 18 คณะ เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้ใช้งานหลัก

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

พื้นที่ที่สาม (Third place) หมายถึง พื้นที่ที่นอกเหนือจาก บ้านหรือที่ทำงาน มีความเป็นส่วนกลาง มีความเป็นสาธารณะ เปิดกว้าง เข้าถึงง่าย มีความเป็นอิสระ มีการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ร่วมกัน เป็นพื้นที่ที่คนให้ความสนใจร่วมกัน มีบรรยากาศที่สนุกสนาน เป็นมิตร เป็นกันเอง กลุ่มคนเข้ามาใช้ประโยชน์จากพื้นที่ที่สามร่วมกัน จะมีการปรับเปลี่ยนบทบาทพฤติกรรมให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน จะเป็นกลุ่มคน ทุกเพศ ทุกวัย ไม่มีการแบ่งแยกสีผิว ศาสนาการศึกษา อายุ อาชีพ

และสถานภาพทางสังคม มีกิจกรรมหลักโดยส่วนมากจะเป็นการสนทนา พูดคุย พบปะ สังสรรค์กัน ไม่ว่าจะกรณีใดหรือปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของพื้นที่ที่สามตามแต่ละบุคคลนิยมได้

ผัง 1.1 แสดงผังกระบวนการศึกษาวิจัย (Flow chart research process)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2 นี้ประกอบด้วยทบทวนแนวคิด ทฤษฎี บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ “พื้นที่ที่สาม” (Third place) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดและมีความสำคัญในการดำเนินงานวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 กรอบแนวคิด (Frame work) เกี่ยวกับ “พื้นที่ที่สาม” (Third place) ในการวิจัย

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับ “พื้นที่ที่สาม” (Third place)

ตามแนวคิดปรัชญาด้านสังคมวิทยาโดยแบ่งตาม (Place model) ดังนี้

2.2.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม (Place/Physical Setting)

2.2.2 กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม (Behavior/Activities)

2.2.3 ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม
(Meaning and user group)

2.2.4 สรุปความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม (Third place)

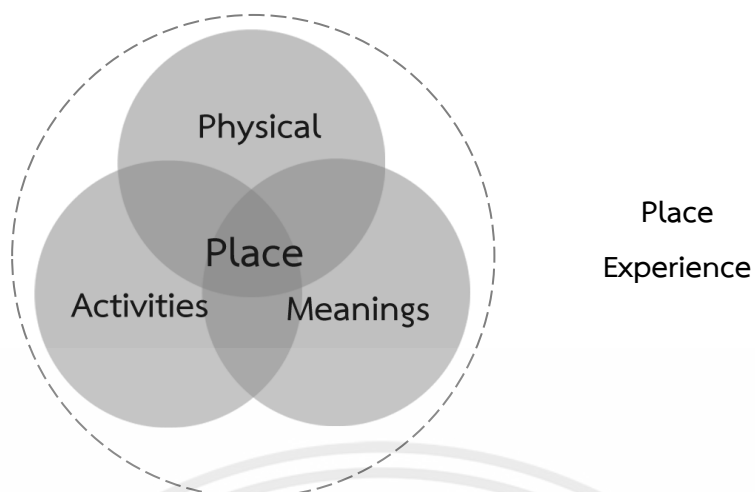
จากการทบทวนวรรณกรรม

2.3 ทบทวนระเบียบวิธีการวิจัยของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบแนวคิด (Frame work)

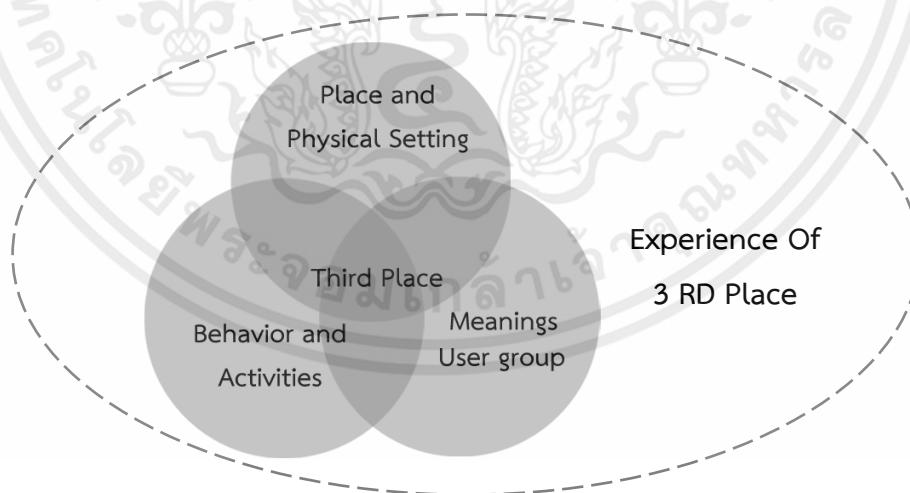
การวิจัยนี้เป็นการศึกษาลักษณะทางกายภาพของ “พื้นที่ที่สาม” รวมไปถึงกิจกรรมและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ โดยได้จำแนกตามโมเดลการศึกษาพื้นที่ (Place Experience model) ของ David Canter (1977) เพื่อนำมาเปรียบเทียบใช้เป็นแนวความคิดของ พื้นที่ที่สาม (Third place) ภายใต้บริบทของสังคมไทย สามารถสร้างความเฉพาะตัวของพื้นที่ได้จากการพิจารณา (ภาพที่ 2.1) ซึ่ง Canter ได้อธิบายองค์ประกอบ 3 ด้าน ที่มีผลต่อประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อพื้นที่ที่เกิดจากพลวัตของลักษณะทางกายภาพในแต่ละสภาพแวดล้อมนั้น ๆ กิจกรรมภายในพื้นที่และพฤติกรรมของผู้ใช้งานหรือกลุ่มของผู้ใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ โดยผู้วิจัยเห็นว่าโมเดลนี้สามารถนำไปสร้างกรอบแนวความคิดของพื้นที่ที่สามในงานวิจัยครั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 แสดงโมเดลของการศึกษาพื้นที่ (Place model) ของ (Canter, 1977)

โดยพื้นที่ที่จะเกิดขึ้นเป็นผลมาจาก การปฏิสัมพันธ์ของทั้ง 3 ประการข้างต้น จาก (ภาพที่ 2.2) ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทางกายภาพซึ่งเป็นตัวกำหนดกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นภายในพื้นที่ กิจกรรมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้ใช้งาน และพฤติกรรมของผู้ใช้งานเป็นตัวกำหนดลักษณะทางกายภาพ เป็นการศึกษาความสอดคล้องของพื้นที่ที่สาม ซึ่งได้แบ่งการรับรู้จาก มิติทั้ง 3 ด้าน ไว้ดังนี้ 1) ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม (Place/Physical Setting) 2) กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม (Behavior/Activities) 3) ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม (Meaning and user group)

ภาพที่ 2.2 แสดงการดัดแปลง Place Experience Model เพื่อใช้ในการศึกษาพื้นที่ที่สาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ (Third place) ที่มา: ผู้วิจัย นุญดา ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับ “พื้นที่ที่สาม” (Third place)

ตามแนวคิดปรัชญาด้านสังคมวิทยาโดยแบ่งตาม (Place model) มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1) ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม (Place/Physical Setting) 2.2.2) กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม (Behavior/Activities) 2.2.3) ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม (Meaning and user group)

2.2.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม (Place/Physical Setting)

ได้ให้คุณลักษณะทางกายภาพไว้ 4 คุณลักษณะ ประกอบด้วย 1) พื้นที่ที่มีความเป็นกลาง 2) พื้นที่ที่มีการเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก 3) พื้นที่ที่มีรูปลักษณ์ที่ธรรมดา 4) พื้นที่ที่มีบรรยากาศอารมณ์สนุกสนาน มีรายละเอียดต่อไปนี้

1. พื้นที่ที่มีความเป็นกลาง (On the Neutral Ground)

- จากทฤษฎีของนักวิชาการ นักทฤษฎีเชิงพื้นที่ นักสังคมวิทยา

พื้นที่ที่มีความเป็นกลาง คือ เป็นพื้นที่ส่วนกลางที่ผู้คนมารวมตัวกันอย่างไม่เป็นทางการ มีความอิสระที่จะมาหรือจะไปของกลุ่มคน ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดสามารถครอบครอง เป็นเจ้าของพื้นที่ได้ (Oldenburg, 1999) เป็นพื้นที่ที่สร้างการมีปฏิสัมพันธ์กันของคนในชุมชนนั้น ๆ ทำให้ผู้คนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ซึ่งมีตำแหน่งหรือที่ตั้งเป็นพื้นที่ส่วนกลางของชุมชน มีกิจกรรมที่ให้ผู้คนมารวมตัวกันภายในพื้นที่อย่างเป็นอิสระ (Habermas, 1996; Lefebvre, 1991; Soja, 1996)

- จากงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่ที่มีความเป็นกลาง อภิขญา โออินทร์ (2555) และจันทน์ มโนมัยพิบูลย์ (2554) ได้ระบุเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่สามไว้ว่า ต้องอยู่ในตำแหน่งที่ตั้งที่เป็นพื้นที่ที่มีความเป็นกลาง มีความเป็นพื้นที่สาธารณะ เปิดกว้างให้ทุกคนสามารถเดินเข้าออกได้อย่างอิสระเสรี เช่นเดียวกับ เจฟเฟรสและคณะ (Jeffres et al., 2009) ที่ระบุว่าพื้นที่ที่สามต้องเป็นศูนย์กลางชุมชน ลานอเนกประสงค์ พื้นที่ส่วนกลางของหมู่บ้าน ศูนย์บริการสาธารณสุข ร้านทำผม ร้านเสริมสวย ศูนย์นันทนาการ สระว่ายน้ำ โรงภาพยนตร์ บาร์ แกลอรี ตลาด วัด มัสยิด โรงเรียน สโมสร ห้องสมุด

2. พื้นที่ที่มีการเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก (Accessibility and Accommodation)

- จากทฤษฎีของนักวิชาการ นักทฤษฎีเชิงพื้นที่ นักสังคมวิทยา

พื้นที่ที่สามจะต้องเป็นพื้นที่ที่มีการเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก ต้องเป็นพื้นที่ที่มีความสะดวกในการไปหรือมา (Gehl, 1987) มีความเป็นอิสระในการเข้าถึงภายในพื้นที่ ไม่แบ่งแยกประเภทของยานพาหนะหรือประเภทของช่องทางในการเข้าถึงใด ๆ ในพื้นที่ และต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้สะดวก

ที่สุดโดยทางเข้าเป็นสำคัญ (Habermas, 1996; Lefebvre, 1991; Soja, 1996) ต้องเป็นพื้นที่ที่มีความสะดวกในการไปหรือมา

- **จากงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง**

ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์ (2553) ระบุว่า พื้นที่ที่สามจะต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงพื้นที่สะดวกที่สุดโดยทางเท้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลุกิโตและซีเนีย (Lukito and Xenia, 2017) ที่ระบุว่าพื้นที่ที่สามคือ ร้านกาแฟ starbucks ตั้งอยู่ที่ศูนย์กลางของมหาวิทยาลัย มีความทันสมัย และมีความผ่อนคลาย เป็นกันเอง ไปพร้อม ๆ กัน เป็นพื้นที่ที่มีการเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกโดยส่วนใหญ่ลูกค้าเข้าถึงโดยทางเท้ามากที่สุด

3. พื้นที่ที่มีรูปลักษณะที่ธรรมดา (Low Profile)

- **จากทฤษฎีของนักวิชาการ นักทฤษฎีเชิงพื้นที่ นักสังคมวิทยา**

พื้นที่ที่สามจะต้องมีรูปลักษณะที่ธรรมดา (Low Profile) รูปลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามมักจะดูเรียบง่ายหรือธรรมดาซึ่งนั่นทำให้ไม่สามารถดึงดูดหรือทำให้คนเห็นความสำคัญของพื้นที่ที่สามในหลาย ๆ ที่ได้ แต่รูปลักษณะที่สวยงามมากเกินไปเมื่อถึงเวลาใช้งานภายในพื้นที่อาจจะไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มคนได้ ความประทับใจแรกที่มีต่อพื้นที่ (Habermas, 1996) จะต้องมีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ผู้ใช้สอยภายในพื้นที่จะต้องไม่รู้สึกรำคาญหรือเกิดการประหม่า ถ้าหากว่าพื้นที่นั้นๆ เป็นที่นิยมที่จะต้องไปแล้วนั้น อาจจะไม่ได้อีกต่อไป ดังนั้น รูปลักษณะที่ธรรมดาจะให้ความรู้สึกธรรมดาสำหรับผู้ที่มาเป็นประจำ และสำหรับผู้ที่มาใช้งานเป็นประจำในพื้นที่ที่สามนี้จะถือเป็นพื้นที่ที่ธรรมดา ๆ แห่งหนึ่งในชีวิตประจำวัน ของคนผู้นั้น (Oldenburg, 1999)

- **จากงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง**

พื้นที่ที่สามจะต้องมีรูปลักษณะที่ธรรมดา (Low Profile) โอปอล์ ประภาวดี (2547) ระบุว่าพื้นที่ที่สามคือ ร้านน้ำชา โดยมีลักษณะทางกายภาพเป็นร้านค้าที่อยู่ในอาคารพาณิชย์ อยู่รวมกับส่วนของบ้าน มีการจัดร้านที่ไม่ได้มีระเบียบตายตัว การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ ไม่ได้เน้นความหรูหราหรือความเป็นส่วนตัว เป็นพื้นที่ที่มีรูปลักษณะที่ธรรมดา ส่วนใหญ่เป็นโต๊ะเก้าอี้ที่พับได้และเคลื่อนย้ายสะดวก ไม่มีบรรยากาศของการไปนั่งคนเดียวเพื่ออ่านหนังสือ หรือทำงานเหมือนกับร้านกาแฟตามสมัยนิยม ต่างไปจากงานวิจัยของ กชกร มุสิผล (2017) ที่ระบุว่า รูปลักษณะในพื้นที่ที่สามจะต้องมีลักษณะสวยงามน่าสนใจ สามารถเป็นจุดสนใจของผู้คนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

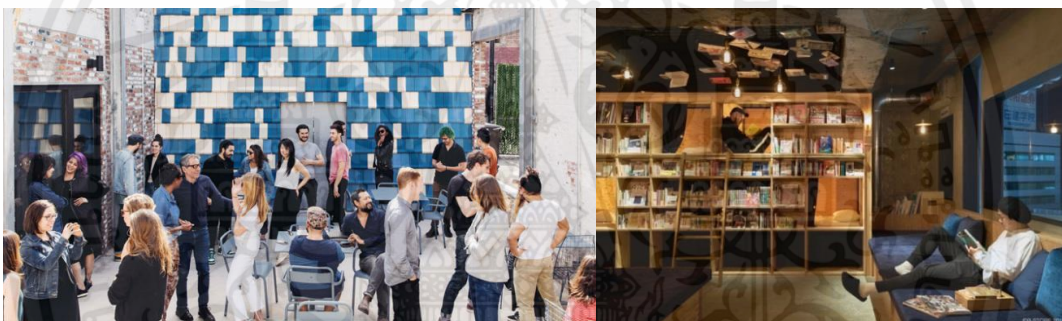
4. พื้นที่ที่มีบรรยากาศอารมณ์สนุกสนาน (Mood is Playful)

- จากทฤษฎีของนักวิชาการ นักทฤษฎีเชิงพื้นที่ นักสังคมวิทยา

พื้นที่ที่มีบรรยากาศอารมณ์สนุกสนาน (Mood is Playful) ภายในพื้นที่ที่จะต้องมีความสนุกสนานที่เป็นมิตร เพื่อรองรับ อารมณ์ความสนุกสนาน จะต้องมีความร่าเริง (Gehl, 1987; Habemas, 1996) มีกิจกรรมของกลุ่มคนที่มารวมตัวกันภายในพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นกันเอง มีความผ่อนคลาย กลุ่มผู้ใช้งานจะต้องมีความเป็นตัวของตัวเองเมื่อเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ (Oldenburg, 1999)

- จากงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่ที่มีบรรยากาศอารมณ์สนุกสนาน (Mood is Playful) บิชอป (Bishop, 2015) และมูดี้ (Moody, 2011) ได้ระบุว่า พิพิธภัณฑสถานเป็นพื้นที่ที่สาม โดยมีสภาพแวดล้อมที่เชิญชวนต่อการเรียนรู้ ผ่อนคลาย เป็นมิตร เป็นพื้นที่ที่มีบรรยากาศอารมณ์สนุกสนาน (Mood is Playful) ในขณะเดียวกัน ถ้าเป็นช่วงเวลาที่ต้องการความสันโดษก็ต้องเงียบสงบด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 2.3 แสดงพื้นที่ที่สามของ New York : A/D/O, Tokyo : Book and bed
ที่มา : กชกร มุสิผล (2017) “THIRD PLACES AROUND YOU”

ภาพที่ 2.4 แสดงพื้นที่ที่สามของ Seoul : The cooking Library, Bangkok : Whizdom 101

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรนำมาเผยแพร่ในวงจำกัดเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านของบรรยากาศของพื้นที่ที่สามงานวิจัยในตะวันตกมีความสอดคล้องกับ สรรพสิทธิ์ พุ่งเฟื่องเชวง (2017) และในบทความที่เขียนโดยนักเขียนนามปากกาว่าโมนโซดา (Monosoda, 2016) ระบุว่า พื้นที่ที่สาม เป็นพื้นที่ที่ซ่อนอยู่ในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นคนโตมิเนียมสำหรับการอยู่อาศัยร่วมกันของกลุ่มนักศึกษา โดยมีพื้นที่ครัวพื้นที่สังสรรค์ร่วมกัน หรือแม้แต่โรงจอดรถภายในบ้านที่มีพื้นที่กว้างขวาง ก็สามารถเป็นพื้นที่ที่สามของผู้ใช้งานได้เช่นกัน สามารถจัดงานเลี้ยงสังสรรค์กันภายในกลุ่มเพื่อนหรือครอบครัวได้ ซึ่งให้บรรยากาศที่สนุกสนาน เป็นกันเอง ผ่อนคลายความเครียด ซึ่งลักษณะทางกายภาพเหล่านี้สามารถยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการได้

นอกจากนี้ กชกร มุสิผล (2017) ระบุว่า พื้นที่หนึ่ง มีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น มีลักษณะพื้นที่ซ้อนกันอยู่ เช่นใน Tokyo: Book and bed เป็นร้านหนังสือที่สามารถค้างคืนได้ ซึ่งเป็นทั้งร้านหนังสือและที่พักอาศัยภายในพื้นที่เดียวกัน หรือใน Seoul: The cooking Library เป็นห้องสมุดที่อยู่รวมกันกับห้องอาหาร มีห้องครัวที่ซ่อนอยู่กับพื้นที่อ่านหนังสือ ซึ่งในพื้นที่เหล่านี้จะต้องมีบรรยากาศที่เป็นมิตร เป็นกันเอง สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ต่อผู้คนที่

สรุป เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ระบุตรงกันเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามไว้ว่า เป็นพื้นที่ที่มีความเป็นส่วนกลาง และมีรูปแบบของการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่สาธารณะ ไม่เป็นทางการ มีความยืดหยุ่น สามารถเคลื่อนย้ายเปลี่ยนแปลงตามบริบทตามลักษณะกิจกรรมที่จะกระทำขึ้นในพื้นที่นั้น สามารถแยกความเป็นส่วนตัวกับความ เป็นสาธารณะได้

พื้นที่ที่สามจะต้อง เปิดกว้าง เป็นพื้นที่ที่ทุกคนเข้าถึงได้สะดวก และง่ายอย่างเป็นอิสระโดยที่มีกิจกรรมหลายหลาย จะต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงพื้นที่สะดวกที่สุดโดยทางเท้า มีความเป็นอิสระในการไปหรือมาในการใช้งานของพื้นที่

มีรูปลักษณ์ที่ธรรมดา มีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ทั้งในการจัดและตกแต่ง ภายในพื้นที่จะต้องมีบรรยากาศที่เป็นมิตรเป็นกันเอง เพื่อรองรับอารมณ์ความสนุกสนานของการใช้งานภายในพื้นที่ มีความเป็นมิตร เป็นตัวของตัวเองเมื่อเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ มีการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ร่วมกัน เป็นพื้นที่ที่คนให้ความสนใจร่วมกัน ซึ่งในด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ที่สาม บางงานวิจัยระบุว่าต้องมีลักษณะที่ดึงดูดมีความสวยงามเพื่อสร้างความน่าสนใจในการใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ถึงจะมีความแตกต่างกันในด้านรูปลักษณ์แต่พื้นที่ก็ยังคงต้องมีความสนุกสนาน เป็นกันเองภายในพื้นที่เช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม (Behavior/Activities)

● **กิจกรรมในพื้นที่ที่สามได้ จากทฤษฎีของนักวิชาการ นักทฤษฎีเชิงพื้นที่ นักสังคมวิทยา** ได้แบ่งลักษณะของกิจกรรมเป็น 2 ลักษณะ ประกอบด้วย 1) พื้นที่ที่มีกิจกรรมหลัก คือ การสนทนา 2) พื้นที่ที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีรายละเอียดต่อไปนี้

1. พื้นที่ที่มีกิจกรรมหลัก คือ การสนทนา (Main Activity is Conversation) มีการพูดคุยกันเป็นประเด็นหลัก อาจเป็นการพูดคุยตลกขบขัน เรื่องสัพเพเหระหรือพูดเล่นทั่ว ๆ ไป เป็นการสนทนาทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการของกลุ่มคนที่เข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ (Habermas, 1996) ที่สำคัญพื้นที่ที่สามต้องมีบางสิ่งบางอย่างที่เป็นกิจกรรมดึงความสนใจให้คนที่ชอบสิ่งๆ เหมือนกันเข้ามาสื่อสารกันในพื้นที่แห่งนั้นร่วมกัน และพื้นที่ที่ทำกิจกรรมจะต้องมีความสอดคล้องและสนับสนุนพฤติกรรมของคน ทำให้มีบรรยากาศในการสนทนาที่ดียิ่งขึ้น มีความเป็นกันเอง สนุกสนาน มีชีวิตชีวา ผ่อนคลาย จะไม่ใช่พื้นที่ที่ไม่เอื้อต่อการสนทนา เช่น เสียงดังจากการเล่นเกมส์มากเกินไป หรือการร้องตะโกนร้องขานกันภายในพื้นที่ จะต้องเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นในขณะนั้น (Oldenburg, 1999)

2. พื้นที่ที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย (Flexibility) เป็นพื้นที่รวมตัวกันเป็นประจำเพื่อทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งร่วมกัน มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายรองรับการใช้งาน มีกิจกรรมที่ทำให้เป็นประจำ มีร่องรอยของการแสดงพฤติกรรมของกลุ่มคนที่ทำเป็นประจำเช่นการปรับเปลี่ยนหรือ ตกแต่งพื้นที่เพิ่มเติม กิจกรรมในการใช้พื้นที่มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของพื้นที่นั้น ๆ (Lefebvre, 1991; Soja, 1996) ทั้งด้านการผ่อนคลายหรือนันทนาการ เช่น การพบปะสังสรรค์ การพูดคุยสารทุกข์สุขดิบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน จนไปถึง เดินเล่น ออกกำลังกาย การเล่นกีฬา พักผ่อนหย่อนใจ การดื่มกิน ทำงานอดิเรกที่ชอบ และกิจกรรมเชิงสังคมต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งกิจกรรมที่เกิดขึ้น อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามบริบทของสภาพแวดล้อมนั้น ๆ (Gehl, 1987)

จะต้องมีความเหมาะสมกับช่วงเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของคนมาใช้งาน จะต้องเป็นช่วงเวลาที่ไม่มีการะหน้าที่ทั้งจากการเรียน ทำงาน จึงทำให้พื้นที่ที่สามมีช่วงเวลาที่เปิดยาวนาน (Habermas, 1996; Lefebvre, 1991; Soja, 1996) บางครั้งตลอด 24 ชั่วโมง ความสะดวกและการเข้าถึงพื้นที่จะต้องมีการหมุนเวียน ใช้งานอย่างต่อเนื่องและบ่อยครั้ง (Oldenburg, 1999) และไม่ทำให้เสียเวลาหลักทั้งจากการเรียนและการทำงาน พูดให้เข้าใจง่าย ๆ คืออาจจะเป็นช่วงเวลาว่างหรือช่วงที่ต้องการการพักผ่อน และกิจกรรมจะต้องไม่มีการวางแผนหรือมีโครงสร้างใด ๆ จึงจำเป็นจะต้องมีตำแหน่งที่ตั้งที่ดึงดูดความสนใจ สะดวกและเข้าถึงได้ง่าย (Gehl, 1987)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การนำออกไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- **กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**

ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์ (2553) ได้ระบุในงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมในพื้นที่ที่สามไว้ว่า จะต้องเป็นพื้นที่กิจกรรมที่มีการรวมตัวกัน มีปฏิสัมพันธ์ของชุมชนอย่างอิสระ มีการทำกิจกรรมเป็นประจำ และมีกิจกรรมหลักอย่างหนึ่ง (Main Activity is Conversation) คือ การสนทนา หรือทำกิจกรรมใดหนึ่ง ๆ ตามความมุ่งหมายของการจัดเตรียมพื้นที่นั้น ๆ หรือตามพฤติกรรมของคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทน์ มโนมัยพิบูลย์ (2554) ที่ระบุว่า กิจกรรมภายในพื้นที่ที่สามจะต้องมีการรวมกลุ่มกัน พบปะพูดคุย สนทนาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของชาวบ้านคนในท้องถิ่นรวมถึงการสนทนาทางการเมือง หรือทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำภายในพื้นที่

โดยมีความต่างไปจากงานวิจัยของ โอปอล์ ประภาวดี (2547) ศึกษาร้านน้ำชา ระบุว่า กิจกรรมภายในพื้นที่ที่สามมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ (Flexibility) โดยมีการรวมกลุ่มของกลุ่มคนที่เข้ามาทำกิจกรรมนอกจากการ การพูดคุยกัน พูดจาดลก เสียดสี เล่าเรื่องขำขัน หรือมาแลกเปลี่ยนข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พักผ่อนหย่อนใจ บางร้านเป็นพื้นที่ในการซื้อขายแลกเปลี่ยน บางร้านเป็นพื้นที่ในการกู่หนี้ยิ้มลิ้น แต่ละร้านจะมีลักษณะกิจกรรมที่แตกต่างกันไป ไม่ได้ตายตัวเป็นลักษณะใดโดยเฉพาะ มีการปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของสภาพแวดล้อมนั้น ๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีการสนทนาเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา โออินทร์ (2555) ที่ได้ระบุว่า กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม คือ ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ดื่มกาแฟ นั่งคุยสารทุกข์สุขดิบ นั่งฟังเพลง นั่งทำงาน อ่านหนังสือ นั่งพักผ่อนหย่อนใจเพียงเท่านั้น

ส่วนงานวิจัยของ แอนน์ (Anne, 2011) เจฟเฟรสและคณะ (Jeffres et al., 2009) และมอนตีโกเมอรีและคณะ (Montgomery et al., 2011) ได้ระบุว่า กิจกรรมในพื้นที่ที่สามจะต้องเป็นพื้นที่พบปะ พูดคุยกันในหัวข้อที่สนใจร่วมกัน สนุกกับการสนทนาาร่วมกันทางสังคม เป็นกิจกรรมที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน มีกิจกรรมในการสนทนายาระหว่างเพื่อน พูดคุย พบปะกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ชีวิตประจำวันกัน รวมไปถึง กินกาแฟ อ่านหนังสือ กินข้าว นั่งฟังเพลง มีการเล่นเกมส์ ทำกิจกรรมร่วมกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมูดี (Moody, 2011) ลุกิตโตและซีเนีย (Lukito and Xenia, 2017) ที่ระบุว่า กิจกรรมในพื้นที่ที่สามจะต้องมีการส่งเสริมการสนทนาและมิตรภาพ สามารถสนทนาพูดคุยระหว่างดื่มกาแฟได้

ซึ่งต่างไปจากบิชอป (Bishop, 2015) ศึกษาพื้นที่ที่สามในพิพิธภัณฑ์ ระบุเพิ่มเติมถึงกิจกรรมที่นอกเหนือจากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นว่า มีกิจกรรมเรียนรู้ ทั้งการเดินทางภายในพิพิธภัณฑ์ และในบางครั้งพิพิธภัณฑ์ได้เปิดให้เป็นพื้นที่เข้าร่วมคราวสำหรับ จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราวต่าง ๆ ของศิลปินอิสระ การประชุม งานแต่งงาน การประชุมศาลากลางจังหวัดและพิธีการต่างๆ ของทั้งภาครัฐและเอกชน และพิพิธภัณฑ์ไม่มีการจำกัดขอบเขตของการทำกิจกรรมภายในพื้นที่ที่สาม

นอกจากนี้บทความที่เขียนโดยนักเขียนนามปากกาว่าโมนโซดา (Monosoda, 2016) ได้ระบุถึงกิจกรรมภายในพื้นที่ที่หลากหลายรูปแบบ โดยระบุถึงพื้นที่อย่างคอนโดมิเนียม นอกจากเป็นที่พักผ่อนแล้วยังมีกิจกรรมสังสรรค์ ดื่ม ทำอาหาร กินข้าว ทำงาน นั่งเล่น รวมไปถึงโรงจอดรถภายใน

บ้านมีกิจกรรมนั่งเล่นหรือจัดปาร์ตี้กับเหล่าเพื่อน ๆ และศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็ก มีกิจกรรมทั้งคลาสเรียนศิลปะ เรียนดนตรี เรียนเต้น แพชั่นดีไซน์ ในแต่ละพื้นที่ก็ได้ระบุถึงกิจกรรมภายในพื้นที่ที่สามที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ลักษณะของสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้น ๆ

ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์ (2553) ระบุว่า พื้นที่ที่สามจะต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงและเปิดให้ใช้พื้นที่ตลอด 24 ชม ไม่ว่าจะเปิด สวนสาธารณะ สนามกีฬา ที่นั่งริมถนน อาคารสาธารณะ จัดุ้ร้สกลางเมือง ริมแม่น้ำ คาเฟ่ ร้านกาแฟ ร้านหนังสือ

อย่างไรก็ตาม ซึ่งมีสอดคล้องกับบทความของ สรรพสิทธิ์ ฟุ้งเฟื่องเชวง (2017) และ กชกร มุสสีผล (2017) โดยกล่าวว่า กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม สามารถปรับเปลี่ยนไปตามความต้องการของผู้ใช้งานและตามลักษณะทางกายภาพนั้น ๆ ซึ่งมีความหลากหลายไปตามลักษณะที่ผู้คนกำหนดให้เป็นอะไร มีกิจกรรมอะไรภายในพื้นที่นั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการมีพื้นที่ทำครัวที่เปิดให้ใช้งานได้ ตลอดทั้งวัน และในพื้นที่นั้นยังมีพื้นที่ทำงาน ผลิตร้จ้งานได้จริง มีอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับทำงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ รวมไปถึง คาเฟ่ ร้านหนังสือที่สามารถค้างคืนได้ มีกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการจิบชา กาแฟ อ่านหนังสือ มีพื้นที่สำหรับประชุม ทำงาน พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ไม่มีข้อจำกัดในการทำกิจกรรมภายในพื้นที่

สรุป เกี่ยวกับกิจกรรมในพื้นที่ที่สาม (Behavior/Activities)

โดยทั้งจากทฤษฎีของนักวิชาการ และในงานวิจัยทั้งหมดได้พูดถึงกิจกรรมภายในพื้นที่ที่สามไว้ว่า จะต้องเป็นการรวมตัวกันของกลุ่มคน เพื่อจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ด้วยความสนใจที่เหมือนกัน ต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงและเปิดให้ใช้พื้นที่ตลอด 24 ชม. และในงานวิจัยเกินครึ่งได้ระบุตรงกันเกี่ยวกับกิจกรรมในพื้นที่ที่สามไว้ว่า มีกิจกรรมหลักอย่างหนึ่งคือ การสนทนา (Main Activity is Conversation) มีการพูดคุยกันเป็นประเด็นหลัก เป็นการสนทนาทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการของกลุ่มคนที่เข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ มีการพบปะ พูดคุย สังสรรค์กัน หรือเป็นกิจกรรมที่มีความสนใจร่วมกัน รองลงมาจะเป็นกิจกรรมที่ปรับเปลี่ยน มีกิจกรรมที่หลากหลาย (Flexibility) ไปตามแต่ลักษณะของพื้นที่นั้น ๆ เช่น ห้องสมุด มีกิจกรรมอ่านหนังสือ ร้านกาแฟ นอกจากการนั่งดื่มกาแฟ ชาแล้วยัง มีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน สวนสาธารณะ มีการออกกำลังกาย เล่นกีฬา เดินเล่น ห้องครัวมีการรับประทานอาหาร ทำอาหาร ทั้งนี้แต่ละพื้นที่ก็มีความยืดหยุ่นไปตามลักษณะสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ ไม่มีกฎตายตัวว่าจะทำกิจกรรมอย่างใดเสมอไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม (Meaning and user group)

ได้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ประกอบด้วย 1) พื้นที่ที่สามจะต้องมีความเสมอภาค (The Leveler)
2) พื้นที่ที่เป็นเหมือนบ้านที่อยู่นอกบ้าน (A Home Away From Home) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ที่สามจะต้องมีความเสมอภาค (The Leveler)

- **ได้จากทฤษฎีของนักวิชาการ นักทฤษฎีเชิงพื้นที่ นักสังคมวิทยา**

จากทฤษฎีของเลอแพบร์ (Lefebvre, 1991) โซจา (Soja, 1996) และเกล (Gehl, 1987) ได้ระบุตรงกันเกี่ยวกับผู้ใช้งานในพื้นที่ที่สาม ซึ่งระบุเป็นภาพรวมว่าจะต้องเป็นกลุ่มคนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ไม่มีการแบ่งแยกสีผิว ศาสนาการศึกษา และสถานภาพทางสังคม ฮาเบอร์มาส (Habermas, 1996) ระบุว่า ทุกคนมีความเท่าเทียมกันจะต้องไม่มีการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ต้องมีการเปิดกว้างให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ใช่พื้นที่เฉพาะกลุ่มสำหรับใครบางคน สอดคล้องกับโอลเดนเบิร์ก (Oldenburg, 1999) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ผู้ใช้งานในพื้นที่ที่สามจะต้องมีความเสมอภาค (The Leveler) คือ พื้นที่ที่ผู้คนเข้ามาใช้งาน จะต้องไม่จำกัดคนในการเข้าใช้พื้นที่ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น คนสามารถเข้ามารับความสนุกสนานในพื้นที่แทนบ้านหรือที่ทำงานได้ ทั้งคนที่รู้จักกันหรือคนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน สร้างความสนุกสนานผ่อนคลายให้คนที่เข้ามาใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ และมีการรวมตัวกันของชุมชนโดยไร้จุดประสงค์ ไม่ว่าจะสถานะใดก็ตาม

- **จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งได้ 3 กลุ่ม ดังนี้**

1. กลุ่มผู้ใช้งานคือ กลุ่มคนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ประชาชนทั่วไป ไม่มีการแบ่งแยกสีผิว ศาสนา การศึกษา อายุ อาชีพ และสถานภาพทางสังคม ซึ่งปรากฏในงานวิจัยของเจฟเฟรสและคณะ (Jeffres et al., 2009) บิชอป (Bishop, 2015) และกชกร มุสิผล (2017)
2. งานวิจัยที่ระบุถึง ช่วงวัย ไม่ว่าจะเป็ น วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยทำงาน อาวุธโส ปรากฏในงานวิจัยของ อภิษฎา โออินทร์ (2555) สรรพสิทธิ์ ฟุ่งเฟื่องเชวง (2017) และ โอปอล์ ประภาวดี (2547) และงานวิจัยของแอนน์ (Anne, 2011) มูดี (Moody, 2011) รวมไปถึงบทความของโมนโซดา (Monosoda, 2016) ที่ได้ระบุถึงช่วงอายุเป็นตัวเลขอย่างชัดเจน
3. งานวิจัยระบุถึง สถานะและอาชีพ ตำแหน่งหน้าที่ทางการทำงานไม่ว่าจะเป็น นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ (ภรณ์ยพงษ์ เอกบุศย์, 2553) บรรณารักษ์ หัวหน้าภาควิชา (Anne, 2011; Montgomery et al., 2011) เกษตรกร กลุ่มคนที่เข้าไปใช้งาน มีอาชีพหลากหลาย ตั้งแต่กรรมกร รับจ้าง ช่างราชการ นักธุรกิจ นักท่องเที่ยว พ่อค้าแม่ค้า (Moody, 2011 ; Lukito and Xenia, 2017) นักการเมือง (จันทน์ มโนมัยพิบูลย์, 2554 ; โอปอล์ ประภาวดี, 2547)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. พื้นที่ที่เป็นเหมือนบ้านที่อยู่นอกบ้าน (A Home Away From Home)

- จากทฤษฎีของนักวิชาการ นักทฤษฎีเชิงพื้นที่ นักสังคมวิทยา

หมายถึงพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นศูนย์รวมให้เราสามารถวางแผนจัดการการไปมาต่างๆ ฐานะต่างๆ ซึ่งเกิดจาก พฤติกรรมของคนที่เข้ามาใช้งานเป็นประจำ ให้ความรู้สึกของคนที่เข้ามาใช้เป็นประจำถึงความรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าของพื้นที่ โดยการ แสดงออกทางพฤติกรรม เช่น การจับจองที่นั่ง การเข้าออกในพื้นที่ส่วนเฉพาะของพนักงาน การปรับเปลี่ยนพื้นที่ หรือการย้ายปรับเปลี่ยนที่นั่ง เป็นต้น ให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวา ความอบอุ่น เป็นมิตร ภายในพื้นที่นั้น ๆ (Gehl, 1987; Habermas, 1996; Lefebvre, 1991; Oldenburg, 1999; Soja, 1996)

- จากงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง

มอนตีโกเมอรีและคณะ (Montgomery et al., 2011) ระบุว่าห้องสมุดประจำมหาวิทยาลัยเป็นลักษณะของพื้นที่ที่สาม โดยมีบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นกันเอง ผ่อนคลาย มีความสะดวกสบาย เปรียบเสมือนบ้านที่อยู่นอกบ้าน (A Home Away From Home) รวมไปถึงพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งภายในมหาวิทยาลัย มีความสอดคล้องกับ แอนน์ (Anne, 2011) ที่ระบุว่าพื้นที่ที่พักผ่อนหย่อนใจและพื้นที่ที่เงียบสงบภายในมหาวิทยาลัยว่าเป็นพื้นที่ที่สามเช่นกัน รวมไปถึง สโมสรภายนอกมหาวิทยาลัย บ้านของเพื่อน ร้านอาหาร ห้าง บาร์ โรงภาพยนตร์ โบสถ์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่มีการอินเทอร์เน็ต และ ห้องโถงของนักศึกษาในที่พักอาศัย ว่าเป็นลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามเช่นกัน

และในงานวิจัยของ จันทน์ มโนมัยพิบูลย์ (2554) และ โอปอล์ ประภาวดี (2547) ได้ระบุว่าพื้นที่ที่สามเป็นพื้นที่ทางการเมือง เพื่อพูดคุย ถกปัญหาการเมืองภายในประเทศของคนในชุมชน ส่วน โอปอล์ ประภาวดี (2557) ลุกิตโตและซีเนีย (Lukito and Xenia, 2017) ได้ระบุสอดคล้องกันว่าพื้นที่ที่สามคือ ร้านน้ำชา กาแฟ คาเฟ่ที่ให้ทุกคนเข้ามาใช้งานทั้งพูดคุย สนทนาในเรื่องต่าง ๆ ร่วมกัน เหมือนห้องนั่งเล่นที่อยู่ภายในบ้านที่ทุกคนสามารถมาพูดคุยกันได้ ส่วน บิชอป (Bishop, 2015) และมูดี (Moody, 2011) ได้ระบุว่า พิพิธภัณฑสถานเป็นพื้นที่ที่สาม เปรียบเสมือนห้องนั่งเล่นของพื้นที่ทางสังคมเช่นกัน

สรุป เกี่ยวกับผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม (Meaning and user group)

จากทฤษฎีของนักสังคมวิทยาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ระบุถึงผู้ใช้งานในพื้นที่ที่สามไว้ 3 กลุ่ม 1) เป็นกลุ่มคนทุกคน ทุกเพศทุกวัย ประชาชนทั่วไป ไม่มีการแบ่งแยก ศาสนา การศึกษา อายุ อาชีพ และสถานภาพทางสังคม ซึ่งในกลุ่มนี้ได้ระบุในทฤษฎีของนักสังคมวิทยามากที่สุด ซึ่งระบุเป็นภาพรวมของลักษณะของกลุ่มคน และงานวิจัยบางชิ้นยังระบุเพิ่มเติมคือ กลุ่ม 2) งานวิจัยระบุถึงช่วงวัย ทั้งวัยรุ่น เด็กรุ่นใหม่ วัยผู้ใหญ่ วัยทำงาน อาวุโส และช่วงอายุ อย่างชัดเจน ซึ่งในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกินครึ่งพูดถึงกลุ่มนี้มากที่สุด คือ กลุ่ม 3) ระบุถึงตำแหน่งหน้าที่ สถานะและอาชีพ ไม่ว่าจะเป็น นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ เกษตรกร พ่อค้าแม่ค้า นักการเมือง รวมไปถึงนักท่องเที่ยว มีการ

สร้างปฏิสัมพันธ์ของคนภายในพื้นที่ได้ และให้ความรู้สึกเสมือนบ้านที่อยู่นอกบ้าน เป็นพื้นที่ที่เข้าไปใช้งานเป็นประจำ มีความสะดวกสบาย ผ่อนคลาย มีความอบอุ่นเป็นกันเอง

2.2.4 สรุปความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่สาม (Third place) จากการทบทวนวรรณกรรม

ตาราง 2.1 แสดงตารางสรุปการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของพื้นที่ที่สาม

	ทฤษฎีจากนักวิชาการ	งานวิจัยในต่างประเทศ	งานวิจัยในประเทศ
ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม	ความเหมือนกัน		
	(Gehl, 1987; Habermas, 1996; Lefebvre, 1991; Oldenburg, 1999; Soja, 1996)	(Moody, 2011 ; Lukito and Xenia, 2017; Anne, 2011; Montgomery et al., 2011)	(ภรณ์ยพงษ์ เอกบุศย์, 2553; โอปอล ประภาวดี, 2547; จันทน์ มโนมัยพิบูลย์, 2554; สรรพสิทธิ์ พุ่งเพ็ญแขวง, 2017)
	พื้นที่ที่สามจะต้องเป็นพื้นที่ที่เป็นกลาง และมีรูปแบบของการเปิดกว้าง ให้เป็นพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ที่สามจะต้องเป็นพื้นที่ที่ทุกคนเข้าถึงได้ง่าย	เป็นพื้นที่ที่มีบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นกันเอง ผ่อนคลาย มีความสะดวกสบาย สามารถเข้าถึงได้ง่าย มีความโปร่งโล่งภายในพื้นที่	พื้นที่ที่สามจะต้องเป็นพื้นที่สาธารณะเปิดกว้างให้ทุกคนสามารถเดินเข้าออกได้อย่างอิสระเสรี หรือพื้นที่ส่วนกลางของหมู่บ้าน ลานกีฬา คาเฟ่ ร้านกาแฟ ร้านหนังสือ บาร์ แกลอรี พื้นที่หนึ่ง สามารถเป็นได้มากกว่า พื้นที่หนึ่ง
	ความแตกต่างกัน		
(Gehl, 1987; Habermas, 1996; Lefebvre, 1991; Oldenburg, 1999; Soja, 1996; Moody, 2011 ; Lukito and Xenia, 2017)		(กชกร มุสิผล, 2017; สรรพสิทธิ์ พุ่งเพ็ญแขวง, 2017)	
จะต้องมีรูปลักษณะที่เรียบง่าย ไม่หรูหรา จะต้องไม่รู้สึกเขินอายในการเข้าไปใช้งาน จะต้องเป็นเสมือนบ้าน แต่ไม่ใช่บ้าน		จะต้องมีรูปลักษณะที่สวยงาม ทันสมัย ดึงดูดความน่าสนใจ	
กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม	ความเหมือนกัน		
	ต้องเป็นพื้นที่ที่มีกลุ่มคนที่มาประจำ มีช่วงเวลาในการเปิดให้ใช้พื้นที่ตลอด 24 ชม หรือมีช่วงเวลาที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้น	การพบปะสังสรรค์ การพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชีวิตประจำวัน หรือกิจกรรมที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน	ผู้คนสามารถเข้ามาใช้งานได้อย่างสม่ำเสมอ มีกิจกรรมที่สนใจคล้ายกัน ทั้งการเล่นกีฬา กินข้าว อ่านหนังสือ ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกมส์
	ความแตกต่างกัน		
	(Gehl, 1987;Lefebvre, 1991; Oldenburg, 1999)	(Anne, 2011; Montgomery et al., 2011)	(โอปอล ประภาวดี, 2547; ภรณ์ยพงษ์ เอกบุศย์, 2553)
พื้นที่ที่มีกิจกรรมหลักคือการสนทนา ผู้คนจะต้องไปในพื้นที่นั้นๆด้วยการเข้าไปเพื่อพูดคุยกันเป็นสำคัญ เช่น ผู้คนนัดพบกันนั่งพูดคุยกันในสนามกีฬาหรือสวนสาธารณะโดยที่ไม่ต้องทำกิจกรรมหลัก เช่น เล่นกีฬาก่อนแต่อย่างใด	กิจกรรมในการใช้พื้นที่ที่มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของพื้นที่นั้น ๆ เช่น พิธีกรสามารถเป็นพื้นที่เพื่อการจัดการประชุม สัมมนาได้	พื้นที่นั้น ๆ จะต้องมีการทำกิจกรรมหลักของพื้นที่นั้นๆ ก่อนถึงจะเกิดการทำการกิจกรรมอย่างอื่น เช่น ร้านกาแฟ จะต้องมีการบ้าน วาดรูป และในพื้นที่จะต้องทำกิจกรรมได้มากกว่า 1 อย่าง เช่น สวนสุขภาพ สามารถออกกำลังกาย เล่นกีฬาได้ นั่งทำงาน อ่านหนังสือ นั่งพักผ่อนหย่อนใจ	
ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม	ความเหมือนกัน		
	(Gehl, 1987; Habermas, 1996; Lefebvre, 1991; Oldenburg, 1999; Soja, 1996)	(Moody, 2011 ; Lukito and Xenia, 2017; Anne, 2011; Montgomery et al., 2011)	(โอปอล ประภาวดี, 2547; ภรณ์ยพงษ์ เอกบุศย์, 2553) (กชกร มุสิผล, 2017; สรรพสิทธิ์ พุ่งเพ็ญแขวง, 2017)
	พื้นที่ที่มีความเสมอภาค ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ไม่มีการแบ่งแยกสีผิว ศาสนาการศึกษา และสถานภาพทางสังคม ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน เปรียบเสมือนบ้านที่อยู่บ้าน มีบรรยากาศอบอุ่น เป็นกันเอง ออกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้		

2.3 ทบทวนระเบียบวิธีการวิจัยของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่นำมาใช้งานการศึกษาระเบียบวิธีการวิจัยจะต้องมีความเชื่อมโยงกับคำถามของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย “พื้นที่ที่สาม” (Third place) ในบริบทของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะเป็นอย่างไร และ “พื้นที่ที่สาม” (Third place) ในบริบทของต่างประเทศกับบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร โดยมีประเด็นที่ให้ความสนใจ ได้แก่ ระเบียบวิธีการวิจัย เครื่องมือและการเก็บข้อมูล

2.3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

พบว่าระเบียบวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพื้นที่ที่สาม ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก (ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์, 2553 ; โอปอล์ ประภาวดี, 2557; Anne, 2011; Montgomery et al., 2011; Moody, 2011) และใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (จันทน์ มโนมัยพิบูลย์, 2554; อภิษฎา โออินทร์, 2555; Jeffres et al., 2009; Bishop, 2015; Lukito and Xenia, 2017) ซึ่งงานวิจัยเชิงคุณภาพมีข้อดีต่อการทำการศึกษารายนี้เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีความหลายหลายและสามารถลงลึกในรายละเอียดของข้อมูลได้อย่างครอบคลุม รวมไปถึงสามารถอภิปรายเชิงพรรณนาและเชิงเหตุผลและสามารถนำมาสรุปผลการศึกษาเพื่ออธิบายถึงเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษานี้เหมาะกับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพมากกว่าวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เนื่องจากการวิจัยเชิงคุณภาพสามารถอธิบายถึงภาพรวมของข้อมูลของพื้นที่ที่สามในเชิงคุณลักษณะ พฤติกรรมและกิจกรรม รวมไปถึงความคิดเห็น ทศนคติ และความรู้สึก นึกคิด ได้ครอบคลุมกว่า เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของพื้นที่ที่ถูกใช้กับพื้นที่ที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สามตามวัตถุประสงค์งานวิจัย ดังนั้นในการทำความเข้าใจภาพรวมของพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยจึงเป็นเรื่องสำคัญต่อการสร้างองค์ความรู้ต่อไปในอนาคต

2.3.2 การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและจำนวนผู้ให้ข้อมูล

การเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยส่วนใหญ่จะเลือกกลุ่มคนทุกคน ประชาชนทั่วไป (โอปอล์ ประภาวดี, 2557; อภิษฎา โออินทร์, 2555; Anne, 2011; Montgomery et al., 2011; Moody, 2011) รวมไปถึงแนวคิดของนักวิชาการที่พูดถึงคนทุกคน ทุกเพศทุกวัย รองลงมาเป็นกลุ่มนักศึกษา (ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์, 2553; สรรพสิทธิ์ พึ่งเฟื่องแขวง, 2017; Anne, 2011) และกลุ่มสุดท้าย กลุ่มนักการเมือง (จันทน์ มโนมัยพิบูลย์, 2554) และในส่วนของจำนวนผู้ให้ข้อมูลจากงานวิจัยทั้งหมดจะเลือกจำนวนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีความเหมาะสมกับลักษณะงานวิจัยนั้น ๆ โดยเฉลี่ยตั้งแต่ 1-300 คน บางงานวิจัยเพียงแค่ 1-20 คน เนื่องจากพื้นที่ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ใช้งานที่จำกัดจึงทำให้ได้ข้อมูลที่จำกัดไปด้วยแต่ก็เป็นข้อมูลที่ลึกเพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนหรือเกิดความแม่นยำของคนเฉพาะกลุ่มนั้น ๆ

ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มนักศึกษา จำนวน 120 คน ด้วยเหตุผลที่ว่าการศึกษาเน้นความเข้าใจของพื้นที่ที่สามในบริบทของมหาวิทยาลัย

2.3.3 การเลือกพื้นที่ในการศึกษา

การเลือกพื้นที่ในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษากรณีศึกษาเดียว (ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์, 2553 ; โอปอล์ ประภาวดี, 2557; Anne, 2011; Montgomery et al., 2011; Moody, 2011; จันทน์ มโนมัยพิบูลย์, 2554 ; อภิษฐา โออินทร์, 2555; Jeffres et al., 2009; Bishop, 2015; Lukito and Xenia, 2017)

ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษานี้เหมาะกับการศึกษาในกรณีศึกษาเดียว เนื่องจากเพื่อต้องการหาสาเหตุในบริบทใดบริบทหนึ่งโดยสร้างความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในบริบทนั้น ๆ ได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอธิบายถึงความเชื่อมโยงระหว่างเหตุและผล มุ่งเน้นการค้นคว้าเพื่อหาานิยามและประเด็นที่แท้จริงในปรากฏการณ์ และใช้การเก็บข้อมูลกรณีศึกษาเพื่อที่จะได้มีขอบเขตที่ชัดเจน ทั้งด้านเนื้อหา เวลา พื้นที่

2.3.4 เครื่องมือและการเก็บข้อมูล

การวรรณกรรมปริทัศน์ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาเกินครึ่งใช้การสำรวจภาคสนามถึงลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม กลุ่มผู้ใช้งาน ทักษะคติ ความต้องการ ความพึงพอใจ ความคิดเห็น โดยสำรวจด้วยแบบสอบถาม (ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์, 2553 ; โอปอล์ ประภาวดี, 2557 ; อภิษฐา, 2555 ; Anne, 2011 ; Jeffres et al., 2009 ; Montgomery et al., 2011 ; Lukito and Xenia, 2017) โดยมีข้อดีคือเก็บข้อมูลได้ในจำนวนมากแต่ผู้วิจัยเองก็ไม่สามารถรับรู้ได้ว่าผู้ให้ข้อมูลให้ข้อมูลเท็จจริงเพียงใด และการสนทนากลุ่มเป็นหลัก (ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์, 2553 ; อภิษฐา โออินทร์, 2555 ; Anne, 2011 ; Lukito and Xenia, 2017) รวมไปถึงการสัมภาษณ์ (จันทน์ มโนมัยพิบูลย์, 2554 ; Bishop, 2015 ; Moody, 2011) เพื่อนำมาอภิปรายผล ส่วนการเก็บข้อมูลทางกายภาพของมหาวิทยาลัย จะใช้การถ่ายภาพ จุดบันทึก บันทึกเสียง วิเคราะห์ผังมหาวิทยาลัย และการสังเกตการณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีข้อดีในการเก็บข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและครอบคลุม

การศึกษาครั้งนี้มีปัจจัยที่ต้องการศึกษาคลายคลึงกับวรรณกรรมที่ผู้วิจัยได้ทบทวน ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การลงภาคสนามสำรวจด้วยแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม รวมไปถึงการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์ เพื่อหาความเชื่อมโยงระหว่างลักษณะของสภาพแวดล้อมของพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นวิธีการที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการศึกษาพื้นที่ที่สาม เนื่องจากจะสามารถอธิบายถึงเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการศึกษาวิจัยได้ รวมถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรและการอธิบายลงลึกในรายละเอียดของข้อมูลจำช่วยให้เข้าใจ ครอบคลุม ชัดเจน รวมไปถึงสามารถอภิปรายเชิงพรรณนาและเชิงเหตุผล และสามารถนำมาสรุปผล การศึกษาวิจัยได้ (ภรณ์ยพงษ์ เอกบุศย์, 2553; โอปอล ประภาวดี, 2557; Anne, 2011; Montgomery et al., 2011; Moody, 2011) และรองลงมาเป็นกรวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าสถิติที่สามารถวัดได้ มาสนับสนุนงานวิจัยให้น่าเชื่อถือมากขึ้น (จันทน์ มโนมัยพิบูลย์, 2554; อภิชนา โออินทร์, 2555; Jeffres et al., 2009) การศึกษาครั้งนี้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการทบทวนวรรณกรรมที่ผู้วิจัย ได้ทบทวน ผู้วิจัยจึงเลือกการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเพื่อหาเหตุและผลในการศึกษาครั้งนี้ ร่วมกับการหาค่าร้อยละและสถิติเพื่อสร้างความครอบคลุมของงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

สรุป ทบทวนระเบียบวิธีการวิจัยของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบวิธีการวิจัยของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจะใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นส่วนมาก โดยมีวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการสำรวจภาคสนามเป็นหลัก ร่วมกับการตอบแบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม และการสังเกตการณ์ โดยมีข้อดีที่ผู้วิจัยได้คือ ผู้ให้ข้อมูลให้ข้อมูลได้ชัดเจน ครบถ้วน ในการสนทนากลุ่มก็สามารถสอบถามตอบถึงข้อมูลได้นอกเหนือจากการแจกแบบสอบถามได้ ส่วนการเลือกประชากร กลุ่มตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูลและรายละเอียดของเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะนำองค์ความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาใช้ออกแบบการวิจัยให้เหมาะสมกับบริบท และกรอบเวลาของการวิจัย ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดในบทที่ 4 เรื่องระเบียบวิธีการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

บริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทนี้เป็นการให้รายละเอียดของบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อประกอบความเข้าใจในการศึกษาความหมายของพื้นที่ที่สามของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามและเพื่อใช้สำหรับผู้อ่านในการพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้สำหรับการนำไปใช้อธิบายปรากฏการณ์ในบริบทอื่นต่อไป ลักษณะสภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ในการศึกษาประกอบด้วย

3.1) ลักษณะของประชากร สังคม วัฒนธรรมประเพณี และเศรษฐกิจ รวมไปถึง วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน 3.2) ลักษณะทางกายภาพของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ที่ตั้ง ขนาด มุมมอง อาณาเขต และการเข้าถึง) 3.3) อัตลักษณ์และหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3.4) ลักษณะของพื้นที่ทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.1 ลักษณะของประชากร สังคม วัฒนธรรมประเพณี และเศรษฐกิจ

ภาพที่ 3.1 แสดงการดัดแปลงผังพื้นที่ตำบลขามเรียงและท่าขอนยาง

ที่มา: Google web mapping

ภายในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย พื้นที่ตำบลขามเรียง ซึ่งมีประชากรเป็นเอกสารนี้เป็นบุคคลทั่วไปประมาณ 7,780 คน และพื้นที่ตำบลท่าขอนยาง มีประชากรเป็นบุคคลทั่วไปประมาณ 7,569 คน ประชากรภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมี นักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 41,000 คน ปริญญาโท จำนวน 1,040 คน ปริญญาเอกจำนวน 740 คน รวมนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 42,780 คน อาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 1,386 คน และบุคลากร

ภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 2,198 คน รวมจำนวนประชากรภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามทั้งหมด 46,364 คน รวมจำนวนประชากรที่เป็นบุคคลทั่วไปและประชากรภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามทั้งหมด 61,713 คน

ลักษณะภายในสังคมบ้านท่าขอนยาง ตำบลขามเรียง ประชาชนเป็นชาวไทยภู้อื้อที่อพยพลงมาทางใต้ตามลุ่มแม่น้ำชี ผ่านสกลนคร กาฬสินธุ์ จนถึงมหาสารคาม มีการพบพื้นที่ที่เป็นแหล่งแม่น้ำเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การตั้งเป็นหมู่บ้าน จึงเกิดบ้านท่าขอนยางขึ้นในปัจจุบัน วิถีชีวิตของคนในชุมชนมีลักษณะการผสมผสานระหว่างสังคมเมืองกับสังคมชนบทและผสมกลมกลืนกับสังคมไทยมาจนถึงปัจจุบัน วัฒนธรรมชุมชนชาวไทยภู้อื้อบ้านท่าขอนยางมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ต่างจากชุมชนอื่นอย่างเห็นได้ชัด อาทิ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจะเป็นภาษาภู้อื้อ การละเล่นหมากโข่งโล่ง การละเล่นหมากม้าหัวโป่ง และการละเล่นนางดั่ง เป็นต้น

ภาพที่ 3.2 แสดงภาพการตั้งถิ่นฐานของชาวไทยภู้อื้อ ที่มา: ผู้วิจัยดัดแปลงจากที่มิวจัยไทยอื้อ (2542)

ชุมชนบ้านท่าขอนยางมีประเพณี พิธีกรรม และความเชื่อที่ยังยึดถือสืบต่อกันมาจวบจนปัจจุบัน คือ ประเพณีฮีตสิบสอง คองสิบสี่ คือ จะมีประเพณีครบทั้ง 12 เดือน มีประเพณีที่สำคัญของชุมชนชาวไทยภู้อื้อบ้านท่าขอนยาง คือ ประเพณีไหลเรือไฟ โดยชาวบ้านจะมีการจัดขบวนแห่ไหลเรือไฟและมีการประกวดเรือไฟที่มีการประดับตกแต่งกันอย่างสวยงาม ตอนเย็นจะมีพิธีกรรมที่สำคัญคือ พิธีกรรมขอขมาพระแม่คงคา เพราะชาวบ้านเชื่อว่าเป็นการขอบคุณที่พระแม่คงคาได้ให้น้ำเราใช้ในกิจวัตรประจำวัน นอกจากนี้ยังมีพิธีกรรมเกี่ยวกับผีसाงเทวดา คือ การเลี้ยงผีปู่ตา ผู้เจ้าสำราญ ซึ่งผีปู่ตาและผีเจ้าสำราญนั้นคอยปกป้องรักษาคนในชุมชนให้อยู่ดีกินดีปราศจากโรคภัยไข้เจ็บจึงเกิดความเชื่อของชาวบ้านในชุมชน

ประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยอีสาน นับถือศาสนาพุทธ โดยมีอาชีพหลักคือ ทำนา ทำไร่ ทำสวน อาชีพเสริมคือ ทำการเกษตร ค้าขาย ปลูกผัก ทอผ้า เลี้ยงสัตว์เมื่อเสร็จสิ้นจากฤดูกาลทำนา และหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรกรรมและชาวบ้าน ชาวบ้านก็ทำงานหัตถกรรม การทอเสื่อ นิยมทอเป็นลายหมากจับโดยนำวัสดุที่หาได้ในชุมชน คือ ต้นไหล มาใช้ในการทอ และการทอผ้า โดยใช้ฝ้าย นิยมทอเป็นลายดวงเดือนซึ่งเป็นเอกลักษณ์ ของชุมชนบ้านท่าของยาง

ปัจจุบันได้มีมหาวิทยาลัยมาก่อตั้งขึ้นทำให้สภาพชุมชนบ้านท่าของยางมีความเจริญมากขึ้น ส่งผลให้ คนในชุมชนมีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย อาทิ การค้าขาย การเปิดหอพักให้นักศึกษาเช่า การเปิดกิจการร้านเสริมสวย และจากการที่มีสถานศึกษาอยู่ใกล้ชุมชนทำให้คนในชุมชนได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นส่งผลให้คนในชุมชนสามารถประกอบอาชีพที่ดีและอาชีพที่หลากหลาย อาทิ การรับราชการเป็น ครู กำนัน องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) และงานในบริษัทเอกชนต่าง ๆ

3.2 ลักษณะทางกายภาพของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ที่ตั้ง ขนาด มุมมอง อาณาเขต และการเข้าถึง)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (อังกฤษ: Mahasarakham University, อักษรย่อ: มมส - MSU) ตั้งอยู่ในจังหวัดมหาสารคาม โดยมีชื่อเดิมว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2510-2517 โดยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ก่อกำเนิดจากวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 และได้รับการยกระดับเป็นมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อปี พ.ศ. 2537 เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งที่ 22 ของประเทศไทย

เอกสารนี้เป็น

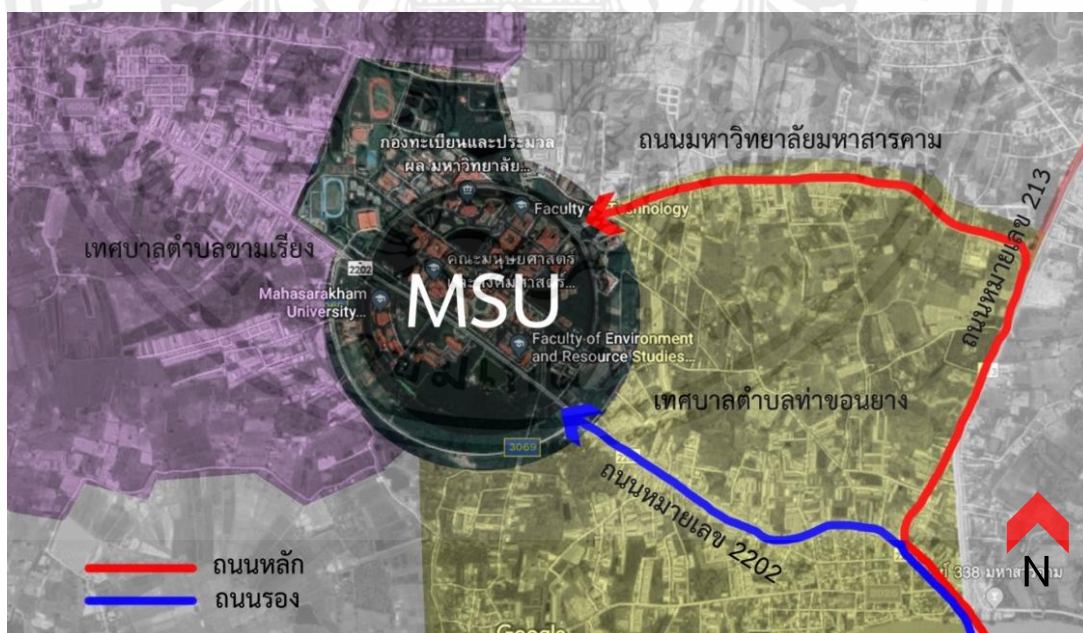
©Kittipong22p ารค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ภาพที่ 3.3 แสดงภาพมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่) ที่มา : Kittipong22p

มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีศูนย์กลางการบริหารงานตั้งอยู่ที่ ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่ประมาณ 1,300 ไร่ มีวิทยาเขตหลักที่ เขตพื้นที่ขามเรียง (ม.ใหม่) ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เขตพื้นที่ในเมือง (ม.เก่า) มีพื้นที่ประมาณ 197 ไร่ ตำบลตลาด จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย หอแสดงดนตรี วิทยาลัยดุริยางค์ศิลป์ โรงพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พื้นที่ขามเรียง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) พื้นที่อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ 650 ไร่ และ พื้นที่บ้านนาสีนวลคณะเทคโนโลยี คณะสัตวแพทยศาสตร์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ 1,000 ไร่

- การเข้าถึงมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขต ม.ใหม่)

สามารถเข้าถึงทางได้โดยรถยนต์ รถบัสใหญ่ รถบัสเล็ก รถบรรทุก รถจักรยานยนต์ จักรยาน รถประจำทางโดยเส้นทางหลักใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 2202 (สารคาม-ขอนแก่น) ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม และในเส้นทางรองใช้ถนนหมายเลข 213 (สารคาม-กาฬสินธุ์) ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ชื่อถนนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในส่วนของเส้นทางรองซึ่งเหมาะกับการเข้าถึงภายในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มากกว่าเนื่องจากไม่มีความซับซ้อนของการใช้เส้นทางมากนัก จึงง่ายต่อการเข้าถึงในกรณีของบุคคลที่ไม่เคยเข้ามาในพื้นที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมาก่อนในส่วนของเส้นทางหลักจะใช้สำหรับคนในพื้นที่และบุคคลที่คุ้นเคยกับเส้นทางในการเข้าถึงในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ **ภาพที่ 3.4** แสดงเส้นทางการเข้าถึงมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่) **ด้านการค้า**
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาใดๆทั้งสิ้น ที่มา : ดัดแปลงมาจาก Google web mapping ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

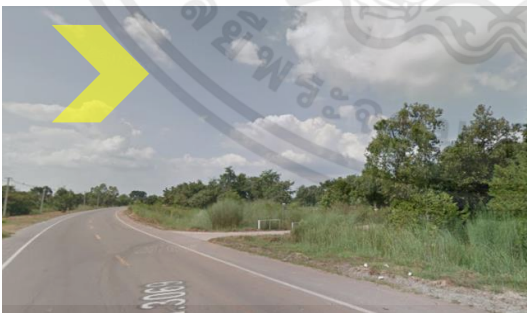
ภาพที่ 3.5 แสดงผังทิศของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)
ที่มา : ดัดแปลงมาจาก Google web mapping

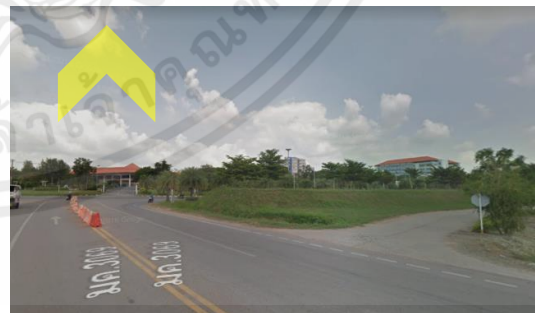
ภาพที่ 3.6 แสดงมุมมองทางทิศเหนือ

ภาพที่ 3.7 แสดงมุมมองทางทิศตะวันออก

ภาพที่ 3.8 แสดงมุมมองทางตะวันตก

ภาพที่ 3.9 แสดงมุมมองทางทิศใต้

ที่มา : ดัดแปลงมาจาก Google web mapping

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ – ใกล้กับหอพักภายในมหาวิทยาลัย ตลาดน้อย สนามกีฬา และบริเวณวัดป่ากู่แก้ว

ข้อดี: ใกล้หอพักและตลาดสามารถเดินหรือเข้าถึงพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยได้ง่ายและสะดวก

ข้อเสีย: ได้รับมลภาวะด้านเสียงและควันจากการจราจรในพื้นที่

ทิศตะวันออก – ใกล้โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคมและบริเวณร้านค้าโดยรอบมหาวิทยาลัย

ข้อดี: ติดกับป้ายมหาวิทยาลัยสามารถมองเห็นได้ชัดเจนและง่ายต่อการเข้าถึงพื้นที่

ข้อเสีย: ได้รับมลภาวะด้านเสียงและควันจากการจราจรในพื้นที่

ทิศใต้ – ใกล้กับบริเวณสวนสาธารณะและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อดี: ติดกับสวนสาธารณะซึ่งเป็นพื้นที่ป่า ไม่มีอาคารสูงมาบดบัง

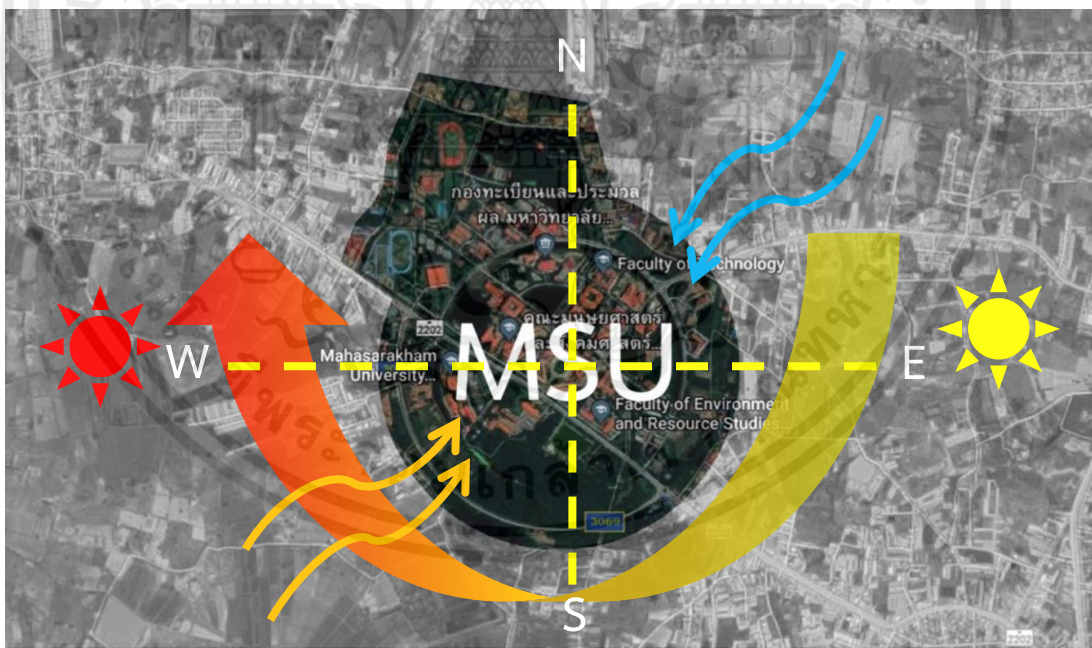
ข้อเสีย: ได้รับมลภาวะด้านเสียงและควันจากการจราจรในพื้นที่

ทิศตะวันตก – ใกล้กับโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามและพื้นที่การเกษตร

ข้อดี: ใกล้กับพื้นที่ทางการเกษตรและไม่มีอาคารสูงมาบดบัง

ข้อเสีย: ได้รับมลภาวะด้านเสียงและควันจากการจราจรในพื้นที่

- วิเคราะห์ทิศทางแดด ลม โดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)

ภาพที่ 3.10 แสดงภาพทิศทางสภาพภูมิอากาศที่เข้าสู่พื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(วิทยาเขตม.ใหม่) ที่มา : ดัดแปลงมาจาก Google web mapping

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศเหนือ

- แสงแดด** เป็นพื้นที่หอพักและตลาดที่จะได้รับแดดในช่วงเช้าซึ่งเป็นแดดอ่อน และได้รับแดดใน ช่วงเวลาสั้นๆของวัน
- ลม** เป็นพื้นที่ที่จะได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงกุมภาพันธ์ซึ่งจะได้รับผลกระทบโดยตรงเป็นลมหนาว แต่เป็นลมที่มีความแรงลมค่อนข้างมากเนื่องจากมีสภาพพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย ไม่มีอาคารสูง หรือต้นไม้สูงมากนัก จึงทำให้มีลมค่อนข้างแรงในช่วงพายุ

ทิศตะวันออก

- แสงแดด** ใกล้กับโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคมและบริเวณร้านค้าต่างๆ โดยรอบมหาวิทยาลัย จะได้รับแดดในช่วงเช้าแต่ได้รับแสงแดดในปริมาณที่มากเนื่องจากโดยรอบ บริเวณไม่มีอาคารหรือต้นไม้ใหญ่มาบดบังแสงแดด
- ลม** ในบริเวณด้านซ้ายหลังมอจะได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์โดยตรง ซึ่งอาคารเรียนที่หันหน้าอาคารไปทางทิศนี้ก็จะได้รับผลกระทบมาก

ทิศใต้

- แสงแดด** ใกล้กับบริเวณสวนสาธารณะและพิพิธภัณฑน์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งภายในพื้นที่ได้รับแสงแดดตลอดทั้งวัน แต่เนื่องจากบริเวณนี้มีพื้นที่ป่าที่ค่อนข้างหนาแน่น จึงช่วยบังแสงแดดและให้ร่มเงาได้
- ลม** ในบริเวณสวนสาธารณะและพิพิธภัณฑน์จะไม่ได้รับลมประจำทิศ แต่ได้รับเพียงลมร้อนผ่านเข้ามาในทางตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากพื้นที่เป็นป่าค่อนข้างมากจึงทำให้ อากาศที่สดชื่นและมีลมตลอดเวลา

ทิศตะวันตก

- แสงแดด** ใกล้กับโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม) และพื้นที่การเกษตรของมหาวิทยาลัย จะได้รับผลกระทบจากแดดในช่วงบ่ายแก่ๆจนถึงเย็น
- ลม** ในบริเวณที่เป็นพื้นที่การเกษตรจะได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (ลมประจำฤดู) ซึ่งเป็นลมฝน ลมหนาวทำให้บริเวณพื้นที่ด้านทิศตะวันตกได้รับลมเกือบตลอดทั้งวัน

ซึ่งในบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมีอากาศตามฤดูกาล ซึ่งปัญหาที่สำคัญคือปัญหาด้านฝุ่น ควัน และน้ำท่วมซึ่งยังเป็นปัญหาที่ยังต้องแก้ไขอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการจัดระบบการระบายน้ำที่ยังไม่ดีเท่าที่ควร และภายในบริเวณมหาวิทยาลัยมีบ่อน้ำล้อมรอบทุกพื้นที่ จึงทำให้เกินน้ำท่วมได้ง่าย และปัญหาฝุ่น ควัน จากการจราจร เนื่องจากภายในมหาวิทยาลัยมีจำนวนการใช้รถจักรยานยนต์และรถยนต์จำนวนมาก จึงทำให้อากาศโดยรอบมหาวิทยาลัยไม่สามารถถ่ายเทและทำให้เกิดมลพิษภายในมหาวิทยาลัย

3.3 อัตลักษณ์และหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามมุ่งเน้นให้ “นิสิตกับการช่วยเหลือสังคมและชุมชน” เป็นการพึ่งพากันระหว่างมหาวิทยาลัย สังคมและชุมชน รวมไปถึงการใช้ความรู้ที่นิสิตได้ศึกษานำไปประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้องค์ความรู้และนำไปพัฒนาท้องถิ่นของตนเองต่อไป

มหาวิทยาลัยมหาสารคามมี จำนวนหลักสูตรทั้งหมด 178 สาขาวิชา โดยจำแนกเป็น หลักสูตรระดับปริญญาตรี 86 สาขาวิชา หลักสูตรระดับปริญญาโท 57 สาขาวิชา หลักสูตรระดับปริญญาเอก 35สาขาวิชา คณะทั้งหมด 18 คณะ 2 วิทยาลัย 1 บัณฑิตวิทยาลัย และ 2 สถาบันวิจัย ประกอบด้วย 3 กลุ่มสาขาวิชาได้แก่

1) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยี คณะวิทยาการสารสนเทศ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ สถาบันวิจัยวลัยรุกขเวช

2) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย

3) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะการบัญชีและการจัดการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม วิทยาลัยการเมืองการปกครอง วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ คณะวัฒนธรรมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน

3.4 ลักษณะของพื้นที่ทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

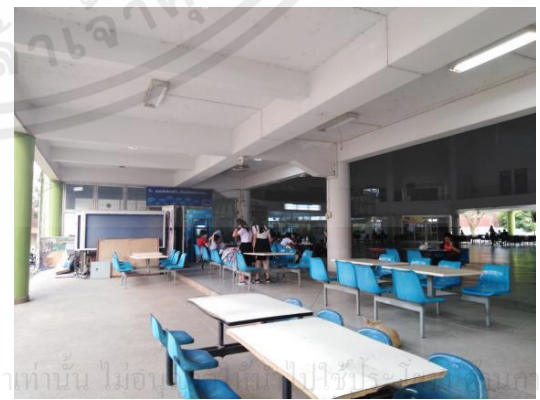
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีรูปร่างลักษณะเป็นวงกลม ซึ่งเป็นการจัดผังเมืองที่ดีและได้นำมาประยุกต์ใช้ในการจัดผังมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้มีความเป็นระเบียบและสวยงามทั้งในการจัดวางโซนต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย มีการจดจำกลุ่มอาคารได้ง่าย โดยพื้นที่จุดศูนย์กลางจัดเป็นพื้นที่ทำกิจกรรมหลักของมหาวิทยาลัย และมีการกระจายอาคารเรียนออกไปรอบๆ ลักษณะภายในของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีกิจกรรมที่หลายหลายตามแต่ลักษณะของสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่นั้นๆ อาทิ อาคารเรียนต่าง ๆ โดยภายในห้องเรียนของแต่ละคณะ จะมีการเรียนการสอน ห้องสมุดมีการอ่านหนังสือ พูดคุยสนทนา ทำการบ้าน มีลานทำกิจกรรมภายในของแต่ละคณะ มีไว้ในตอนที่รับน้อง ประชุม งานเลี้ยงสังสรรค์ต่าง ๆ หรือในพื้นที่สาธารณะโดยรอบมหาวิทยาลัย มีพื้นที่เพื่อการพบปะสังสรรค์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น สนามกีฬา มีการออกกำลังกาย ร้านกาแฟของแต่ละคณะ มีการดื่มกาแฟ กินข้าว แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และกิจกรรมมีความยืดหยุ่นไปตามลักษณะของพื้นที่นั้น ๆ ของคนภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาพที่ 3.11 แสดงผังอาคารเรียนภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)
ที่มา : Kittipong22p

ภาพที่ 3.12 แสดงลักษณะกิจกรรมในพื้นที่ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มา: ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหานี้และเผยแพร่ไปยังผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
ภาพที่ 3.13 แสดงลักษณะกิจกรรมในพื้นที่ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 3.14 แสดงลักษณะสภาพปัจจุบันในพื้นที่ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 3.15 แสดงลักษณะสภาพปัจจุบันในพื้นที่ทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ที่มา: ผู้วิจัย

จากการลงสำรวจพื้นที่และการสอบถามเบื้องต้นถึงลักษณะพื้นที่ทำกิจกรรมกรรมภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พบพื้นที่ทั้งหมด 16 แห่ง ประกอบด้วยพื้นที่ ดังนี้

- 1) สนามแดง สนามกีฬา
- 2) สนามฟ้า สนามกีฬา
- 3) อาคารบริการกลาง (ปลาซ่า)
- 4) อาคารพลศึกษา
- 5) Black Canyon Coffee
- 6) ใต้อดีตหอเรียนคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- 7) ร้านกาแฟคิดเพลิน
- 8) สวนสุขภาพมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 9) ลานกิจกรรม 8 เหลี่ยม
- 10) ห้องสมุดประจำมหาวิทยาลัย
- 11) Café'Amazon
- 12) ร้านกาแฟรินรมย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 13) Inthanin Coffee MSU ที่การศึกษา 14) ตลาดน้อย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น 15) กองทะเบียนและประมวลผล ต้องขอ 16) อาคารพัฒนานิสิต ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.16 แสดงผังพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)

ที่มา : ผู้วิจัย

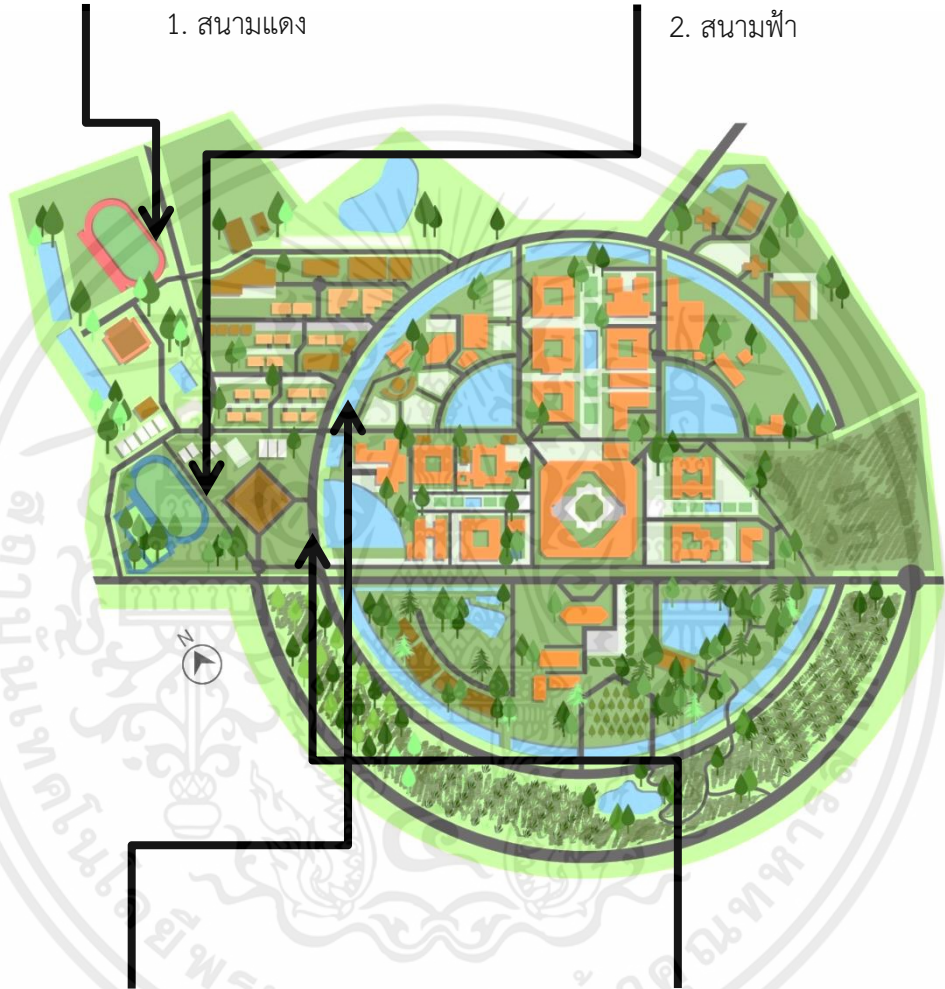
จากการสำรวจสภาพการใช้งานในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้งานพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยและพบปัญหาในการใช้งานของนักศึกษา รวมไปถึงกลุ่มผู้ใช้งานภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม นั่นคือ นักศึกษายังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของพื้นที่ที่สามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทำให้การใช้งานของพื้นที่นั้น ๆ ใช้งานได้อย่างไม่เต็มที่ อาทิเช่น สวนสุขภาพสามารถใช้เป็นที่ออกกำลังกายได้หากมีเครื่องออกกำลังกายที่เพียงพอภายในพื้นที่ หรือลานกิจกรรม หากมีเครื่องเรือน โต๊ะ เก้าอี้ ก็จะสามารถทำกิจกรรมอย่างเช่น อ่านหนังสือ หรือนำสุนัขมาเล่น ได้เช่นกัน ซึ่งพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่รองรับในปัจจุบันอาจจะยังไม่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามเท่าที่ควร ในหน้าถัดไปเป็นลักษณะของพื้นที่ทั้ง 16 แห่งที่ได้ทำการสำรวจเบื้องต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สนามแดง

2. สนามฟ้า

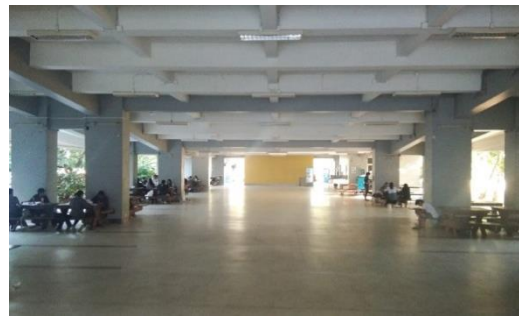
3. อาคารบริการกลาง (พลาซ่า)

4. อาคารพลศึกษา

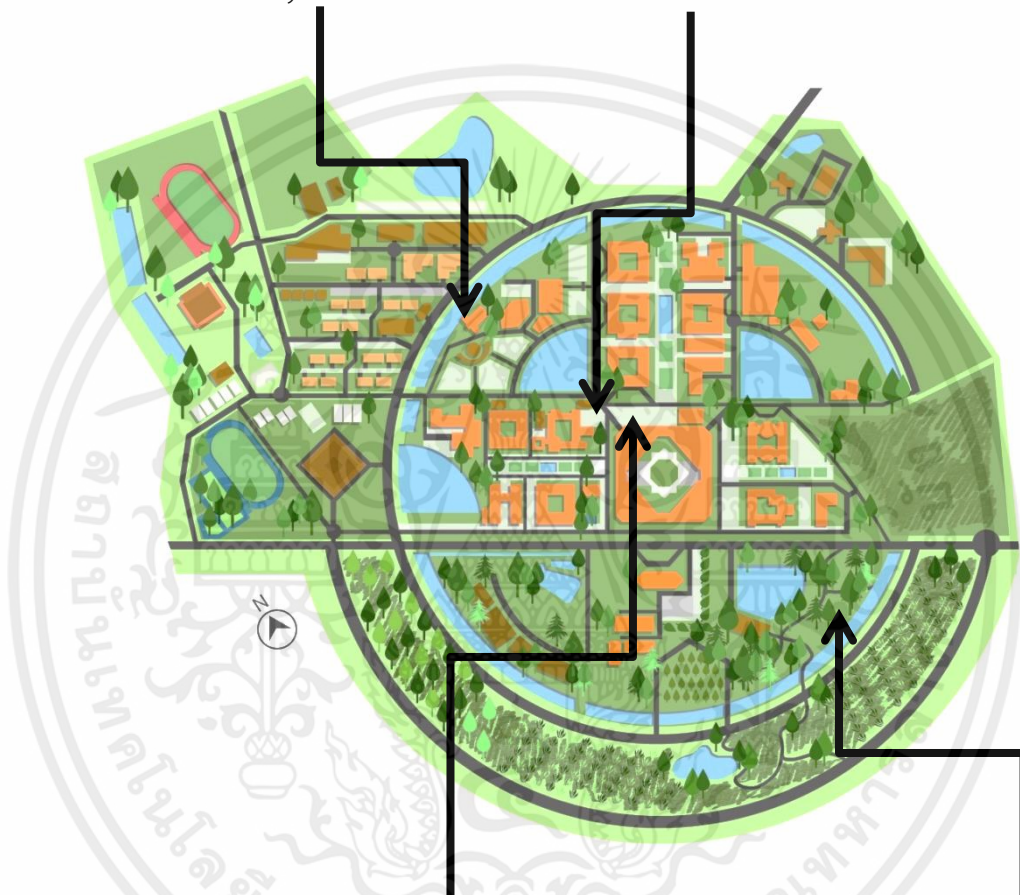
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ภาพที่ 3.17 แสดงพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีเหตุผลบางประการที่ต้องอ้างอิงถึงใจของเอกสารนี้ทุกครั้งหากมีการนำไปใช้
 ที่มา : ผู้วิจัย

5. Black Canyon Coffee

6. ใต้ออดิทอเรียมคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

7. ร้านกาแฟเพปเปอร์คิน

8. สวนสุขภาพ

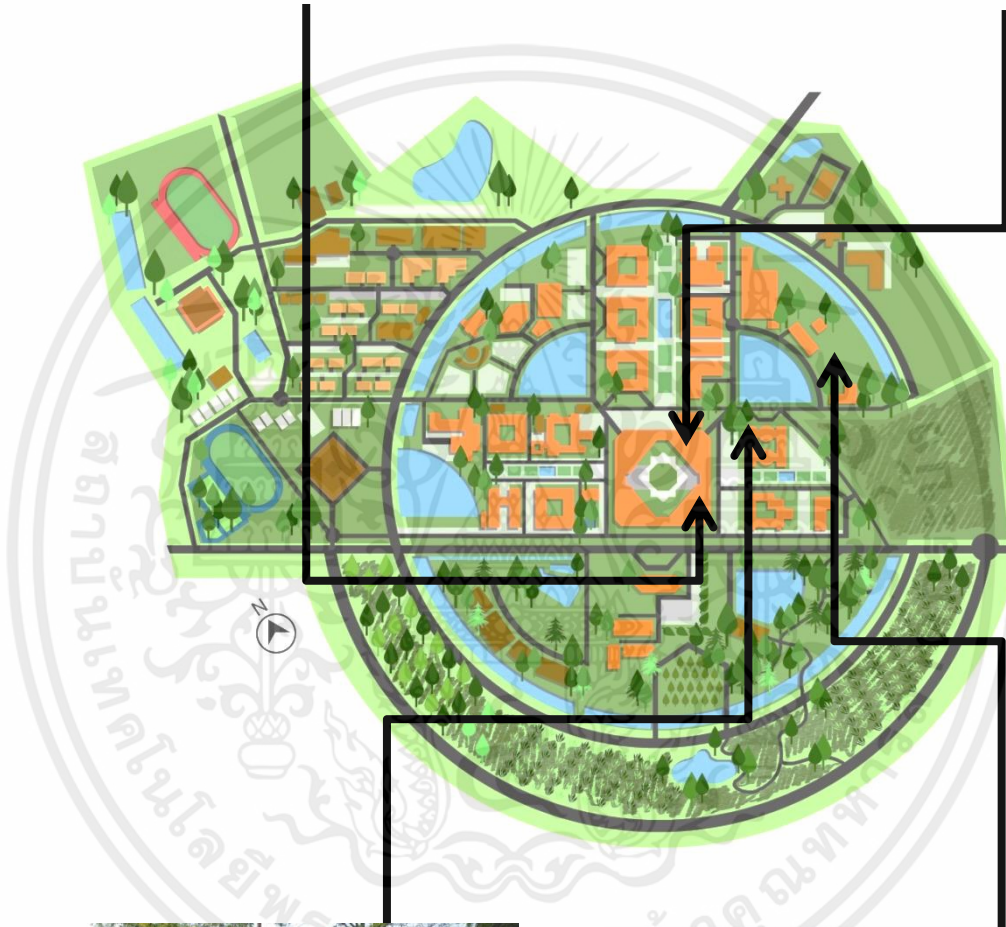
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ภาพที่ 3.18 แสดงพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น ยกเว้นที่มีเหตุผลเป็นอย่างอื่น และต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 ที่มา : ผู้วิจัย

9. ลานกิจกรรม 8 เหลี่ยม

10. ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

11. Café Amazon

12. ร้านกาแฟรื่นรมย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 ภาพที่ 3.19 แสดงพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)

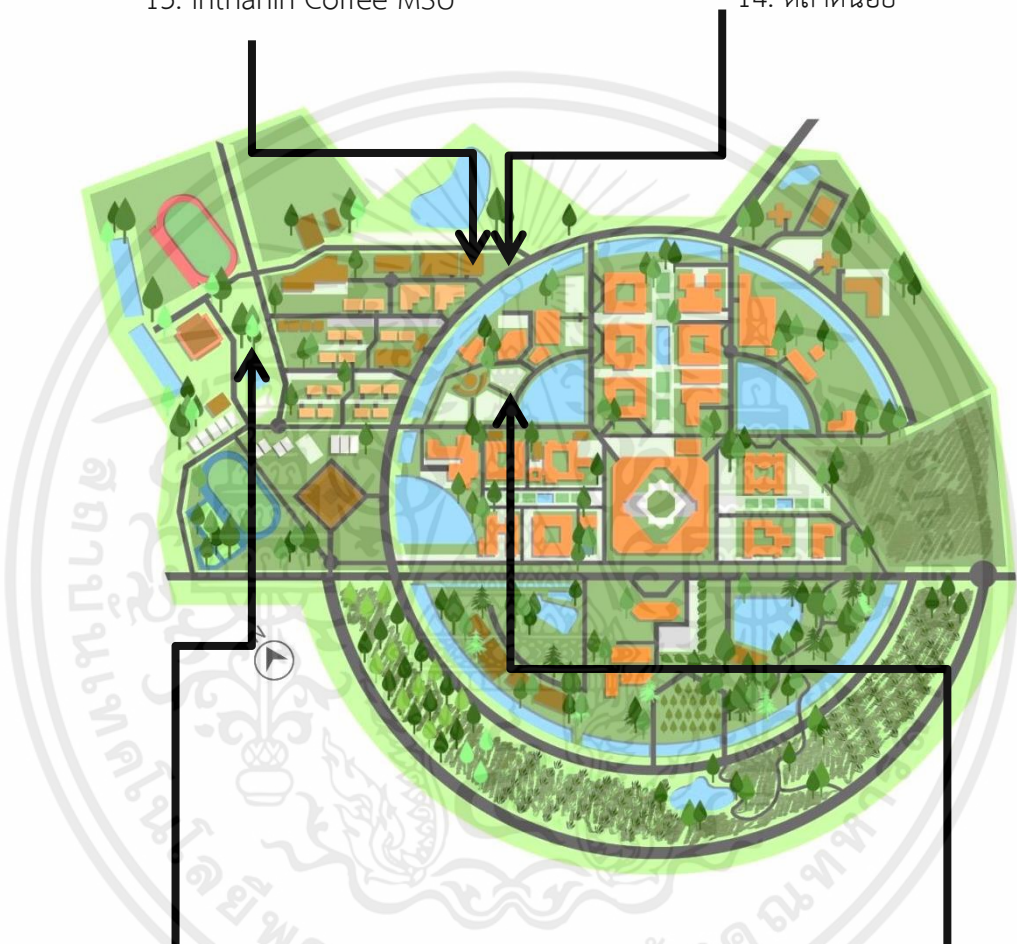
ที่มา : ผู้วิจัย

13. Inthanin Coffee MSU

14. ตลาดน้อย

15. กองทะเบียนและประมวลผล

16. อาคารพัฒนานิสิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการศึกษานี้เท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ภาพที่ 3.20 แสดงพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)

ที่มา : ผู้วิจัย

โดยการลงสำรวจพื้นที่และสอบถามเบื้องต้น ได้สำรวจถึงลักษณะของพื้นที่ทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พบพื้นที่ทั้งหมด 16 แห่งดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นพื้นที่ที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พื้นที่ที่กล่าวมาจะประกอบไปด้วยลักษณะดังนี้ เป็นพื้นที่ที่เป็นส่วนกลางและมีรูปแบบของการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่สาธารณะ เป็นพื้นที่ที่ไม่เป็นทางการ พื้นที่ที่มีความยืดหยุ่น เคลื่อนย้าย เปลี่ยนแปลง ตามบริบทแวดล้อมตามลักษณะกิจกรรมที่จะกระทำขึ้นในพื้นที่ เป็นพื้นที่ที่ทุกคนเข้าถึงได้สะดวก และง่ายอย่างเป็นอิสระโดยที่มีกิจกรรมหลากหลายปรับเปลี่ยนได้ แต่ละพื้นที่ก็มีความยืดหยุ่นไปตามลักษณะสภาพแวดล้อมในพื้นที่นั้นๆ ไม่มีกฎตายตัวว่าจะทำกิจกรรมอย่างใดเสมอไป จะต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงพื้นที่สะดวกที่สุดโดยทางเท้า มีรูปลักษณะที่เรียบง่ายไม่หรูหราในการจัดและตกแต่งภายในพื้นที่จะต้องมีบรรยากาศที่เป็นมิตร มีความอบอุ่นเป็นกันเอง เป็นพื้นที่ที่คนให้ความสนใจร่วมกัน และให้ความรู้สึกเสมือนบ้านที่อยู่นอกบ้าน และผู้วิจัยได้ทำการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและได้ทำขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานวิจัยจะกล่าวในบทถัดไป เรื่องระเบียบวิธีวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เรื่อง พลวัตของสภาพแวดล้อมกายภาพ กิจกรรม และความหมายต่อพื้นที่ที่สาม ภายใต้บริบทวิทยาเขต ม.ใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีคำถามการวิจัย ดังนี้ 1) ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะเป็นอย่างไร 2) ลักษณะกิจกรรมของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง 3) ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะอย่างไร ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการศึกษาวิจัยออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

- 4.1) การออกแบบการวิจัย
 - 4.2) การเลือกพื้นที่สำหรับการวิจัย
 - 4.3) การศึกษานำร่อง
 - 4.4) การศึกษาหลัก
 - 4.5) การรักษามาตรฐานงานวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) วิธีการศึกษา
- 2) ขั้นตอนการศึกษาวิจัย 3) ประชากรในการศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 5) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 6) การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

4.1. การออกแบบการวิจัย

ในการศึกษาทำความเข้าใจกับพื้นที่หรือบริบท ผู้วิจัยเลือกใช้การศึกษา แบบกรณีศึกษาเดี่ยว (Single case study) เพื่อหาสาเหตุว่าพื้นที่ในลักษณะใดที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สามในบริบทของมหาวิทยาลัย โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอธิบายถึงความเชื่อมโยงระหว่างเหตุและผล มุ่งเน้นการค้นคว้าเพื่อหาคำตอบและประเด็นที่แท้จริงในปรากฏการณ์ และใช้การเก็บข้อมูลกรณีศึกษาเพื่อที่จะได้มีขอบเขตที่ชัดเจน ทั้งด้านเนื้อหา เวลา พื้นที่ (Yin, 2003) และเพื่อเปรียบเทียบหาความเหมือนและความแตกต่างกันระหว่างบริบทของต่างประเทศและบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความน่าไว้วางใจให้การการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ในการออกแบบการวิจัยในการศึกษาหลัก จะใช้การออกแบบในลักษณะเดียวกันนี้

4.2 การเลือกพื้นที่สำหรับการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับอาจารย์ผู้สอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีลิขสิทธิ์เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นระยะเวลา 5 ปี และได้ทำการสำรวจพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขต ม.ใหม่) เนื่องจากเป็นวิทยาเขตหลักและกลุ่มผู้ใช้งานหลักอยู่ในบริเวณวิทยาเขตนี้ ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญและพบปัญหาในการใช้งานของพื้นที่

ของนักศึกษา รวมไปถึงผู้คนภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงเกิดประเด็นให้ผู้วิจัยต้องทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ของพื้นที่ที่สามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันภายใต้บริบทของมหาวิทยาลัยและอีกเหตุผลหนึ่งให้ผู้วิจัยได้เลือกมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพราะ ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีความสะดวก ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อทำการศึกษาและเก็บข้อมูล ในการเลือกพื้นที่ในการศึกษาหลักมีรายละเอียดในลักษณะเดียวกันนี้

4.3 การศึกษานำร่อง

4.3.1 วิธีการศึกษา

โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษา ประกอบด้วย 4 วิธี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) การศึกษาจากข้อมูลเอกสาร (Archival research) 2) การลงสำรวจภาคสนาม (Field survey) 3) การสนทนากลุ่ม (Focus group) 4) การสังเกตการณ์ (Observation) และวิธีการศึกษาหลักทำในลักษณะเดียวกันกับวิธีการศึกษานำร่องนี้

4.3.1.1 การศึกษาจากข้อมูลเอกสาร (Archival research) เป็นการศึกษาทบทวนเอกสาร และบทความวิชาการต่าง ๆ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพื้นที่ที่สาม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4.3.1.2 การสำรวจภาคสนาม (Field survey) โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และบริเวณพื้นที่โดยรอบมหาวิทยาลัย เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เห็นถึงความน่าจะเป็นของพื้นที่ที่สนับสนุนให้เป็นพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัย ประกอบไปด้วย 1) สนามแดง สนามกีฬา 2) สนามฟ้า สนามกีฬา 3) อาคารบริการกลาง (ปลาซ่า) 4) อาคารพลศึกษา 5) Black Canyon Coffee 6) ใต้อดีตหอเรียนอาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ 7) ร้านกาแฟคิดเพลทิน 8) สวนสุขภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 9) ลานกิจกรรม ลาน 8 เหลี่ยม 10) ห้องสมุดประจำมหาวิทยาลัย 11) Café'Amazon 12) ร้านกาแฟเฟรนด์มีย์ 13) Inthanin Coffee MSU 14) ตลาดน้อย 15) กองทะเบียนและประมวลผล 16) อาคารพัฒนานิสิต

4.3.1.3 การสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย ผู้วิจัยจะตั้งคำถามให้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้มีการจัดสนทนากลุ่มร่วมกัน ได้มีการให้ข้อมูล ข้อคิดเห็นและร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ใน การสนทนากลุ่มในแต่ละครั้ง ซึ่งมีข้อดีในการตอบประเด็นคำถามที่ให้ความละเอียด ชัดเจนและครอบคลุม และช่วยให้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลได้จำนวนหลายคนในระยะเวลาอันสั้น และช่วยให้เกิดประเด็นคำถามใหม่ ๆ ระหว่างการสนทนา ซึ่งข้อมูลที่ได้มีการโต้ตอบกัน ทำให้มีความน่าเชื่อถือและมีความหลากหลายของข้อมูล (ภาคผนวกเครื่องมือในการวิจัย)

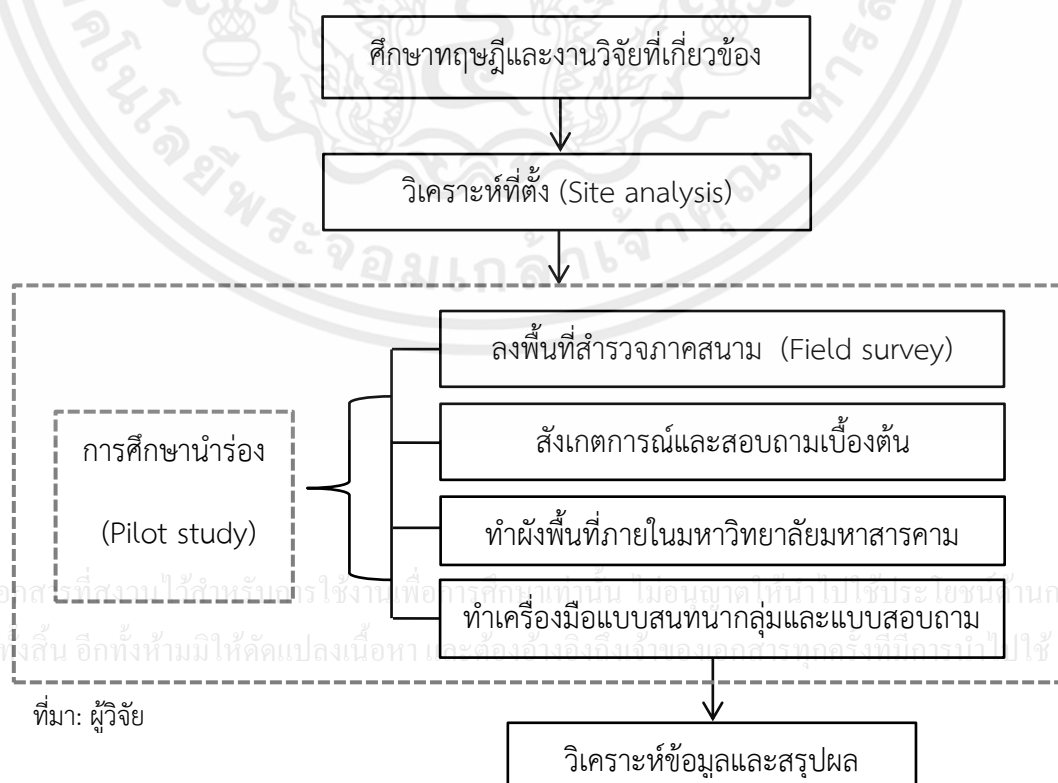
4.3.1.4 การสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการเข้าไปสังเกตการณ์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้งานพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เช่น การสนทนา พบปะ พูดคุย อ่านหนังสือ ดื่มกาแฟ ทำงาน ทำการบ้าน เล่นกีฬา เป็นต้น โดยวิธีการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วม (participant observation) และแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและสมบูรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3.2 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานำร่อง (Pilot Study) โดยทำการสอบถามเบื้องต้นกับนักศึกษาประกอบด้วย นักศึกษาจำนวน 10 คน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมีความสนใจในการให้ข้อมูล โดยมีการสัมภาษณ์ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ใช้ภาษาที่เรียบง่ายกับผู้ให้ข้อมูลเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนและตรงประเด็น ซึ่งมีคำถามด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่ที่สาม ว่าพื้นที่ที่สามในความคิดของนักศึกษาคืออะไร รวมไปถึงอธิบายถึงความหมายของพื้นที่ที่สามให้ผู้ให้ข้อมูลได้เข้าใจ

ผู้วิจัยได้ทำแผนผังของมหาวิทยาลัยมหาสารคามไว้เบื้องต้นเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้เห็นภาพที่ชัดเจนและให้ผู้ให้ข้อมูลทำสัญลักษณ์ลงในแผนผังเพื่อหารูปแบบที่ซ้ำกันของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษาในการศึกษานำร่องนี้ (ภาคผนวก เครื่องมือในการวิจัย) ดูจาก ผังกระบวนการศึกษาวิจัยนำร่อง (Flow chart research process) และ (ตาราง 4.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัยนำร่อง)

ผัง 4.1 แสดงผังกระบวนการศึกษาวิจัยนำร่อง (Flow chart research process)

ตาราง 4.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัยนำร่อง (Gantt Chart)

ขั้นตอนการดำเนินงาน	พ.ศ. 2561								พ.ศ. 2562
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	
ปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม		เปิดเรียน		สอบกลางภาค		สอบปลายภาค 18พ.ค-1ธ.ค		เปิดเรียน	
ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง									
วิเคราะห์พื้นที่ตั้ง									
ลงพื้นที่สำรวจภาคสนาม									
สังเกตการณ์และสอบถามเบื้องต้น									
ทำผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย									
ทำเครื่องมือแบบสนทนากลุ่มและแบบสอบถาม									
วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล									

4.3.3 ประชากรในการศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) ประชากรในการศึกษา 2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3) การเลือกกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูล

4.3.3.1 ประชากรในการศึกษา คือ ประชากรปีการศึกษา 2558-2562 ภายในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประกอบด้วย นักศึกษาปริญญาตรี จำนวน 41,000 คน ปริญญาโท จำนวน 1,040 คน ปริญญาเอกจำนวน 740 คน รวมนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 42,780 คน อาจารย์ภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 1,386 คน และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 2,198 คน รวมจำนวนประชากรภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามทั้งหมด 46,364 คน

4.3.3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ กลุ่มนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2558-2562 ทั้งหมด 18 คณะ

4.3.3.3 การเลือกกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูล

การเลือกกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูลเป็นไปตามความสมัครใจและความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลเอง จากการสำรวจส่วนมากผู้ให้ข้อมูลเป็นนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการแจกแบบสอบถามจากผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเฝ้ารออยู่ภายในพื้นที่โดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคามได้แก่ สนามกีฬาของมหาวิทยาลัย ร้านกาแฟ หน้าอาคารเรียน ตลาดภายในมหาวิทยาลัยลานบริเวณห้องสมุด และเพื่อทำการแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เข้าไปถามความสมัครใจด้วยท่าทีสุภาพ มีคำกล่าวในเชิงขอความช่วยเหลือและอธิบายว่าตนจะใช้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท ผลตอบรับก็คือผู้ใช้งานส่วนมากยินดีที่จะให้ข้อมูล มีส่วนน้อยที่กล่าวปฏิเสธอย่างสุภาพ

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกเฝ้ารออยู่ที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งเพราะว่าเป็นพื้นที่ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมาอยู่รวมกันในการทำกิจกรรมค่อนข้างมาก มีบรรยากาศที่เป็นมิตร เมื่อผู้ใช้ให้ข้อมูลเดินทางมาใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการออกกำลังกาย รับประทานอาหาร ดื่มน้ำกาแฟ จึงเป็นเหมือนการเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้เข้าไปพูดคุยเพื่อทำการแจกแบบสอบถามและสนทนากลุ่มน้อยและดูไม่เสียมารยาทต่อการใช้งานโดยรวม

กลุ่มเป้าหมายที่เลือกแจกแบบสอบถามส่วนมากเป็นนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยทั้งชายและหญิง เนื่องจากการเก็บข้อมูลจะได้มีความหลากหลายของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและมีความหลากหลายทั้งด้านการรับรู้และความคิดเห็นที่มีต่อสังคมในพื้นที่ที่ทำกิจกรรมหรือพื้นที่ที่สาม

4.3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลอาศัยการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การสำรวจภาคสนามของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ วิเคราะห์ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม การทำแบบสนทนากลุ่มต่อผู้ให้ข้อมูล โดยการสนทนากลุ่มจะถูกบันทึกเทปและถอดเทปข้อมูลออกมาเพื่อหาคำสำคัญที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนสุดท้ายคือการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอธิบายถึงความเชื่อมโยงระหว่างเหตุและผล

4.3.4.1 สำนวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้สำวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สังเกตพฤติกรรมและกิจกรรมของผู้ใช้งานภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในวันเสาร์ ที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 เวลา 10:00-13:00 น. รวมเป็นเวลา 3 ชั่วโมง และวันอาทิตย์ ที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2561 เวลา 15:00-19:00 น. รวมเป็นเวลา 4 ชั่วโมง

4.3.4.2 สนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้สนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ทั้งหมด 10 คน บริเวณบ้านพักของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในวันเสาร์ ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562 เวลา 12.00-13.00น. รวมเป็นเวลา 1 ชั่วโมง และ เวลา 16.00-18.00น. รวมเป็นเวลา 2 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มและจดบันทึกด้วยตนเอง

4.3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วยเครื่องมือ 2 ชนิด คือ 1) ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) แบบสนทนากลุ่มนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อุปกรณ์ที่ใช้ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป สมุดบันทึก และเครื่องบันทึกเสียง ร่วมกับการสังเกตการณ์โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

มีความเชื่อมโยงกับการตอบคำถามของการวิจัยจาก (ตาราง 4.2) ซึ่งมีที่มาจากการทบทวนวรรณกรรม และได้รับการพัฒนาเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษานี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.5.1 ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (Site Planning) ใช้สำหรับสำรวจ ตำแหน่งพื้นที่ที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม การสำรวจสภาพแวดล้อม ใช้เก็บข้อมูลในประเด็นของ การจัดกลุ่มพื้นที่ของกลุ่มผู้ใช้งาน พื้นที่โล่งและการรับรู้ด้านการมองเห็น การสัญจรและการใช้พื้นที่ร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลการสำรวจจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความไวต่อการรับรู้ข้อมูลของผู้วิจัย มีความยาวทั้งหมด 1 หน้า (ภาคผนวก ก) ประกอบด้วย ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชื่อผู้บันทึก วันและเวลาที่บันทึก ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดขึ้นเอง

4.3.5.2 แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีความยาวทั้งหมด 1 หน้า ทั้งหมด 18 ข้อ (ภาคผนวก ข) โดยเลือกสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลที่มีความสามารถในการตัดสินใจได้ ประกอบด้วย คำถามปลายเปิด ถามถึงลักษณะทางกายภาพ และลักษณะกิจกรรมและกลุ่มผู้ใช้งานภายในมหาวิทยาลัยเพื่อประเมินความสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่ที่สามจากกรอบแนวคิดในงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อพื้นที่ ตำแหน่งที่ตั้งที่ระบุในผังมหาวิทยาลัย ขนาดของพื้นที่โดยประมาณ กิจกรรมภายในพื้นที่ ประเภทของคณะหรือหน่วยงานภายในอาคาร วันและเวลาที่ทำการสำรวจ

ตาราง 4.2 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างคำถามการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานำร่อง

คำถามการวิจัย	เครื่องมือ		
	Observation	Cognitive Map	Focus Group
1. ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะเป็นอย่างไร	●	●	●
2. ลักษณะกิจกรรมของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง	●	●	●
3. ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะอย่างไร	●	●	●

ที่มา : ผู้วิจัย

4.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานำร่อง (Pilot Study) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น แล้วจึงนำมา วิเคราะห์ในการศึกษาหลักต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้าประกอบด้วย 1) วิเคราะห์จากการสังเกตและถ่ายภาพลักษณะทางกายภาพ 2) วิเคราะห์จากการสังเกตกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งาน 3) วิเคราะห์เนื้อหาจาก

การสนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากนั้นนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบและเรียงลำดับความสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.6.1 วิเคราะห์จากการสังเกตและถ่ายภาพลักษณะทางกายภาพ แล้วนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบ ดังนี้ ลักษณะทางกายภาพโดยรอบของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะทางกายภาพภายในของพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัย

4.3.6.2 วิเคราะห์จากการสังเกตกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งาน แล้วนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบ ดังนี้ ลักษณะกิจกรรม และลักษณะพฤติกรรมของกลุ่มผู้ใช้งาน ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

4.3.6.3 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แล้วนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบ ดังนี้ ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม ความคิดเห็นต่อลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ความต้องการในการใช้งานในพื้นที่ รูปแบบการตกแต่งบรรยากาศ รูปแบบกิจกรรม เวลาในการทำกิจกรรม กลุ่มผู้ใช้งาน จำนวนกลุ่มผู้ใช้งาน ขนาดพื้นที่ในการทำกิจกรรม

4.4 การศึกษาหลัก

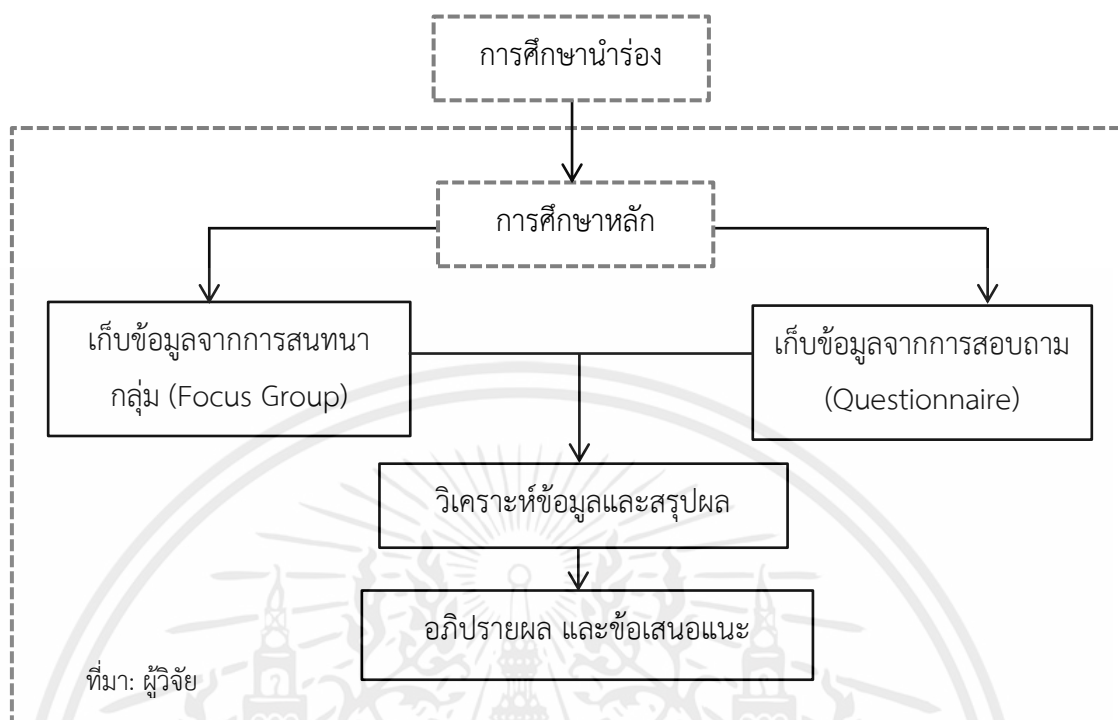
4.4.1 วิธีการศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษา ประกอบด้วย 4 วิธี โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) การศึกษาจากข้อมูลเอกสาร (Archival research) 2) การสำรวจภาคสนาม (Field survey) 3) การสนทนากลุ่ม (Focus group) 4) การสังเกตการณ์ (Observation) และวิธีการศึกษาหลักจะทำในลักษณะเดียวกันกับวิธีการศึกษานำร่องที่ได้กล่าวข้างต้นนี้

4.4.2 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย เพื่อให้การศึกษานี้มีความน่าเชื่อถือและเป็นไปตามกระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงเริ่มศึกษาข้อมูลโดยการนำข้อมูลจากการศึกษานำร่องมาตั้งคำถามเพื่อทำเป็นเครื่องมือในแบบสอบถามและการสนทนากลุ่มอย่างมีโครงสร้างต่อผู้ให้ข้อมูล ออกแบบอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล และพัฒนาเครื่องมือตามความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้การเก็บข้อมูลมีประสิทธิภาพและความเที่ยงตรงมากขึ้น

ต่อมาผู้วิจัยจึงทำการสำรวจเบื้องต้นในพื้นที่ที่มีความน่าจะเป็นพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อสังเกตปรากฏการณ์เบื้องต้น และนำข้อมูลจากการสำรวจเบื้องต้นมาปรับใช้เพื่อพัฒนาเครื่องในการเก็บข้อมูล การศึกษาใช้เวลาในการเก็บข้อมูลเป็นเวลา 1 เดือน จากผังกระบวนการศึกษาวิจัยหลัก (Flow chart research process) และ (ตาราง 4.3 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัยหลัก)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการอื่นได้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผัง 4.2 แสดงผังกระบวนการศึกษาวิจัยหลัก (Flow chart research process)

ตาราง 4.3 แสดงขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัยหลัก (Gantt Chart)

ขั้นตอนการดำเนินงาน	พ.ศ. 2562							
	มิ.ย.-ม.ค. 2562							
การศึกษานำร่อง	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ปฏิทินการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม	สอบกลางภาค	สอบปลายภาค 28 มี.ค.-10 เม.ย.				เปิดเรียน		
เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม								
เก็บข้อมูลจากการสอบถาม								
วิเคราะห์และสรุปผล								
อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ								

4.4.3 ประชากรในการศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ กลุ่มนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2558-2562 ทั้งหมด 18 คน เอกสารนี้เก็บโดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จำนวน 100 คน ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) สํารวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) แจกแบบสอบถามให้นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3) สนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.4.1 สํารวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้สํารวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สังเกตพฤติกรรมและกิจกรรมของผู้ใช้งานภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในวันเสาร์ ที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 เวลา 10:00-13:00 น. รวมเป็นเวลา 3 ชั่วโมง และวันอาทิตย์ ที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ.2561 เวลา 15:00-19:00 น. รวมเป็นเวลา 4 ชั่วโมง

4.4.4.2 แจกแบบสอบถามให้นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 100 คน บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในวันศุกร์ที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2562 เวลา 10.00-13.00 น. รวมเป็นเวลา 3 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และการแจกแบบสอบถามออนไลน์ตั้งแต่วันศุกร์ที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2562 และเก็บข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ถึงวันศุกร์ที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2562

4.4.4.3 สนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้สนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ทั้งหมด 10 คน บริเวณบ้านพักของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในวันเสาร์ ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 เวลา 12.00-13.00น. รวมเป็นเวลา 1 ชั่วโมง และ เวลา 16.00-18.00น. รวมเป็นเวลา 2 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มและจดบันทึกด้วยตนเอง

4.4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วยเครื่องมือ 3 ชนิด คือ 1) ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) แบบสอบถามนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3) แบบสนทนากลุ่มนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม อุปกรณ์ที่ใช้ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป สมุดบันทึก และเครื่องบันทึกเสียง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.5.1 ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (Site Planning) ใช้สำหรับสํารวจ

ตำแหน่งพื้นที่ที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม การสํารวจสภาพแวดล้อม ใช้เก็บข้อมูลในประเด็นของ การจัดกลุ่มพื้นที่ของกลุ่มผู้ใช้งาน พื้นที่โล่งและการรับรู้ด้านการมองเห็น

การสำรวจและการใช้พื้นที่ร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลการสำรวจจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความไวต่อการรับรู้ข้อมูลของผู้วิจัย มีความยาวทั้งหมด 1 หน้า (ภาคผนวก ก) ประกอบด้วย ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ชื่อผู้บันทึก วันและเวลาที่บันทึก ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดขึ้นเอง

4.4.5.2 แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 100 ชุด มีความยาวทั้งหมด 3 หน้า (ภาคผนวก ก) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจพื้นที่ที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำรวจลักษณะทางกายภาพและลักษณะกิจกรรมกลุ่มผู้ใช้งาน รวมไปถึง ความคิดเห็น ความต้องการใช้งานในพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) คำถามปลายปิดถามถึง ลักษณะทางกายภาพ กิจกรรมและพฤติกรรมเกี่ยวกับพื้นที่ที่สาม รวมถึง สำรวจความคิดเห็น ทศนคติ ความต้องการในการใช้งานพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เช่น พื้นที่ที่สามควรอยู่ส่วนไหนของมหาวิทยาลัย กิจกรรมที่อยากให้มีภายในพื้นที่ที่สาม การเข้าถึงภายในพื้นที่ที่สามโดยทางใด สะดวกที่สุด ช่วงเวลาที่สามารถพื้นที่ที่สามได้ควรเป็นเวลาใดบ้าง พื้นที่ที่สามในความคิดของท่านคือพื้นที่ใดภายในมหาวิทยาลัย ทั้งหมด 13 ข้อ

2) คำถามเป็นข้อมูลทั่วไป เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา บทบาท หน้าที่ พื้นที่พัก ทั้งหมด 5 ข้อ ในทางปฏิบัติการแจกแบบสอบถามที่เกิดขึ้นถูกจำกัดด้วยบริเวณที่ผู้วิจัยเลือกแจกแบบสอบถาม โดยในแต่ละวันที่เข้าศึกษาผู้วิจัยจะเปลี่ยนพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามให้ครอบคลุมและเพื่อให้ได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่หลายหลาย

4.4.5.3 แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีความยาวทั้งหมด 1 หน้า ทั้งหมด 18 ข้อ (ภาคผนวก ข) โดยเลือกสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลที่มีความสามารถในการตัดสินใจได้ ประกอบด้วย คำถามปลายเปิด ถามถึงลักษณะทางกายภาพ และลักษณะกิจกรรมแลกลุ่มผู้ใช้งานภายในมหาวิทยาลัยเพื่อประเมินความสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่ที่สามจากรอบแนวความคิดในงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อพื้นที่ ตำแหน่งที่ตั้งที่ระบุในผังมหาวิทยาลัย ขนาดของพื้นที่โดยประมาณ กิจกรรมภายในพื้นที่ ประเภทของคณะหรือหน่วยงานภายในอาคาร วันและเวลาที่ทำการสำรวจ

ตาราง 4.4 แสดงความเชื่อมโยงระหว่างคำถามการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาหลัก

คำถามการวิจัย	เครื่องมือ			
	Observatio	Questionnaire	Focus Group	Cognitive Map
1. ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามในโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะเป็นอย่างไร	●	●	●	●

2. ลักษณะกิจกรรมของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง	●	●	●	●
3. ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะอย่างไร	●	●	●	●

4.4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา นำร่องเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ในการศึกษาหลักต่อไป เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์เนื้อหาจากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษา 2) วิเคราะห์จากการสังเกตและถ่ายภาพลักษณะทางกายภาพ 3) วิเคราะห์จากการสังเกตกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งาน 4) วิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม 5) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากนั้นนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบและเรียงลำดับความสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.6.1 วิเคราะห์เนื้อหาจากการตอบแบบสอบถาม ของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แล้วนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบ ดังนี้ ความคิดเห็นต่อลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ความต้องการในการใช้งานในพื้นที่ บรรยากาศ รูปแบบกิจกรรม เวลาในการทำกิจกรรม กลุ่มผู้ใช้งาน จำนวนกลุ่มผู้ใช้งาน ขนาดพื้นที่ในการทำกิจกรรม

4.4.6.2 วิเคราะห์จากการสังเกตและถ่ายภาพลักษณะทางกายภาพ แล้วนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบ ดังนี้ ลักษณะทางกายภาพโดยรอบของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัย

4.4.6.3 วิเคราะห์จากการสังเกตกิจกรรมและพฤติกรรมของผู้ใช้งาน แล้วนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบ ดังนี้ ลักษณะกิจกรรม และลักษณะพฤติกรรมของกลุ่มผู้ใช้งาน ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

4.4.6.4 วิเคราะห์เนื้อหาจากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แล้วนำมาสรุปเรียบเรียงประเด็นที่พบ ดังนี้ ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม ความคิดเห็นต่อลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ความต้องการในการใช้งานในพื้นที่ รูปแบบการตกแต่งบรรยากาศ รูปแบบกิจกรรม เวลาในการทำกิจกรรม กลุ่มผู้ใช้งาน จำนวนกลุ่มผู้ใช้งาน ขนาดพื้นที่ในการทำกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

4.4.6.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ของ เพศ อายุ ชั้นปีการศึกษา คณะที่ศึกษา ของผู้ให้ข้อมูล และหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดของอายุและระยะเวลาที่ทำกิจกรรม

4.5 การรักษามาตรฐานงานวิจัย

โกรทและหวัง (Groat and Wang, 2013) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพความน่าเชื่อถือในการวิจัยเชิงคุณภาพจะต้องใช้ 4 หลักการ ประกอบด้วย 1) ความน่าเชื่อถือ (Credibility) 2) ความวางใจได้ (Dependability) 3) ความสามารถในการยืนยันว่าไม่เปลี่ยนแปลง (Conformability) 4) ความสามารถในการนำไปอธิบายกับเหตุการณ์อื่น (Transferability)

4.5.1 ความน่าเชื่อถือ (Credibility)

ความน่าเชื่อถือจะเกิดขึ้นได้เมื่อข้อมูลที่ได้เป็นความจริง แต่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมนุษย์ นั้นยากที่จะให้ค่าความจริงได้ จึงต้องใช้ในการพิสูจน์แบบสามเส้าจากแหล่งข้อมูลและการเก็บข้อมูล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม และการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย อาทิ การสำรวจภาคสนามของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การสอบถาม การสนทนากลุ่ม และการสังเกตการณ์ โดยมีอุปกรณ์ที่ใช้ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป สมุดบันทึก และเครื่องบันทึกเสียง

4.5.2 ความวางใจได้ (Dependability)

ความน่าไว้วางใจจะขึ้นอยู่กับ การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงถึงที่มาและวิธีการออกแบบเครื่องมือแล้วในส่วนก่อนหน้านี้ และเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลได้รับการพัฒนาตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและได้ทดลองใช้ในการสำรวจเบื้องต้นก่อนเก็บข้อมูลจริง

4.5.3 ความสามารถในการยืนยันว่าไม่เปลี่ยนแปลง (Conformability)

ความสามารถในการยืนยันคือความเป็นกลางของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยเองได้แยกแยะมุมมองความเป็นส่วนตัวออกจากการงานวิจัยและพิสูจน์ข้อมูลแบบสามเส้าที่ได้อธิบายแล้วในส่วนข้างต้น โดยตัวผู้วิจัยเองได้เปิดเผยวิธีการเก็บข้อมูลและความรู้สึกส่วนตัวไว้ในสมุดบันทึก เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

4.5.4 ความสามารถในการนำไปอธิบายกับเหตุการณ์อื่น (Transferability)

ในการวิจัยเชิงคุณภาพความสามารถในการนำไปอธิบายกับเหตุการณ์อื่น ๆ จะต้องใช้คำอธิบายกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนและครอบคลุม จึงจะสามารถเปรียบเทียบและนำไปศึกษาต่อในบริบทอื่นได้ ซึ่งในการศึกษานี้ผู้วิจัยใช้การสอบถามและสนทนากลุ่มถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล อาทิ เพศ อายุ สถานะ ภูมิลำเนา และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับพื้นที่ที่สามในบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสามารถนำไปใช้กับบริบทของมหาวิทยาลัยในภาคอีสานได้ เนื่องจากมีลักษณะประชากร สังคม วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน และในการสำรวจและสังเกตการณ์จะแสดงผังพื้นที่และภาพถ่ายของสภาพแวดล้อมจริงเพื่อให้เข้าใจบริบทของการวิจัยได้มากขึ้น

บทที่ 5

ผลการศึกษาและสรุปผลการศึกษา

ในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจภาคสนาม (Field Survey) ภายในพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ร่วมกับการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสังเกตพฤติกรรมและการทำกิจกรรมของกลุ่มผู้ใช้งาน โดยผลจากการสังเกตการณ์ (Observation) จะถูกนำไปอธิบายร่วมกับผลจากการสนทนากลุ่ม และผลจากแบบสอบถาม ซึ่งในการรายงานผลการศึกษาเป็นการรายงานผลตามเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) และ การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลการศึกษาตามเครื่องมือในการวิจัยมีรายละเอียดในแต่ละส่วน ประกอบด้วย ลักษณะประชากรลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม ประกอบด้วย ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ ช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่ รูปลักษณ์ของพื้นที่ และบรรยากาศของพื้นที่ กิจกรรมภายในพื้นที่ที่สาม ประกอบด้วย การพูดคุยกันเป็นกิจกรรมหลัก และความหลากหลายของกิจกรรม ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม ประกอบด้วย ความเท่าเทียมกันในการใช้งานภายในพื้นที่ ความอบอุ่นเป็นกันเอง (การเป็นเจ้าของพื้นที่)

ในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 100 คน บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในวันศุกร์ที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2562 เวลา 10.00-13.00 น. รวมเป็นเวลา 3 ชั่วโมง ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง มีการแจกแบบสอบถามออนไลน์ตั้งแต่วันศุกร์ที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2562 และเก็บข้อมูลแบบสอบถามออนไลน์ถึงวันศุกร์ที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2562

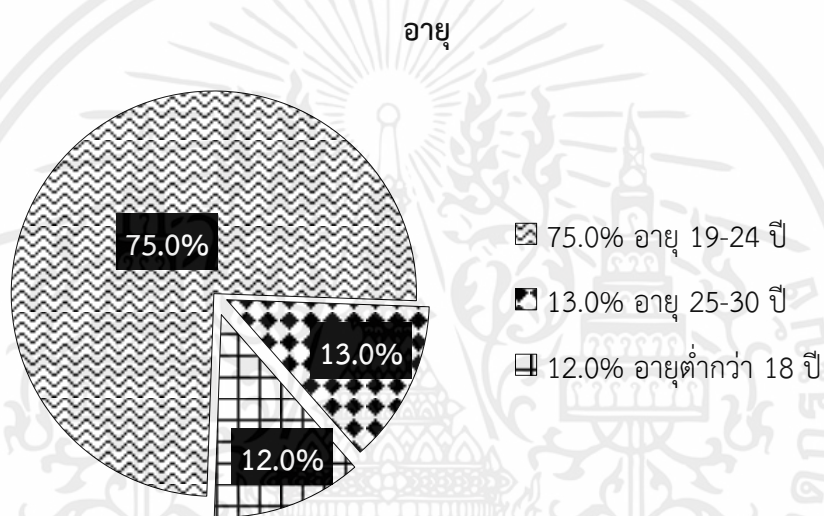
จากในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสนทนากลุ่มและการทำสัญลักษณ์ลงบนผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามกับนักศึกษา จำนวน 20 คน ในวันเสาร์ ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562 เวลา 12.00-13.00น. รวมเป็นเวลา 1 ชั่วโมง และ เวลา 16.00-18.00น. รวมเป็นเวลา 2 ชั่วโมง บริเวณบ้านพักของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มและจดบันทึกด้วยตนเอง โดยมีรายละเอียดผลการศึกษาดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาจากแบบสอบถาม (Questionnaire) และจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

5.1 ลักษณะของประชากรผู้ให้ข้อมูล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) ของผู้ให้ข้อมูลพบว่า ลักษณะของผู้ให้ข้อมูลจำนวน 100 คน (แผนภูมิที่ 5.1) โดยส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 19-24 ปี ร้อยละ 75.0 รองลงมาคือช่วงอายุ 25-30 ปี ร้อยละ 13.0 และน้อยที่สุด คือ อายุต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 12.0 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมีความสอดคล้องกันกับผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) พบว่า ลักษณะของผู้ให้ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มเป็นนักศึกษาจำนวน 20 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีช่วงอายุระหว่าง 19-24 ปี

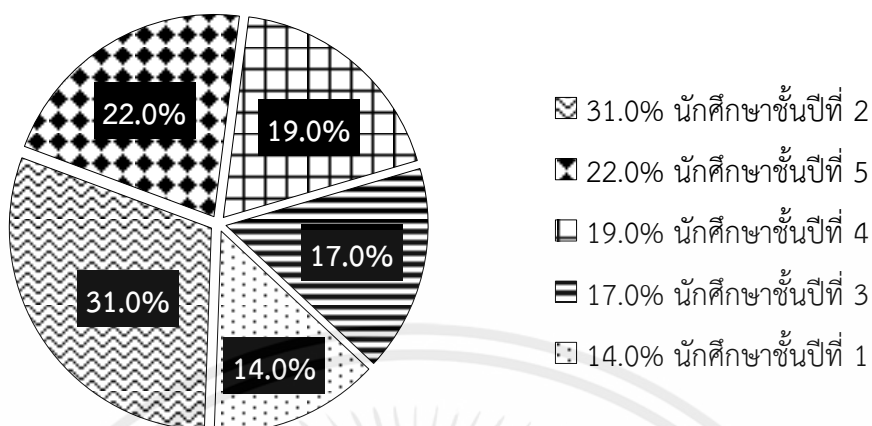

แผนภูมิที่ 5.1 แสดงสัดส่วนอายุของผู้ให้ข้อมูล

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง (แผนภูมิที่ 5.2) เป็นนักศึกษาอยู่ระหว่างชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 5 โดยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 28.0 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ร้อยละ 22.0 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 19.0 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 17.0 และน้อยที่สุด คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 14.0 (แผนภูมิ 5.3) และกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 55.0 เพศหญิง ร้อยละ 45.0 ผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ด้านสถานภาพ เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่างชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 5 มีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายจำนวน 12 คน เพศหญิงจำนวน 8 คน

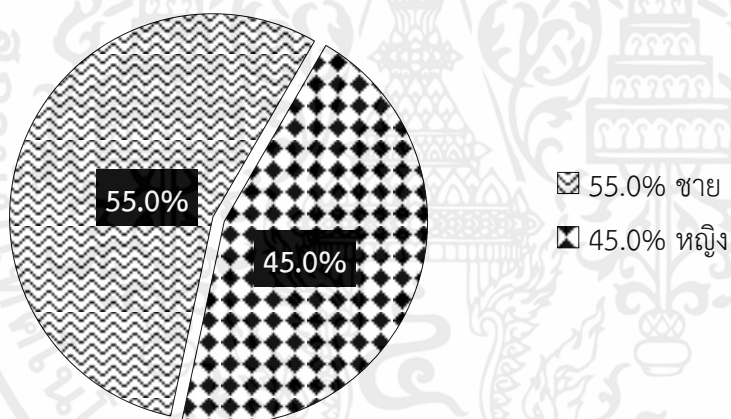
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานภาพ

แผนภูมิที่ 5.2 แสดงสัดส่วนสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

เพศ

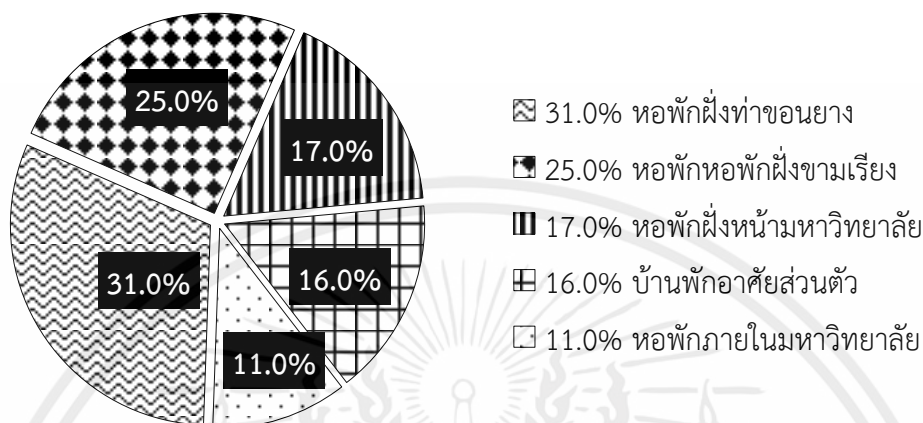

แผนภูมิที่ 5.3 แสดงสัดส่วนเพศของผู้ให้ข้อมูล

ผลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ด้านสถานที่พักอาศัยของผู้ให้ข้อมูลมักอยู่บริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัย (แผนภูมิที่ 5.4) โดยส่วนใหญ่ผู้ให้ข้อมูลพักอาศัยอยู่หอพักฝั่งท่าขนอยาง ร้อยละ 31.0 รองลงมาเป็นหอพักฝั่งขามเรียง ร้อยละ 25.0 น้อยที่สุดคือ หอภายในมหาวิทยาลัยเพียงร้อยละ 11.0 มีความสอดคล้องกับผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) สถานที่พักอาศัยอยู่โดยรอบมหาวิทยาลัยทั้งหอฝั่งท่าขนอยาง หอฝั่งขามเรียง หอภายในมหาวิทยาลัย และหอฝั่งหน้ามหาวิทยาลัย จากการสังเกตการณ์ (Observation) และสนทนากลุ่ม (Focus Group) นักศึกษาท่านนี้กล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ญ.3) “*อยู่หอพักฝั่งท่าขนอยางสะดวกในการไปมหาวิทยาลัยมากกว่าอยู่บริเวณอื่น*” หรือ บางท่านกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ญ.7) “*ที่เลือกหอฝั่งหน้ามหาวิทยาลัยเนื่องจากไม่*

“รุ่นวายและไม่แอ๊ดเท่าหอพักอื่นๆ” ในการเลือกหอพักเกิดขึ้นจากหลายปัจจัยทั้งด้านความสะดวกสบาย ความชอบส่วนตัว หรือแม้แต่ความปลอดภัย

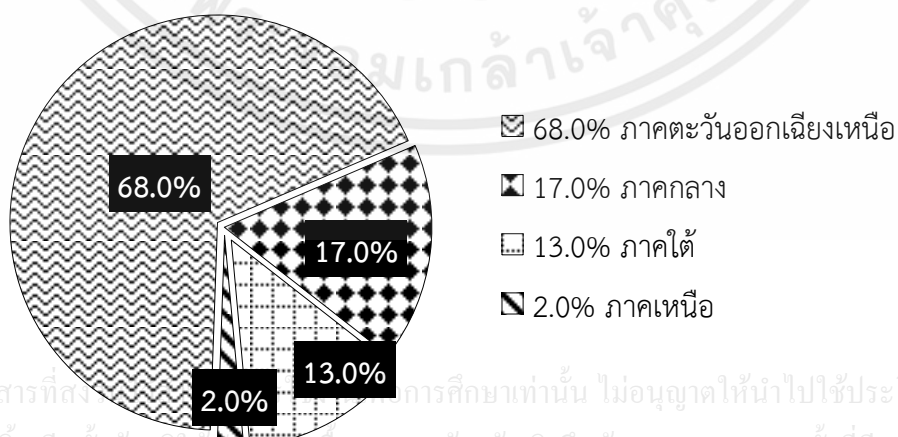
สถานที่พัก

แผนภูมิที่ 5.4 แสดงสัดส่วนสถานที่พักอาศัยของผู้ให้ข้อมูล

ภูมิลำเนาของผู้ให้ข้อมูล (แผนภูมิที่ 5.5) โดยส่วนใหญ่อยู่ภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ร้อยละ 68.0 และรองลงมาอยู่ภาคกลาง ร้อยละ 17.0 และน้อยที่สุดคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 2.0 เท่านั้น และผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มีความสอดคล้องกัน คือ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจาก ผู้ให้ข้อมูลบางท่านกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ข.1) “สอบติดได้คณะที่ภูมิใจและที่สำคัญอยู่ใกล้บ้าน (จังหวัดร้อยเอ็ด) เลยไม่คิดจะเลือกมหาวิทยาลัยอื่นอีกแล้ว” ซึ่งมากกว่าครึ่งตอบในลักษณะเช่นเดียวกันนี้

ภูมิลำเนา

แผนภูมิที่ 5.5 แสดงสัดส่วนภูมิลำเนาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดเบี่ยงเบนเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.1 แสดงภาพการสนทนากลุ่มและสอบถามผู้ให้ข้อมูล ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป ลักษณะของประชากรผู้ให้ข้อมูล

นักศึกษามีช่วงอายุระหว่าง 19-24 ปี ศึกษาอยู่ระหว่างชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 5 มีเพศชายมากกว่าเพศหญิงพักอาศัยอยู่โดยรอบมหาวิทยาลัย ทั้งหอในของมหาวิทยาลัย หอฝั่งท่าขนอยาง หอฝั่งขามเรียงและหอฝั่งหน้ามหาวิทยาลัย โดยส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในบริบทของการวิจัย ในส่วนนี้ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม และ ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม อธิบายผลการศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากเครื่องมือแบบสอบถามและการสนทนากลุ่มร่วมกันตามลำดับดังต่อไปนี้

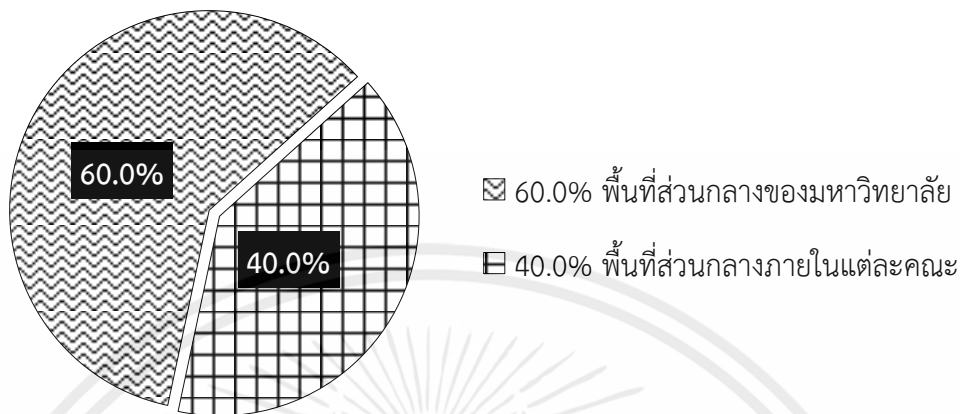
5.2 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามแบ่งได้ 4 ลักษณะ ประกอบด้วย 5.2.1) ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ 5.2.2) ช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่ 5.2.3) รูปลักษณ์ของพื้นที่ 5.2.4) บรรยากาศของพื้นที่ มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

5.2.1 ความเป็นสาธารณะ

พื้นที่ที่ที่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมองว่าเป็นพื้นที่ที่สามจะต้องมีลักษณะเป็นพื้นที่สาธารณะ เปิดกว้างให้ทุกคนสามารถเข้าออกได้อย่างเสรี มีลักษณะเป็นพื้นที่เปิดโล่ง อยู่ในตำแหน่งที่เป็นพื้นที่ส่วนกลางที่ผู้คนมารวมตัวกันได้สะดวก มีความอิสระที่จะมาหรือจะไป จากการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษา (แผนภูมิที่ 5.6) พบว่ากลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็่นนักศึกษาเกินครึ่งเลือกตำแหน่งของพื้นที่ในการทำกิจกรรมในบริเวณส่วนกลางของมหาวิทยาลัย ถึงร้อยละ 60.0 มากกว่าพื้นที่ส่วนกลางภายในของแต่ละคณะ ซึ่งมีเพียง ร้อยละ 40.0

ตำแหน่งในการทำกิจกรรมควรอยู่บริเวณใด

แผนภูมิที่ 5.6 แสดงสัดส่วนตำแหน่งที่ควรทำกิจกรรมของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

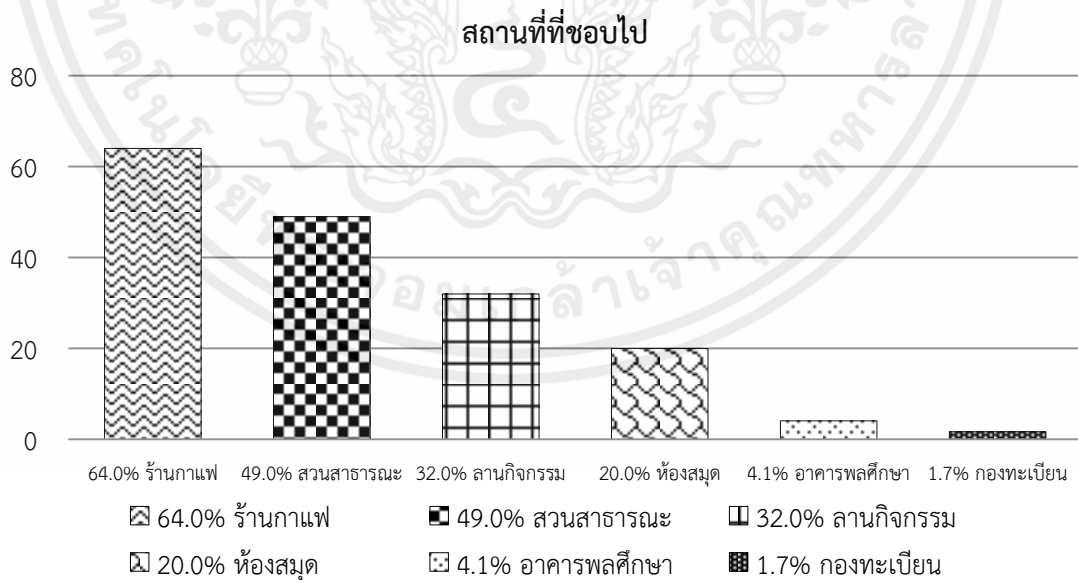

ภาพที่ 5.2 แสดงภาพสนามกีฬาและสวนสาธารณะ ที่มา : ผู้วิจัย

สถานที่ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 100 คน ชอบไปใช้งานมากที่สุด (แผนภูมิที่ 5.7) อันดับ 1 คือ ร้านกาแฟทั้งภายในและโดยรอบมหาวิทยาลัย มากถึงร้อยละ 64.0 อันดับ 2 คือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัยและสนามกีฬาร้อยละ 49.0 อันดับ 3 คือ ลานกิจกรรมของมหาวิทยาลัยและตลาดภายในมหาวิทยาลัยร้อยละ 32.0 และอันดับ 4 ห้องสมุดร้อยละ 20.0 น้อยที่สุดคือ กองทะเบียนนักศึกษา มีเพียงร้อยละ 1.7 ประกอบกับผลจากการทำสัญลักษณ์ลงในผังพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ภาพที่ 5.3) ซึ่งระบุอันดับได้ดังนี้ อันดับที่ 1 คือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัย จากเอกสารนี้เป็นจำนวนการทำสัญลักษณ์ 15 คน ใน 20 คน อันดับที่ 2 คือ สนามกีฬา จากจำนวนการทำสัญลักษณ์ 10 คน ใน 20 คน อันดับที่ 3 คือ ร้านกาแฟ จากจำนวนการทำสัญลักษณ์ 9 คน ใน 20 คน ซึ่งร้านกาแฟจะกระจายอยู่โดยรอบมหาวิทยาลัย

ภาพที่ 5.3 แสดงการทำสัญลักษณ์ลงในผังพื้นที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามของนักศึกษา
ที่มา: ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แผนภูมิที่ 5.7 แสดงสัดส่วนของสถานที่ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลชอบไปใช้งาน
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวิจัยและต้องอ้างอิงถึงชื่อของคณะครูผู้จัดทำทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการสนทนากลุ่มด้านตำแหน่งของพื้นที่ที่สามว่าควรอยู่บริเวณใด นักศึกษาได้ระบุไว้เช่นในตัวอย่างคำถามที่ว่า *ท่านคิดว่าในการทำกิจกรรมของท่านควรอยู่บริเวณใด?* กลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้กล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ช.5) *“อยู่ในมหาวิทยาลัยหรือ รอบๆมหาวิทยาลัย จะได้ไปมาง่าย”* หรือ (ผู้ให้ข้อมูล ช.8) *“อาคารพละ สนามกีฬา”* ซึ่งในการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาได้บอกถึงลักษณะของพื้นที่ที่เป็นส่วนกลางของมหาวิทยาลัย แต่ก็ไม่ได้ระบุว่าควรอยู่ตำแหน่งตรงกลางของมหาวิทยาลัย นักศึกษากล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ช.12) *“ผมว่าตำแหน่งพื้นที่ทำกิจกรรมก็ไม่จำเป็นต้องอยู่ตรงกลางของมหาวิทยาลัยก็ได้ ยกตัวอย่างลานกิจกรรม 8 เหลี่ยมอยู่กลางมหาวิทยาลัยเลยยังไม่ค่อยมีใครไปใช้นอกจากเป็นกิจกรรมของทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น”* ซึ่งนักศึกษาให้เหตุผลที่ว่าไม่จำเป็นต้องอยู่ตำแหน่งตรงกลางเพราะว่า อย่างไรก็ตามก็อยู่ภายในมหาวิทยาลัยจะอยู่ตรงกลางหรือไม่ ไม่เป็นไร เพียงแค่เป็นพื้นที่ที่ทุกคนสามารถเข้าไปใช้งานได้ก็เพียงพอ

ภาพที่ 5.4 แสดงภาพผังตำแหน่งพื้นที่ทำกิจกรรมเลือกมากที่สุด สนามกีฬาและสวนสาธารณะ

ที่มา : ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลชอบไปใช้มากที่สุดคือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ สนามกีฬา และร้านกาแฟทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เช่นตัวอย่างคำถามว่า *ท่านทำกิจกรรมดังกล่าวที่ไหน?* ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ญ.1) “วันจันทร์-ศุกร์ เลิกเรียนเสร็จ ตอนเย็นจะมาออกกำลังกาย ที่สนามฟ้า ทุกวัน บางวันถ้าเพื่อนชวนไปนั่งเล่นร้านกาแฟก็จะไปร้านกาแฟ อินทนิล เพราะอยู่ใกล้หอ (หอใน หอกันทรวิชัย) บางอาทิตย์ก็จะไปนั่งร้านอื่นบ้าง ถ้าเบื่อๆ แล้วแต่เพื่อนจะชวนไป” หรือ

ผู้ให้ข้อมูลบางท่านกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ช.2) “นั่งเล่นร้านกาแฟ ร้านอเมซอนบ้าง ร้าน Sweet me บางวันตอนเย็นก็จะไปเดินเล่นสวนสุขภาพ” หรือ (ผู้ให้ข้อมูล ญ.3) “ไปเดินเล่นสวนสุขภาพตรงข้ามคณะเภสัช เดินเล่นบ้างคุยกับเพื่อน พาน้องหมาไปวิ่งเล่นด้วย” จากการสนทนากลุ่มกับนักศึกษา ส่วนมากจะเป็นกิจกรรมประเภทกลางแจ้งที่ต้องเป็นสถานที่ที่เอาไว้ออกกำลังกายและการเล่นกีฬา เช่น สนามกีฬาหรือสวนสาธารณะ และทำการบ้าน ดื่มน้ำที่ร้านกาแฟ

ภาพที่ 5.5 แสดงภาพสนามกีฬาและร้านกาแฟ Amazon เป็นพื้นที่ที่ชอบไปใช้งานมากที่สุด
ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป ด้านความเป็นสาธารณะ

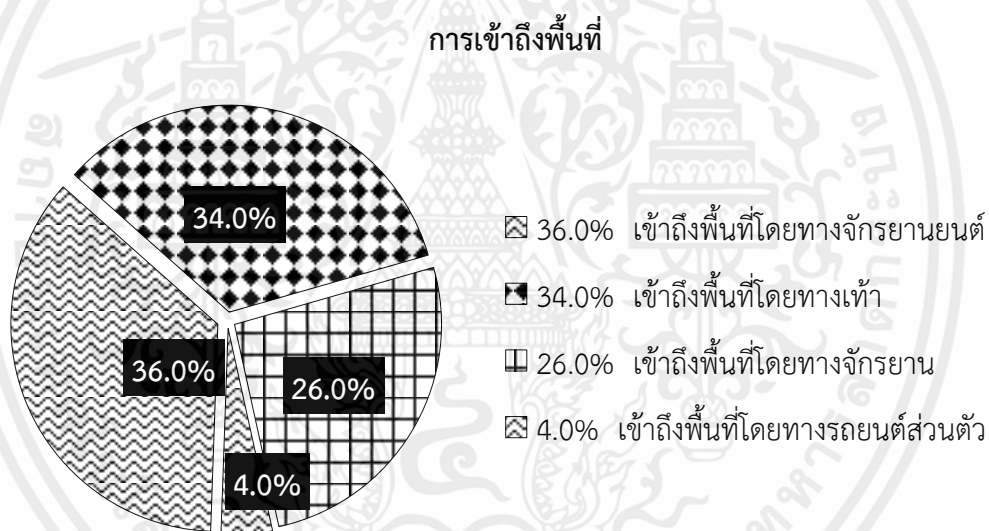
ผลการศึกษาจากแบบสอบถามและผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่ม สรุปความเป็นสาธารณะของพื้นที่สามที่ระบุได้สอดคล้องกันคือ จะต้องเป็นพื้นที่ส่วนกลาง ซึ่งในบริบทนี้เป็นพื้นที่ส่วนกลางภายในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ได้หมายความว่าต้องอยู่ตำแหน่งตรงกลางของมหาวิทยาลัย ตามลักษณะของผังมหาวิทยาลัย แต่มีรูปแบบของการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่สาธารณะ ทุกคนสามารถใช้งานได้

ผลจากเครื่องมือทั้งสองให้ความเป็นสาธารณะของพื้นที่สามที่สอดคล้องกันที่ว่า พื้นที่สามควรอยู่ในตำแหน่งที่เป็นส่วนกลางภายในมหาวิทยาลัย และที่ระบุไม่สอดคล้องกัน คือ สถานที่ที่นักศึกษาเลือกเป็นสถานที่เหมือนกันเพียงแต่ให้ลำดับในการเข้าถึงพื้นที่หรือที่นักศึกษาชอบไปต่างกันเท่านั้น

ด้านสถานที่ที่นักศึกษาชอบไปใช้งาน ระบุไม่สอดคล้องกัน คือ ผลจากแบบสอบถามที่ระบุว่า อันดับ 1 คือ ร้านกาแฟทั้งภายในและโดยรอบมหาวิทยาลัย อันดับ 2 คือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัยและสนามกีฬา ซึ่งมีความไม่สอดคล้องกับ ผลจากการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า สถานที่ที่นักศึกษาชอบไปมากที่สุดคือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ สนามกีฬา และร้านกาแฟทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งในด้านความเป็นสาธารณะไม่สามารถสรุปลำดับของสถานที่ได้ แต่สามารถสรุปสถานที่ที่นักศึกษาเลือกได้

5.2.2 ช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่

พื้นที่ทำกิจกรรมจะต้องเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกสบาย มีการสัญจรหรือไปมาได้อย่างสะดวก ไม่ยากลำบาก พื้นที่ทำกิจกรรมจากแบบสอบถาม (Questionnaire) (แผนภูมิที่ 5.8) สัดส่วนของนักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 36.0 นิยมเข้าถึงพื้นที่โดยทางจักรยานยนต์ รองลงมาคือนักศึกษาร้อยละ 34.0 เลือกเข้าถึงพื้นที่โดยทางเท้า และที่เลือกน้อยที่สุด คือรถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 4.0 เท่านั้น

แผนภูมิที่ 5.8 แสดงสัดส่วนของช่องทางการเข้าถึงพื้นที่

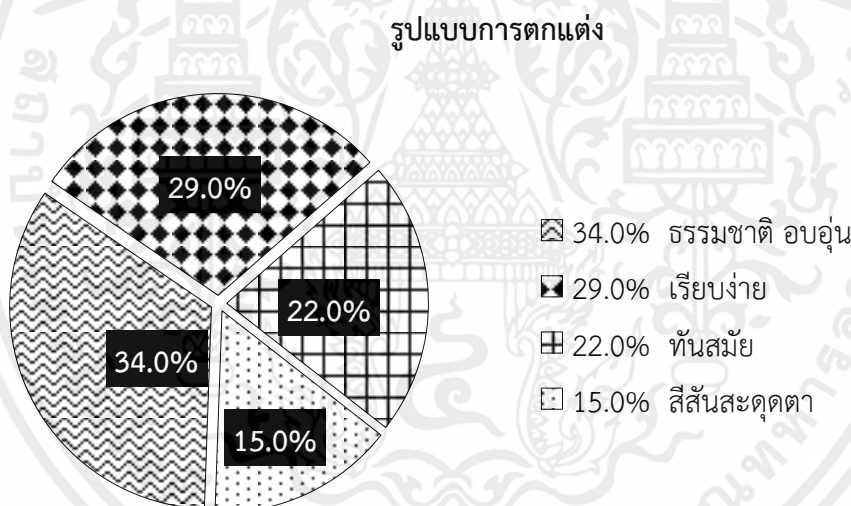
จากผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยในบริบทนี้นักศึกษากล่าวว่าจะเข้าถึงได้สะดวกจะต้องเป็นทางรถจักรยานยนต์ส่วนตัวมากกว่าช่องทางอื่น ๆ เนื่องจาก นักศึกษาบางคนอยู่ไกลจากมหาวิทยาลัยจึงสะดวกในการใช้รถจักรยานยนต์มากกว่า นักศึกษาบางคนมีห้องพักที่อยู่ภายในมหาวิทยาลัยก็เลือกใช้จักรยานหรือการเดินทางเท้าไปทำกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย เนื่องจาก อยู่ใกล้ และช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้อีกด้วย หรือบางคนสะดวกใช้รถสาธารณะอย่างรถโดยสารหรือไม่ก็รถรางประจำมหาวิทยาลัยในการไปเรียนและไปทำกิจกรรมต่างๆภายในมหาวิทยาลัยเช่นกัน

สรุป ช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่

ผลจากแบบสอบถามและผลจากการสนทนากลุ่มมีความสอดคล้องกัน คือ ผลจากแบบสอบถามที่ระบุว่า นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมเข้าถึงพื้นที่โดยทางจักรยานยนต์มากที่สุด ซึ่งระบุได้สอดคล้องกับผลการสนทนากลุ่มกับนักศึกษาได้กล่าวว่า การเข้าถึงพื้นที่ได้สะดวกจะต้องเป็นทางรถจักรยานยนต์ส่วนตัวมากกว่าช่องทางอื่น ๆ เนื่องจาก นักศึกษามีและใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการไปไหนมาไหน ไม่ว่าจะเป็นการไปเรียน ไปทำงาน ไปทานข้าว ไปทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่าช่องทางอื่น ๆ

5.2.3 รูปลักษณ์ของพื้นที่

จากแบบสอบถาม (Questionnaire) (แผนภูมิที่ 5.9) ด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 34.0 นิยมเลือกรูปแบบการตกแต่งธรรมชาติ อบอุ่น รองลงมาคือนักศึกษาร้อยละ 29.0 เลือกรูปแบบความเรียบง่าย ส่วนนักศึกษาที่เลือกรูปแบบน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 15.0 คือ รูปแบบสีเส้นสะดุดตา และมีความทันสมัย

แผนภูมิที่ 5.9 แสดงสัดส่วนของรูปแบบการตกแต่ง

ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และจากการสังเกตการณ์พฤติกรรมในการใช้งานภายในพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวทั้งพื้นที่ที่สามนี้จะต้องมีรูปลักษณ์ที่ เรียบง่าย ธรรมดา เป็นกันเอง ไม่รู้สึกเขินอายในการเข้าไปใช้งานภายในพื้นที่ และผู้ให้ข้อมูลบางกลุ่มได้กล่าวว่า พื้นที่ที่สามนี้จะต้องมีรูปลักษณ์ที่สวยงาม สะดุดตา จนไปถึงต้องมีความทันสมัย น่าดึงดูด ในส่วนของการตกแต่งและบรรยากาศภายในพื้นที่ทำกิจกรรม กลุ่มผู้ข้อมูลครั้งต่อครั้งกล่าวว่า จะต้องมีความเป็นธรรมชาติ อบอุ่น เป็นกันเอง ในแง่การสนทนากลุ่มของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะพูดถึงเรื่องความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ เช่นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านได้กล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ช.12) “มีการตกแต่งที่เป็นธรรมชาติ เรียบๆ แบบสไตล์โมเดิร์น มี

บรรยากาศที่เป็นกันเอง ไม่่วุ่นวาย คนไม่เยอะ” หรือ (ผู้ให้ข้อมูล ญ.2) *“แบบธรรมดา ไม่ตกแต่งมาก ธรรมชาติ ต้นไม้เยอะๆ”* และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางกลุ่มกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ช.6) *“ทันสมัย สะอาด สนุกสนาน”* หรือ (ผู้ให้ข้อมูล ญ.5) *“เรียบง่าย แต่สวยสะอาดตา”* ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในด้านรสนิยมและความชอบของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

สรุป ด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่

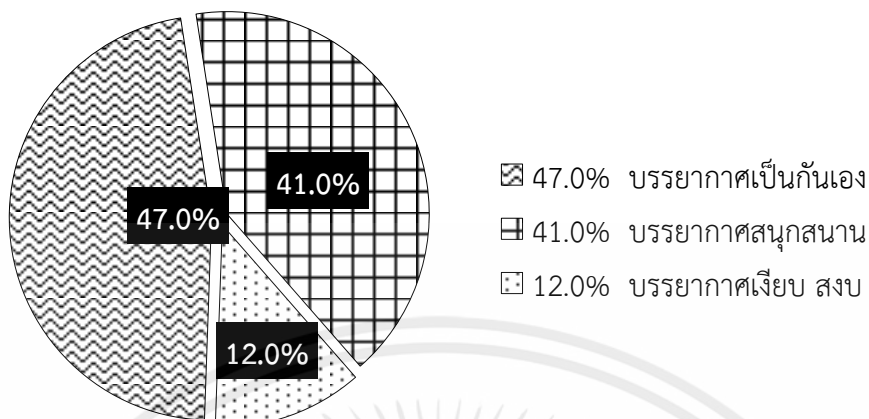
ผู้ให้ข้อมูลจากผลการสนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกันเองในส่วนของรูปลักษณ์ และมีความแตกต่างกับผลจากแบบสอบถามอีกเช่นกัน นั่นคือในการสนทนากลุ่ม บ้างพอใจกับรูปแบบที่ธรรมดา มีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ทั้งในการจัดและตกแต่ง ในขณะที่บางกลุ่มให้ความสำคัญกับความทันสมัย มีลักษณะที่ดึงดูดมีความสวยงามเพื่อสร้างความน่าสนใจในการทำงานภายในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งมีความไม่สอดคล้องกับผลการสอบถามด้านรูปลักษณ์ พบว่า นักศึกษาชอบรูปลักษณ์ที่เป็นธรรมชาติและอบอุ่นมากที่สุด และบรรยากาศภายในพื้นที่ที่มีความเป็นกันเองเป็นมิตรมากที่สุด ในขณะที่ความสวยงามความมีสีสันสะอาดตา ทันสมัย ผู้ให้ข้อมูลเลือกน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ตามที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้ ถึงจะมีความแตกต่างกันในด้านรูปลักษณ์แต่พื้นที่ทำกิจกรรมก็ยังคงต้องมีบรรยากาศที่มีความเป็นกันเอง สนุกสนานอยู่ภายในพื้นที่ ซึ่งผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มและจากแบบสอบถามผู้ให้ข้อมูลด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ พบว่า ยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้

5.2.4 บรรยากาศของพื้นที่

จากการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ในด้านสถานที่ทำกิจกรรมควรมีบรรยากาศแบบใด (แผนภูมิที่ 5.10) นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 47.0 เลือกบรรยากาศเป็นกันเอง รองลงมาเลือกบรรยากาศที่สนุกสนาน ร้อยละ 41.0 ส่วนนักศึกษาที่เลือกน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 12.0 คือบรรยากาศที่เงียบสงบ และ จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) พบว่า พื้นที่ทำกิจกรรมจะต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถสร้างความสนุกสนาน เป็นมิตร เป็นกันเองได้ เป็นพื้นที่ที่คนให้ความสนใจร่วมกัน ดังที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านได้กล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ญ.2) *“ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย คลายเครียดจากการเรียนมาทั้งวัน”* หรือ (ผู้ให้ข้อมูล ช.9) *“ธรรมชาติ สนุกสนาน ดูมีสไตล์มีความผสมผสานความเป็นธรรมชาติกับความทันสมัย”* ซึ่งผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่มีบรรยากาศสนุกสนาน เป็นกันเอง เป็นสำคัญ และผสมผสานกับความเป็นธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศภายในพื้นที่

แผนภูมิที่ 5.10 สัดส่วนของบรรยากาศของพื้นที่

สรุป ด้านบรรยากาศของพื้นที่

ผลจากแบบสอบถามด้านบรรยากาศของพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกัน คือ นักศึกษามีความต้องการบรรยากาศที่มีความเป็นกันเองมากที่สุด ให้ความรู้สึกอบอุ่น แต่ก็ยังมีความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นบรรยากาศที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มนักศึกษาได้ดีที่สุด และบรรยากาศที่นักศึกษาเลือกน้อยที่สุด คือ บรรยากาศที่เงียบและสงบ เนื่องจาก นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจและความชอบที่จะทำกิจกรรมกลางแจ้งหรือไม่ก็กิจกรรมที่ไม่ต้องการความเงียบสงบมากนัก อย่างเช่น การไปเล่นกีฬา นักศึกษาที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ไปใช้งานในการทำกิจกรรมในสถานที่เดียวกันทำให้บรรยากาศเป็นกันเอง หรือ สนุกสนาน ก็อาจจะส่งผลทำให้นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น เช่น จากที่สังเกตการณ์กิจกรรมเล่นกีฬา นักศึกษาที่ไม่รู้จักกันมาก่อนมีการสร้างปฏิสัมพันธ์กันโดยใช้กีฬาเป็นสื่อกลางในการทำกิจกรรมและพูดคุยกัน

สรุป ผลการศึกษาด้านลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม

ด้านความเป็นสาธารณะ ผลการศึกษาจากแบบสอบถามและผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่ม สรุปความเป็นสาธารณะของพื้นที่สามที่ระบุได้สอดคล้องกันคือ จะต้องเป็นพื้นที่ส่วนกลาง ซึ่งในบริบทนี้เป็นพื้นที่ส่วนกลางภายในมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ได้หมายความว่าต้องอยู่ตำแหน่งตรงกลางของมหาวิทยาลัย ตามลักษณะของผังมหาวิทยาลัย แต่มีรูปแบบของการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่สาธารณะทุกคนสามารถใช้งานได้

ผลจากเครื่องมือทั้งสองให้ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ที่สามได้สอดคล้องกันที่ว่า พื้นที่ที่สามควรอยู่ในตำแหน่งที่เป็นส่วนกลางภายในมหาวิทยาลัย และที่ระบุไม่สอดคล้องกัน คือ สถานที่ที่นักศึกษาเลือกเป็นสถานที่เหมือนกันเพียงแต่ให้ลำดับในการเข้าถึงพื้นที่หรือที่นักศึกษาชอบไปตากันเท่านั้น

ด้านสถานที่ที่นักศึกษาชอบไปใช้งาน ระบุไม่สอดคล้องกัน คือ ผลจากแบบสอบถามที่ระบุว่า อันดับ 1 คือ ร้านกาแฟทั้งภายในและโดยรอบมหาวิทยาลัย อันดับ 2 คือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัยและสนามกีฬา ซึ่งมีความไม่สอดคล้องกับ ผลจากการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า สถานที่ที่นักศึกษาชอบไปมากที่สุดคือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ สนามกีฬา และร้านกาแฟทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งในด้านความเป็นสาธารณะไม่สามารถสรุปลำดับของสถานที่ได้ แต่สามารถสรุปสถานที่ที่นักศึกษาเลือกหรือชอบไปใช้งานได้

ด้านช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่ ผลจากการสนทนากลุ่มและผลจากแบบสอบถามมีความสอดคล้องกัน คือ จากผลการสนทนากลุ่มนักศึกษากล่าวว่า การเข้าถึงพื้นที่ได้สะดวกจะต้องเป็นทางรถจักรยานยนต์ส่วนตัวมากกว่าช่องทางอื่น ๆ เนื่องจาก นักศึกษามีและใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการไปไหนมาไหน ทั้งไปเรียน ไปทำงาน ไปทานข้าว ไปทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่าช่องทางอื่น ๆ ซึ่งระบุได้สอดคล้องกับผลจากแบบสอบถามที่ระบุว่า นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมเข้าถึงพื้นที่โดยทางจักรยานยนต์มากที่สุด

ด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลจากผลการสนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกันเองแล้ว และมีความแตกต่างกับผลจากแบบสอบถามอีกเช่นกัน นั่นคือ ในการสนทนากลุ่ม บ้างพอใจกับรูปแบบที่ธรรมดา มีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ทั้งในการจัดและตกแต่ง ในขณะที่บางกลุ่มให้ความสำคัญกับความทันสมัย มีลักษณะที่ดึงดูดมีความสวยงามเพื่อสร้างความน่าสนใจในการใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งมีความไม่สอดคล้องกับผลจากการสอบถามด้านรูปลักษณ์ พบว่า นักศึกษาชอบรูปลักษณ์ที่เป็นธรรมชาติและอบอุ่นมากที่สุด และบรรยากาศภายในพื้นที่ที่มีความเป็นกันเองเป็นมิตรมากที่สุด ในขณะที่ความสวยงามความมีสีสันสะดุดตา ทันสมัย ผู้ให้ข้อมูลเล็กน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ตามที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้ ถึงจะมีความแตกต่างกันในด้านรูปลักษณ์แต่พื้นที่ทำกิจกรรมก็ยังคงต้องมีบรรยากาศที่มีความเป็นกันเอง สนุกสนานอยู่ภายในพื้นที่ ซึ่งผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มและจากแบบสอบถามผู้ให้ข้อมูลด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ พบว่า ยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้

ด้านบรรยากาศของพื้นที่ที่มีความสอดคล้องกัน คือ นักศึกษามีความต้องการบรรยากาศที่มีความเป็นกันเองมากที่สุด ให้ความรู้สึกอบอุ่น แต่ก็ยังมีความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นบรรยากาศที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มนักศึกษาได้ดีที่สุด และบรรยากาศที่นักศึกษาเลือกน้อยที่สุด คือ บรรยากาศที่เงียบและสงบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 กิจกรรมภายในพื้นที่ที่สาม

กิจกรรมภายในพื้นที่ที่สาม แบ่งได้ 2 ลักษณะ ประกอบด้วย 5.3.1) การพูดคุยกันเป็นกิจกรรมหลัก 5.3.2) ความหลากหลายของกิจกรรม มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังนี้

5.3.1 การพูดคุยกันเป็นกิจกรรมหลัก

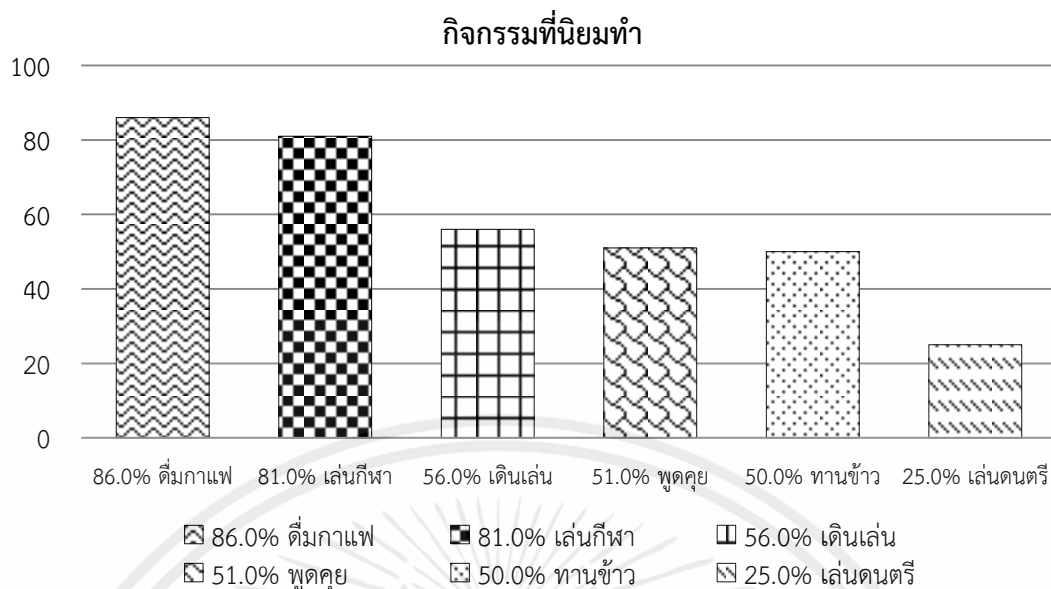
การพูดคุยกันเป็นกิจกรรมหลัก อาจจะเป็นการพูดคุยเรื่องตลกขบขัน เรื่องทั่วไป ไปจนถึงแลกเปลี่ยนปรึกษาสารทุกข์สุกดิบกันทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ จากแบบสอบถาม (Questionnaire) ในการทำกิจกรรมของนักศึกษา (แผนภูมิที่ 5.11) นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมเลือกกิจกรรมการตีหมาแพเป็นอันดับ 1 ถึงร้อยละ 86.0 อันดับ 2 คือ กิจกรรมการเล่นกีฬา ร้อยละ 81.0 อันดับ 3 คือ การเดินเล่น ร้อยละ 56.0 และกิจกรรมการสนทนาพูดคุย ร้อยละ 51.0 ซึ่งเป็นกิจกรรมอันดับ 4 ในการตอบแบบสอบถามด้านการทำกิจกรรมของนักศึกษา

ในทำนองเดียวกันข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ชี้ให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้มีกิจกรรมหลัก คือการไปเพื่อการสนทนากันเป็นหลักแต่ไปเพื่อทำกิจกรรมหลักของพื้นที่นั้น ๆ เช่น การไปสวนสุขภาพ เพื่อเดินเล่น ออกกำลังกาย ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมก็จะมีพูดคุย สนทนากันบ้าง ในช่วงก่อนจะออกกำลังกาย หรือหลังจากออกกำลังกายเสร็จ บางคนก็จะไปนั่งร้านนมเพื่อผ่อนคลายหลังจากออกกำลังกายเสร็จแล้ว จึงจะได้มีการพูดคุยกัน หากแต่เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดในบางอย่างกันในเวลาสั้น ๆ เท่านั้น

5.3.2 ความหลากหลายของกิจกรรม

การทำกิจกรรมที่หลากหลาย จะต้องเป็นการรวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งร่วมกัน มีกิจกรรมในลักษณะที่ชอบคล้ายคลึงกัน มีการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับช่วงเวลา รวมไปถึงระยะเวลาในการทำกิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมในการใช้งานของกลุ่มผู้ใช้งานภายในพื้นที่ จากการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) (แผนภูมิที่ 5.11) ในการทำกิจกรรมด้านความหลากหลายของการทำกิจกรรมของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่นิยม ทำกิจกรรมอย่างการตีหมาแพมากที่สุดถึงร้อยละ 86.0 รองลงมาคือการทำกิจกรรมอย่างการเล่นกีฬา ร้อยละ 81.0 การเดินเล่น ร้อยละ 56.0 การพูดคุย ร้อยละ 51.0 และการออกไปทานข้าว ร้อยละ 50.0 กิจกรรมที่นักศึกษาเลือกน้อยที่สุด คือ เล่นดนตรี ร้อยละ 25.0 และเล่นเกมส์ ร้อยละ 20.0

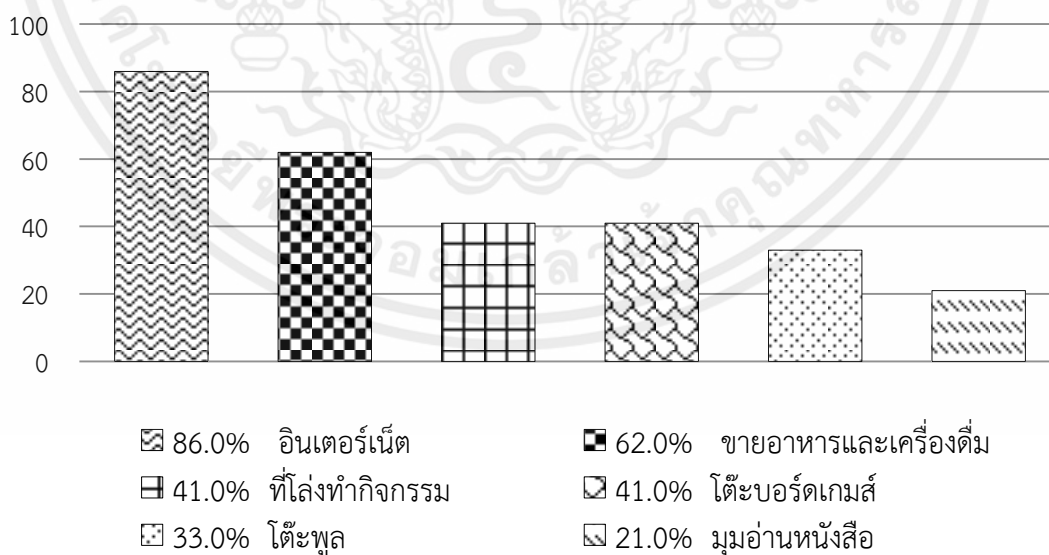
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 5.11 แสดงสัดส่วนของกิจกรรมที่นิยมทำมากที่สุด

ในส่วนของความต้องการเพิ่มเติมภายในพื้นที่ทำกิจกรรม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ถึงร้อยละ 38.5 รองลงมาเป็นพื้นที่ขายอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 24.8 และน้อยที่สุด คือ โต๊ะพลู ร้อยละ 6.4 (แผนภูมิที่ 5.12)

ความต้องการเพิ่มเติมภายในพื้นที่ทำกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แผนภูมิที่ 5.12 แสดงสัดส่วนความต้องการเพิ่มเติมในการใช้งานภายในพื้นที่กิจกรรม

ผลการศึกษาด้านกิจกรรมจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) นักศึกษาส่วนใหญ่จะทำกิจกรรมที่หลากหลาย มีการปรับเปลี่ยน มีความยืดหยุ่นไปตามลักษณะของแต่ละพื้นที่ และในพื้นที่จะต้องทำกิจกรรมได้มากกว่า 1 อย่าง อาทิเช่น อาคารพลศึกษานอกจากจะเป็นพื้นที่สำหรับการเรียนการสอนในวิชาเกี่ยวกับพลศึกษาแล้ว ก็ยังเป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมอื่นๆ เช่น การรับน้องของมหาวิทยาลัย หรือ การจัดพื้นที่สำหรับขายของของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยได้มีปฏิสัมพันธ์กันในทุกคณะ

ซึ่งในการที่มีกิจกรรมที่หลากหลายนี้ทำให้นักศึกษามีความต้องการเพิ่มเติมภายในพื้นที่ทำกิจกรรม เช่นตัวอย่างคำถามว่า *ท่านคิดว่าอยากให้มื่ออะไรเพิ่มเติมภายในพื้นที่ทำกิจกรรมของท่าน?* ผู้ให้ข้อมูลเกินครึ่งได้กล่าวว่า ต้องการอินเทอร์เน็ตไว้ทำงานมากที่สุด รองลงมา เก้าอี้หรือม้านั่ง เช่น ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ช.5) *“wifi internet บรรยากาศดีๆ คนไม่เยอะมาก”* หรือ (ผู้ให้ข้อมูล ช.1) *“เก้าอี้หรือม้านั่งเอาไว้นั่งเล่นที่สามารถใช้งานได้ นั่งพักตอนออกกำลังกายเสร็จ”* บางกลุ่มกล่าวว่าต้องการพื้นที่ที่มีการ (ผู้ให้ข้อมูล ช.11) *“ขายน้ำขายของกิน เก้าอี้ ม้านั่งเอาไว้นั่งเล่น”* บางท่านกล่าวว่าต้องการ (ผู้ให้ข้อมูล ณ.8) *“เก้าอี้ โต๊ะ สำหรับวางของ ถ้ามีที่เก็บของแบบเป็นล็อกเกอร์ก็จะดีเพราะบางวันไปคนเดียวไม่รู้จะฝากไว้ที่ใครกลัวจะหาย”*

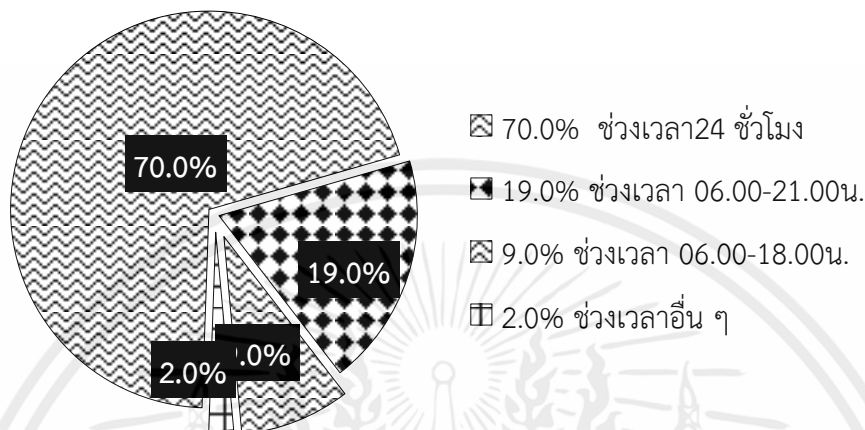

ภาพที่ 5.6 แสดงภาพพื้นที่ทำกิจกรรมโดยรอบสนามกีฬา ที่มา : ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงเวลาและความเหมาะสมในการทำกิจกรรม จากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยนักศึกษาที่เลือกช่วงเวลาที่ควรเข้าถึงพื้นที่ พบว่า ร้อยละ 70.0 ของผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า พื้นที่ทำกิจกรรมสามารถเข้าถึงได้ตลอด 24 ชั่วโมง (แผนภูมิที่ 5.13)

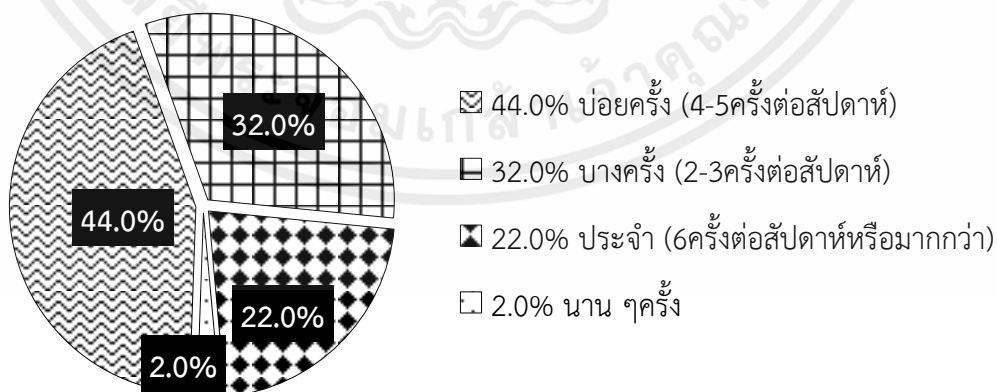
ช่วงเวลาที่ควรเข้าถึงพื้นที่

แผนภูมิที่ 5.13 แสดงสัดส่วนของช่วงเวลาที่ควรเข้าถึงพื้นที่

ในส่วนของระยะเวลาในการใช้งานภายในพื้นที่ (แผนภูมิที่ 5.14) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.0 นิยมใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรม บ่อยครั้ง (4-5 ครั้งต่อสัปดาห์) รองลงมาคือ นักศึกษา ร้อยละ 32.0 ใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมบางครั้ง (2-3 ครั้งต่อสัปดาห์) และ นักศึกษาร้อยละ 22.0 ใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมเป็นประจำ (6 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า) และน้อยที่สุดคือ นาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 2.0

ระยะเวลาในการใช้พื้นที่

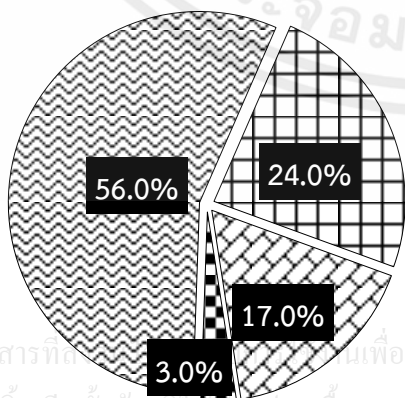
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้เผยแพร่ **แผนภูมิ 5.14** แสดงระยะเวลาในการใช้งานภายในพื้นที่ครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.7 แสดงภาพบริเวณสนามกีฬา ลานกิจกรรม และสวนสุขภาพเชื่อมโยงกับช่วงเวลา
ที่มา : ผู้วิจัย

ในส่วนของช่วงเวลาในการทำกิจกรรม (แผนภูมิที่ 5.15) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 เลือกช่วงเวลา 16.00-19.00 ในการทำกิจกรรมมากที่สุด ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังเลิกเรียนเป็นเวลาในการพักผ่อนของนักศึกษา (ภาพที่ 5.6)

ช่วงเวลาในการทำกิจกรรม

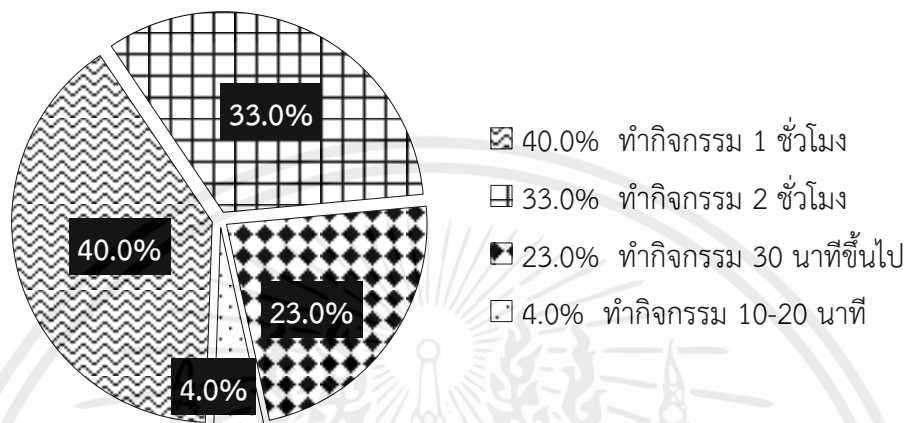
- ▨ 56.0% ช่วงเวลา 16.00-19.00น.
- ▤ 24.0% ช่วงเวลา 20.00-22.00น.
- ▧ 17.0% ช่วงเวลา 13.00-15.00น.
- 3.0% ช่วงเวลา 10.00-12.00น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่... ไม่อนุญาตให้...
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิ 5.15 แสดงสัดส่วนของช่วงเวลาในการทำกิจกรรม

ส่วนระยะเวลาในการทำกิจกรรม (แผนภูมิที่ 5.16) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.0 นิยมเลือกระยะเวลา 1 ชั่วโมงในการทำกิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษา ร้อยละ 33.0 เลือกระยะเวลา 2 ชั่วโมง ในการทำกิจกรรม

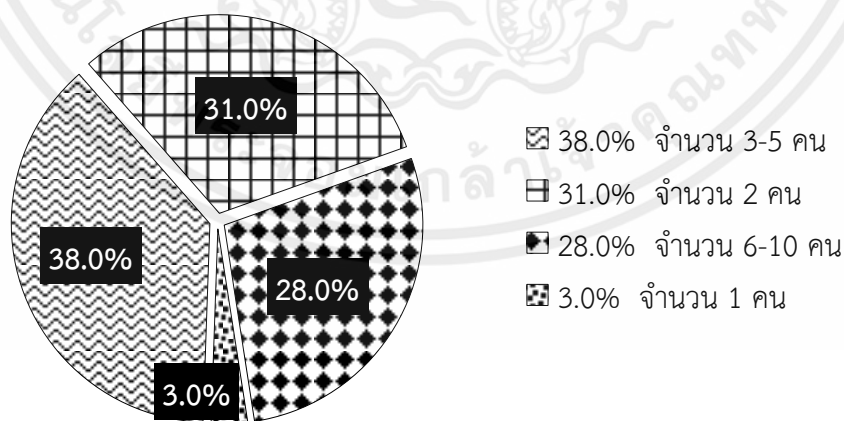
ระยะเวลาในการทำกิจกรรม

แผนภูมิ 5.16 แสดงสัดส่วนของระยะเวลาในการทำกิจกรรม

จำนวนคนในการทำกิจกรรม (แผนภูมิที่ 5.17) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 38.0 นิยมเลือกจำนวน 3-5 คน ในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งมากที่สุด รองลงมาคือ นักศึกษา ร้อยละ 31.0 เลือกจำนวน 2 คน ในการทำกิจกรรม

จำนวนคนในการทำกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ข้อมูลใดๆที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิ 5.17 แสดงสัดส่วนของจำนวนคนในการทำกิจกรรม

ผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) พบว่า เวลาในการเข้าถึงพื้นที่ที่ต้องสามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ตลอดทั้งวัน หรือตลอด 24 ชั่วโมง นักศึกษากล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ญ.2) **“ถ้านั่งทำงานได้ทั้งวันทั้งคืนก็คงดีบางครั้งก็ไม่อยากทำงานอยู่ภายในห้องพัก คิดงานไม่ออก”** แต่พอออกมาทำงานตามพื้นที่ของมหาวิทยาลัยก็มีความไม่สะดวกบ้าง อย่างเช่น ไม่มีอินเทอร์เน็ต ไม่มีปลั๊กไฟ หรือสถานที่ปิดตามเวลาที่กำหนด บางครั้งทำงานยังไม่เสร็จก็ต้องรีบย้ายไปทำงานต่อที่อื่น เป็นต้น โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีการทำกิจกรรมดังกล่าวอยู่บ่อยครั้ง ตั้งแต่อาทิตย์ละ 2-3 ครั้งไปจนถึงเป็นประจำ

ช่วงเวลาในการทำกิจกรรม จะแบ่งเวลาเป็น 2 ช่วง คือในช่วงเช้าตั้งแต่ 10.00-13.00 น. และช่วงเย็นตั้งแต่ 16.00-20.00 น. แล้วแต่วัน ถ้าเสาร์อาทิตย์ก็ตั้งแต่ช่วงเช้าจนถึงช่วงเย็น ถ้าจันทร์ถึงศุกร์ก็จะเป็นช่วงเย็นอย่างเดียว ระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งโดยเฉลี่ยจะอยู่ระหว่าง 1-3 ชั่วโมงแล้วแต่กิจกรรมนั้น ๆ เช่น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลท่านหนึ่งกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ข.4) **“บางวันก็ออกไปนั่งเล่นอยู่ร้านกาแฟ ร้าน Brother hood บางวันเล่นเกมเสร็จก็จะไปเล่นฟิตเนสทุกวัน ไม่ก็ไปวิ่งอยู่สนามฟ้า สนามแดงแล้วแต่เพื่อนจะชวนไป ก็จะใช้เวลา 2 ชั่วโมงขึ้นไป”** และในการเข้าถึงพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยส่วนมากจะใช้รถจักรยานยนต์ส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ **ภาพที่ 5.8** แสดงภาพการเข้าถึงพื้นที่และกิจกรรมภายในพื้นที่บริเวณตลาดน้อย ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป ผลการศึกษาด้านกิจกรรมภายในพื้นที่ที่สาม

ด้านกิจกรรม ผลจากแบบสอบถามสรุปได้ว่า กิจกรรมที่นิยมทำมากที่สุดคือ การตีหมากแพร รองลงมาคือการเล่นกีฬา การเดินเล่น ต่างไปจากผลจากการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า พื้นที่ทำกิจกรรมจะต้องเป็นพื้นที่ที่ทำกิจกรรมได้มากกว่า 1 อย่าง กิจกรรมที่นิยมทำ คือ การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ทำการบ้าน

อย่างไรก็ตามที่สรุปได้สอดคล้องกัน คือ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ไปพื้นที่นี้เพื่อการสนทนากันเป็นหลักแต่ไปเพื่อทำกิจกรรมหลักตามประเภทการใช้งานพื้นที่นั้นๆ เช่น การไปสนามกีฬา เพื่อออกกำลังกาย ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมก็มีการพูดคุย สนทนากันบ้าง ทั้งในช่วงก่อนและหลังออกกำลังกายเสร็จหากแต่มักเป็นช่วงสั้น ๆ เท่านั้น

กิจกรรมที่เกิดขึ้นมีความหลากหลาย ปรับเปลี่ยน ยืดหยุ่นไปตามลักษณะของแต่ละพื้นที่ เช่น อาคารพลศึกษานอกจากจะเป็นพื้นที่สำหรับการเรียนการสอนแล้ว ก็ยังเป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมอื่นๆ เช่น การรับน้อง หรือ ขายของเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างคณะ และที่ระบุตรงกันคือ ความต้องการเพิ่มเติมภายในพื้นที่ทำกิจกรรมทั้งผลการสนทนากลุ่มและผลจากแบบสอบถามสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด และ ต้องการพื้นที่ขายอาหาร เครื่องดื่ม บางท่านระบุว่าต้องการเก้าอี้ ม้านั่งเพื่อเอาไว้นั่งพักผ่อนหลังจากออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมต่างๆ

การเข้าถึงพื้นที่ที่สะดวกและเหมาะสมตามช่วงเวลา โดยมีช่วงเวลาในการเปิดให้ใช้พื้นที่ตลอด 24 ชม มีความเป็นอิสระในการไปหรือมาในการใช้งานของพื้นที่ มีการทำกิจกรรมดังกล่าวอยู่บ่อยครั้ง ตั้งแต่อาทิตย์ละ 4-5 ครั้งไปจนถึงเป็นประจำ และช่วงเวลาในการทำกิจกรรมเป็นช่วงเวลาหลังเลิกเรียนเป็นเวลาในการพักผ่อนของนักศึกษา หากวันหยุดจะมีการทำกิจกรรมอย่างอ่านหนังสือ การตีหมากแพร ในเวลาตั้งแต่ 10.00-13.00 น. และช่วงเย็นตั้งแต่ 16.00-20.00 น. เป็นเวลาหลังเลิกจากการเรียน เพื่อทำกิจกรรมอย่าง ไปออกกำลังกาย เดินเล่น

ซึ่งมีระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งนิยมทำโดยเฉลี่ยจะอยู่ระหว่าง 1-3 ชั่วโมงแล้วแต่กิจกรรมนั้นๆ โดยมีจำนวนคนในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง คือ 3-5 คน ผู้วิจัยได้สอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม นักศึกษาชอบที่จะไปกับเพื่อนๆ มากกว่าไปคนเดียว เพราะรู้สึกเหงาและต้องการหาเพื่อนคุยระหว่างทำกิจกรรม

5.4 ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม

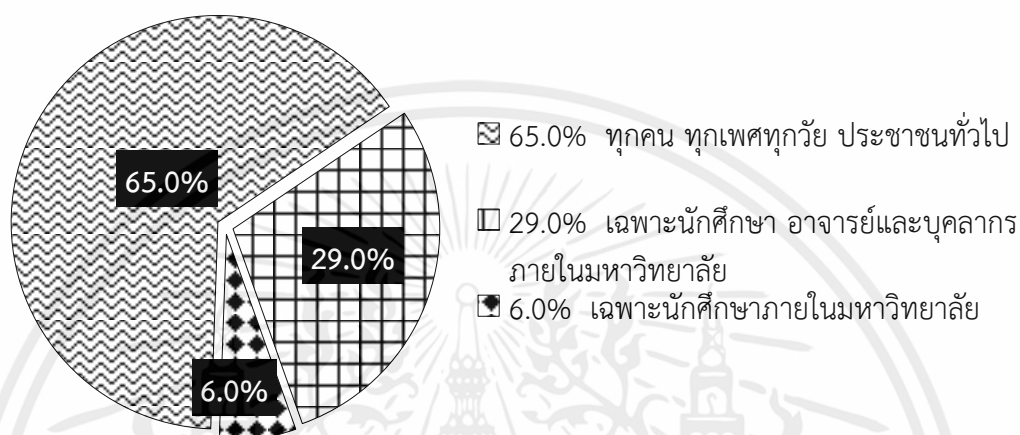
ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม แบ่งได้ 2 ลักษณะ ประกอบด้วย 5.4.1) ความเท่าเทียมกันในการใช้งานภายในพื้นที่ 5.4.2) ความอบอุ่นเป็นกันเอง (ความเป็นเจ้าของพื้นที่)

5.4.1 ความเท่าเทียมกันในการใช้งานภายในพื้นที่

การเข้ามาใช้งานในการทำกิจกรรมภายในพื้นที่จะต้องเป็นกลุ่มคนทุกคน ไม่แบ่งแยกเพศ อายุ หรือ สถานะ จากแบบสอบถาม (Questionnaire) สัดส่วนของนักศึกษาที่เลือกกว่าใครที่สามารถ

เข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมได้บ้าง (แผนภูมิที่ 5.18) พบว่า นักศึกษาเกินครึ่งเลือก ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ที่สามารถเข้าใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมได้ ถึงร้อยละ 65.0 รองลงมาคือ เฉพาะนักศึกษา อาจารย์และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 29.0 และนักศึกษาที่เลือกน้อยที่สุด คือ เฉพาะนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย เพียงแค่ร้อยละ 6.0 เท่านั้น

ใครสามารถเข้าไปใช้งานภายในพื้นที่ได้บ้าง

แผนภูมิที่ 5.18 แสดงสัดส่วนของผู้คนที่สามารถเข้าใช้งานภายในพื้นที่

ในทำนองเดียวกันข้อมูลจากผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ด้านความเท่าเทียมกันในการใช้งานภายในพื้นที่ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าพื้นที่ที่ไปนั้นจะต้องมีความเสมอภาคสำหรับทุกกลุ่มคน ดังได้กล่าวไว้ว่าผู้ที่มาใช้พื้นที่ควรจะเป็น (ผู้ให้ข้อมูล ญ.5) “ทุกคน ทั้งนักศึกษา ชาวบ้านแถวนั้น” หรือ (ผู้ให้ข้อมูล ช.10) “ทุกคน ทั้งนักศึกษา อาจารย์และ ผู้คนภายในมหาวิทยาลัย” สามารถเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ ทั้งมีความอิสระที่จะมาหรือจะไป เป็นประเด็นที่ได้รับ การกล่าวถึงจากผู้ให้ข้อมูล นอกจากนั้นยังให้ความสำคัญกับความรู้สึกสนุกสนาน เป็นมิตร เป็นกันเอง ให้ความรู้สึกผ่อนคลายหลังจากการเรียนมาทั้งวัน

5.4.2 ความอบอุ่นเป็นกันเอง (การเป็นเจ้าของพื้นที่)

พื้นที่นี้มีเข้าใช้งานอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำจนทำให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าของ ให้ความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองเหมือนนั่งหรืออาศัยอยู่ที่บ้าน ไม่รู้สึกเงินอายุหรือประหม่าในการใช้พื้นที่ มีการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น การจับจองที่นั่ง ผู้ให้ข้อมูลบางท่านกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ญ.7) “จะไปนั่งร้านกาแฟร้านเป็นประจำ จนพนักงานจำได้” และจะไปนั่งโต๊ะเก้าอี้ตัวเดิมประจำเช่นกัน เธอบอกว่า (ผู้ให้ข้อมูล ญ.3) “ฉันเดินเข้าไปอย่างมั่นใจเหมือนกับที่ตรงมันเป็นของฉัน” หรือบางท่านกล่าวว่า (ผู้ให้ข้อมูล ญ.5) “บรรยากาศดี มีต้นไม้เยอะๆ เหมือนนั่งอยู่บ้าน”

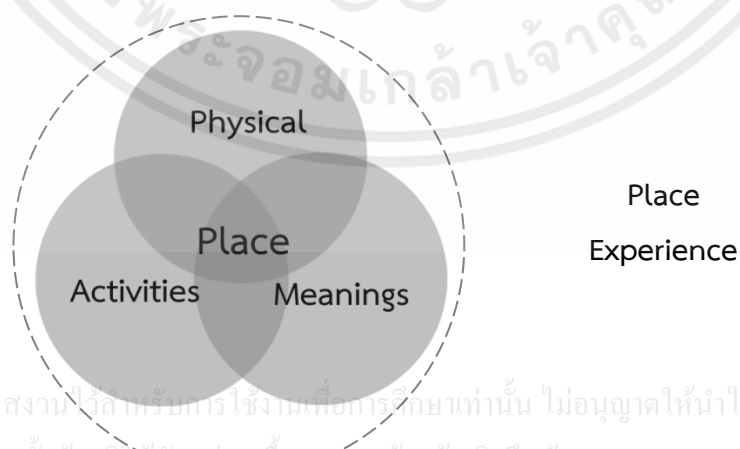
ภาพที่ 5.9 แสดงภาพสวนสาธารณะ ร้านกาแฟ Black canyon ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป ผลการศึกษาด้านผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม

ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่นั้น นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าพื้นที่ที่ไปนั้นจะต้องมีความเท่าเทียมกันสำหรับทุกกลุ่มคน โดยไม่แบ่งแยกสถานะ มีความอิสระที่จะมาหรือไป ให้ความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองเหมือนนั่งหรืออาศัยอยู่ที่บ้าน โดยการเข้าไปใช้งานพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำจนทำให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าของพื้นที่นั้น

5.5 สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาในงานวิจัยนี้เป็นผลการศึกษาของลักษณะทางกายภาพของ “พื้นที่ที่สาม” รวมไปถึงถึงกิจกรรมและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ โดยได้จำแนกตามโมเดลการศึกษาพื้นที่ (Place Experience model) ของ David Canter (ภาพที่ 5.9) ซึ่ง Canter ได้อธิบายองค์ประกอบ 3 ด้านที่มีผลต่อประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อพื้นที่ที่เกิดจากพลวัตของลักษณะทางกายภาพในแต่ละสภาพแวดล้อมนั้น ๆ กิจกรรมภายในพื้นที่และพฤติกรรมของผู้ใช้งานหรือกลุ่มของผู้ใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ละเมิดลิขสิทธิ์และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.10 แสดงภาพโมเดลของการศึกษาพื้นที่ (Place model) ของ (Canter, 1997)

ผลการศึกษาของลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย สรุปได้ว่า ผลจากเครื่องมือทั้งสองให้ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ที่สามได้สอดคล้องกันที่ว่า จะต้องเป็นพื้นที่ส่วนกลางภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งในบริบทนี้ไม่ได้หมายความว่า จะต้องอยู่ตำแหน่งตรงกลางของมหาวิทยาลัย ตามลักษณะของผังมหาวิทยาลัย แต่มีรูปแบบของการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่สาธารณะ ทุกคนสามารถใช้งานได้ และที่ระบุไม่สอดคล้องกัน คือ สถานที่ที่นักศึกษาชอบไปใช้งาน โดยผลจากแบบสอบถามที่ระบุว่า อันดับ 1 คือ ร้านกาแฟทั้งภายในและโดยรอบมหาวิทยาลัย อันดับ 2 คือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัยและสนามกีฬา ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ผลจากการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า สถานที่ที่นักศึกษาชอบไปมากที่สุด คือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ สนามกีฬา และร้านกาแฟทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งในด้านความเป็นสาธารณะไม่สามารถสรุปลำดับของสถานที่ได้แต่สามารถสรุปสถานที่นักศึกษาเลือกหรือชอบไปใช้งานได้

ด้านช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่ ผลจากการสนทนากลุ่มและผลจากแบบสอบถามระบุได้สอดคล้องกัน คือ การเข้าถึงพื้นที่ได้สะดวกจะต้องเป็นทางรถจักรยานยนต์ส่วนตัวมากกว่าช่องทางอื่น ๆ เนื่องจาก นักศึกษามีและใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการไปไหนมาไหน ทั้งไปเรียน ไปทำงาน ไปทานข้าว มีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่าช่องทางอื่น ๆ

ด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ โดยที่ผู้ให้ข้อมูลจากผลการสนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกันเองแล้ว ยังมีความแตกต่างกับผลจากแบบสอบถามอีกเช่นกัน นั่นคือ ในการสนทนากลุ่ม บ้างพอใจกับรูปแบบที่ธรรมดา มีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ทั้งในการจัดและตกแต่ง ในขณะที่บางกลุ่มให้ความสำคัญกับความทันสมัย มีลักษณะที่ดึงดูดมีความสวยงามเพื่อสร้างความน่าสนใจในการใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลจากแบบสอบถามที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบรูปลักษณ์ที่เป็นธรรมชาติและอบอุ่นมากที่สุด และบรรยากาศภายในพื้นที่ที่มีความเป็นกันเอง เป็นมิตรมากที่สุด ในขณะที่ความสวยงามความมีสีสันสะดุดตา ทันสมัย ผู้ให้ข้อมูลเลือกน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มและจากแบบสอบถามผู้ให้ข้อมูลด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ พบว่า ยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้

อย่างไรก็ตาม จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้กล่าวไว้ ถึงจะมีความแตกต่างกันในด้านรูปลักษณ์เพียงใด แต่ในด้านบรรยากาศของพื้นที่จากผลการสนทนากลุ่มและผลจากแบบสอบถาม พบว่า มีความสอดคล้องกัน คือ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการบรรยากาศที่มีความเป็นกันเองมากที่สุด ให้ความรู้สึกอบอุ่น แต่ก็ยังมีความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นบรรยากาศที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มนักศึกษาได้ดีที่สุด และบรรยากาศที่นักศึกษาเลือกน้อยที่สุด คือ บรรยากาศที่เงียบและสงบ

ผลการศึกษาด้านกิจกรรมภายในพื้นที่ พบว่า ผลจากแบบสอบถามสรุปได้ว่า กิจกรรมที่นิยมทำมากที่สุดคือ การดื่มกาแฟ รองลงมาคือการเล่นกีฬา การเดินเล่น ต่างไปจากผลจากการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า พื้นที่ทำกิจกรรมจะต้องเป็นพื้นที่ที่ทำกิจกรรมได้มากกว่า 1 อย่าง โดยกิจกรรมที่นิยมทำ คือ การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา อย่างไรก็ตามที่สรุปได้สอดคล้องกัน คือ นักศึกษาส่วนใหญ่

ไม่ได้ไปพื้นที่นี้เพื่อการสนทนากันเป็นหลักแต่ไปเพื่อทำกิจกรรมหลักตามประเภทการใช้งานพื้นที่นั้นๆ เช่น การไปสวนสุขภาพ เพื่อออกกำลังกาย ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมก็มีการพูดคุย สนทนากันบ้าง ทั้งในช่วงก่อนและหลังออกกำลังกายเสร็จหากแต่มักเป็นช่วงสั้น ๆ เท่านั้น

กิจกรรมที่เกิดขึ้นมีความยืดหยุ่น และหลากหลาย ปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของแต่ละพื้นที่ นอกจากการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมภายในพื้นที่ทำกิจกรรม ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มและผลจากแบบสอบถาม มีความสอดคล้องกันที่ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการพื้นที่ขายอาหาร เครื่องดื่ม บางท่านระบุว่าต้องการเก้าอี้ หรือม้านั่ง เพื่อเอาไว้นั่งพักผ่อนหลังจากออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมต่างๆ

การเข้าถึงพื้นที่ที่สะดวกและเหมาะสมตามช่วงเวลา โดยมีช่วงเวลาในการเปิดให้ใช้พื้นที่ตลอด 24 ชม มีความเป็นอิสระในการไปหรือมาในการใช้งานของพื้นที่ มีการทำกิจกรรมดังกล่าวอยู่บ่อยครั้ง ตั้งแต่อาทิตย์ละ 4-5 ครั้งไปจนถึงเป็นประจำ และช่วงเวลาในการทำกิจกรรมเป็นช่วงเวลาหลังเลิกเรียนเป็นเวลาในการพักผ่อนของนักศึกษา หากวันหยุดจะมีการทำกิจกรรมในช่วงเวลาตั้งแต่ 10.00-13.00 น. และช่วงเย็นตั้งแต่ 16.00-20.00 น. โดยระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งนิยมทำโดยเฉลี่ยจะอยู่ระหว่าง 1-3 ชั่วโมงแล้วแต่กิจกรรมนั้น ๆ โดยนิยมทำกิจกรรมกับเพื่อนฝูง 3-5 คน

ด้านผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม ผลการศึกษาจากทั้งการสนทนากลุ่มและแบบสอบถามมีความสอดคล้องกันที่ว่า นักศึกษาเห็นว่าพื้นที่ที่ไปนั้นจะต้องมีความเท่าเทียมกันสำหรับทุกกลุ่มคน โดยไม่แบ่งแยกสถานะ มีความอิสระที่จะมาหรือไป ให้ความรู้สึกรอบอุ้มเป็นกันเอง เหมือนนั่งหรืออาศัยอยู่ที่บ้าน โดยการเข้าไปใช้งานพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำจนทำให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าของพื้นที่นั้น

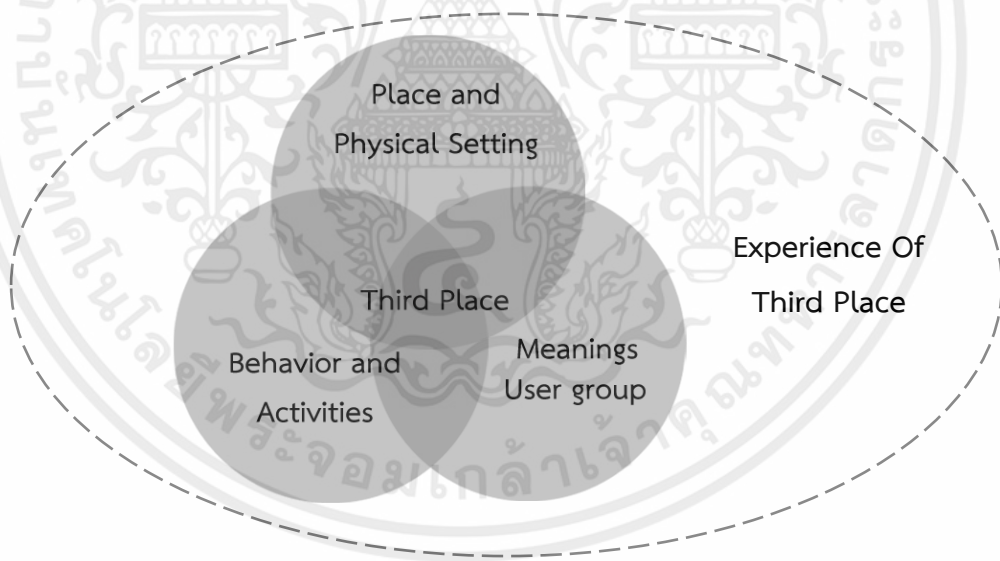
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

อภิปรายผล ข้อจำกัดของการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “พื้นที่ที่สาม” ในบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยมีคำถามหลักในการศึกษา ดังนี้ 1) ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะเป็นอย่างไร 2) ลักษณะกิจกรรมของพื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามประกอบด้วยกิจกรรมอะไรบ้าง 3) ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ในมโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามมีลักษณะอย่างไร

สิ่งที่ผู้วิจัยสนใจคือ พื้นที่ที่สามในมโนทัศน์ของนักศึกษามีลักษณะทางกายภาพ กิจกรรมและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามเป็นอย่างไร โดยอาศัยกรอบแนวคิด Place Experience Model ของ Canter, 1977 ในการอธิบายประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อพื้นที่ที่เกิดจากพลวัตของลักษณะทางกายภาพในแต่ละสภาพแวดล้อมนั้น ๆ กิจกรรมภายในพื้นที่และพฤติกรรมของผู้ใช้งานหรือกลุ่มของผู้ใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ ซึ่งใช้กำหนดเป็นกรอบของการศึกษาคั้งนี้

ภาพที่ 6.1 แสดงภาพการดัดแปลง Place Experience Model ของ (Canter, 1977)

ที่มา: ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป ผลการศึกษา

ผลการศึกษาของลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย สรุปได้ว่า ผลจากเครื่องมือทั้งสองให้ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ที่สามได้สอดคล้องกันคือ จะต้องเป็นพื้นที่ส่วนกลางภายในมหาวิทยาลัย มีรูปแบบของการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่สาธารณะ ทุกคนสามารถใช้งานได้ และไม่สอดคล้องกันคือ สถานที่ที่นักศึกษาชอบไปใช้งาน ผลจากแบบสอบถามที่ระบุว่า อันดับ 1 คือ ร้านกาแฟทั้งภายในและโดยรอบมหาวิทยาลัย อันดับ 2 คือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัยและสนามกีฬา ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ผลจากการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า สถานที่ที่นักศึกษาชอบไปมากที่สุด คือ สวนสาธารณะของมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ สนามกีฬา และร้านกาแฟ ซึ่งในด้านความเป็นสาธารณะไม่สามารถสรุปลำดับของสถานที่ได้แต่สามารถสรุปสถานที่ที่นักศึกษาเลือกหรือชอบไปใช้งาน

ด้านช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่ ผลจากการสนทนากลุ่มและผลจากแบบสอบถามระบุได้สอดคล้องกัน คือ การเข้าถึงพื้นที่ได้สะดวกจะต้องเป็นทางรถจักรยานยนต์ส่วนตัวมากกว่าช่องทางอื่น ๆ เนื่องจาก นักศึกษามีและใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะในการไปไหนมาไหน ทั้งไปเรียน ไปทำงาน ไปทานข้าว มีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่าช่องทางอื่น ๆ

ด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ โดยที่ผู้ให้ข้อมูลจากผลการสนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกันเอง แล้วยังมีความแตกต่างกับผลจากแบบสอบถาม นั่นคือ บ้างพอใจกับรูปแบบที่ธรรมดา มีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ทั้งในการจัดและตกแต่ง ในขณะที่บางกลุ่มให้ความสำคัญกับความความทันสมัย มีความสวยงามเพื่อสร้างความน่าสนใจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลจากแบบสอบถามที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบรูปลักษณ์ที่เป็นธรรมชาติและอบอุ่นมากที่สุด ในขณะที่ความสวยงามควมมีสีสันสะดุดตา ทันสมัย ผู้ให้ข้อมูลเล็กน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มและจากแบบสอบถามผู้ให้ข้อมูลด้านรูปลักษณ์ของพื้นที่ พบว่า ยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้

อย่างไรก็ตาม ถึงจะมีความแตกต่างกันในด้านรูปลักษณ์เพียงใดแต่ในด้านบรรยากาศของพื้นที่จากผลการสนทนากลุ่มและผลจากแบบสอบถาม พบว่า มีความสอดคล้องกัน คือ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการบรรยากาศที่มีความเป็นกันเองมากที่สุด ให้ความรู้สึกอบอุ่น แต่ก็ยังเต็มไปด้วยความสนุกสนาน ซึ่งเป็นบรรยากาศที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มนักศึกษาได้ดีที่สุด และบรรยากาศที่นักศึกษาเลือกน้อยที่สุด คือ บรรยากาศที่เงียบและสงบ

ผลการศึกษาด้านกิจกรรมภายในพื้นที่ พบว่า ผลจากแบบสอบถามสรุปได้ว่า กิจกรรมที่นิยมทำมากที่สุดคือ การดื่มกาแฟ รองลงมาคือการเล่นกีฬา การเดินเล่น ต่างไปจากผลการสนทนากลุ่มที่ระบุว่า พื้นที่ทำกิจกรรมจะต้องเป็นพื้นที่ที่ทำกิจกรรมได้มากกว่า 1 อย่าง โดยกิจกรรมที่นิยมทำ คือ การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา อย่างไรก็ตามที่สรุปได้สอดคล้องกัน คือ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ไปพื้นที่นั้นเพื่อการสนทนากันเป็นหลักแต่ไปเพื่อทำกิจกรรมหลักตามประเภทการใช้งานพื้นที่นั้นๆ เช่น การไปสนามกีฬาเพื่อออกกำลังกาย ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมก็มีการพูดคุยสนทนากันบ้าง หากแต่ยังเป็นช่วงสั้น ๆ เท่านั้น

กิจกรรมที่เกิดขึ้นมีความยืดหยุ่น และหลากหลาย ปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของแต่ละพื้นที่ นอกจากการทำกิจกรรมอื่นๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมภายในพื้นที่ทำกิจกรรม ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มและผลจากแบบสอบถาม มีความสอดคล้องกันที่ว่า มีความต้องการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือ ต้องการพื้นที่ขายอาหาร เครื่องดื่ม บางท่านระบุว่าต้องการเก้าอี้หรือม้านั่ง เพื่อเอาไว้นั่งพักผ่อนหลังจากออกกำลังกายหรือทำกิจกรรมต่างๆ

การเข้าถึงพื้นที่ที่สะดวกและเหมาะสมตามช่วงเวลา โดยมีช่วงเวลาในการเปิดให้ใช้พื้นที่ตลอด 24 ชม มีความเป็นอิสระในการไปหรือมาในการใช้งานของพื้นที่ มีการทำกิจกรรมดังกล่าวอยู่บ่อยครั้ง ตั้งแต่อาทิตย์ละ 4-5 ครั้งไปจนถึงเป็นประจำ และช่วงเวลาในการทำกิจกรรมเป็นช่วงเวลาหลังเลิกเรียนเป็นเวลาในการพักผ่อนของนักศึกษา

ด้านผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม ผลการศึกษาจากทั้งการสนทนากลุ่มและแบบสอบถามมีความสอดคล้องกันที่ว่า นักศึกษาเห็นว่าพื้นที่ที่ไปนั้นจะต้องมีความเท่าเทียมกันสำหรับทุกกลุ่มคน โดยไม่แบ่งแยกสถานะ มีความอิสระที่จะมาหรือไป ให้ความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองเหมือนนั่งหรืออาศัยอยู่ที่บ้าน โดยการเข้าไปใช้งานพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำจนทำให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าของพื้นที่นั้น

6.1 การอภิปรายผล

6.1.1 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม (Place/Physical Setting)

ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กล่าวถึงความสำคัญของความเป็นสาธารณะของพื้นที่ไว้ว่า ต้องเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นกลาง (On the Neutral Ground) เป็นพื้นที่ที่ผู้คนมารวมตัวกันอย่างไม่เป็นทางการ รวมถึงตำแหน่งที่ตั้งของความเป็นส่วนกลางของพื้นที่ มีความอิสระที่จะมาหรือจะไปของกลุ่มคน ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดสามารถครอบครองเป็นเจ้าของพื้นที่ได้ เปิดกว้างให้ทุกคนสามารถเดินเข้าออกได้อย่างอิสระเสรี

ผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรม โดยส่วนที่สอดคล้องกัน คือ พื้นที่ที่สามภายในมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นพื้นที่ส่วนกลาง ที่ตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งในบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคามไม่ได้หมายความว่า จะต้องอยู่ตำแหน่งตรงกลางของมหาวิทยาลัย ตามลักษณะของผังมหาวิทยาลัย แต่มีรูปแบบของการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่สาธารณะ ทุกคนสามารถใช้งานได้อย่างอิสระ และที่ไม่สอดคล้องกัน คือ สถานที่ที่นักศึกษาชอบไปใช้งานและให้ความสำคัญมากที่สุด ระบุว่าเป็นส่วนสาธารณะของมหาวิทยาลัย สนามกีฬา และร้านค้าแพทังกายในและโดยรอบมหาวิทยาลัย ต่างไปจากวรรณกรรมและงานวิจัยในต่างประเทศที่ว่า ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ที่สามจะต้องเป็นผับและบาร์แต่งานวิจัยในประเทศและผลการศึกษาให้ความสำคัญกับสวนสาธารณะ สนามกีฬา และร้านค้าแพทังกายเป็นหลัก จึงทำให้ลักษณะของพื้นที่ที่สามในบริบทมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความหลากหลายทั้งขึ้นอยู่กับมโนทัศน์ของผู้ให้ข้อมูล

ช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่ จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่กล่าวถึงพื้นที่ที่สามต้องเป็นพื้นที่ที่มีการเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก (Accessibility and Accommodation) ต้องเป็นพื้นที่ที่มีความสะดวกในการไปหรือมา ไม่ยากลำบากมีความเป็นอิสระในการเข้าถึงภายในพื้นที่ ไม่แบ่งแยกประเภทของยานพาหนะหรือประเภทของช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่ และต้องเป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้สะดวกที่สุดโดยทางเท้าเป็นสำคัญ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความไม่สอดคล้องกับการศึกษาวรรณกรรม การเข้าถึงพื้นที่ที่ต้องเข้าถึงได้สะดวกโดยจะต้องเป็นทางรถจักรยานยนต์ส่วนตัวมากกว่าช่องทางอื่น ๆ ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพาหนะเป็นรถจักรยานยนต์และใช้รถจักรยานยนต์ในการไปไหนมาไหน ไม่ว่าจะเป็นการไปเรียน ไปทำงาน ไปทานข้าว ไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่าช่องทางอื่น ๆ ดังนั้น ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการใช้งานพื้นที่ที่สามแต่แตกต่างกันที่ชนิดและลักษณะของพาหนะในการเดินทางของผู้ใช้ในแต่ละบริบทเป็นสำคัญ

รูปลักษณะของพื้นที่ จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการ ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า พื้นที่ที่สามต้องเป็นพื้นที่ที่มีรูปลักษณะที่ธรรมดา (Low Profile) จะต้องมีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ทั้งในการจัดและตกแต่ง มีการจัดร้านที่ไม่ได้มีระเบียบตายตัว การจัดวางโต๊ะ เก้าอี้ ไม่ได้เน้นความหรูหรา ผู้ใช้สอยภายในพื้นที่จะต้องไม่รู้สึกรำคาญหรือเกิดการประหม่า ซึ่งมีความแตกต่างจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ ที่กล่าวว่า พื้นที่สามจะต้องมีรูปลักษณะที่ดึงดูดความน่าสนใจ มีความสวยงามอยู่ภายในพื้นที่นั้น ๆ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทั้งความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ศึกษามาก่อนหน้า พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากผลการสนทนากลุ่มทั้งสองกลุ่มนอกจากจะมีความเห็นที่แตกต่างกันเอง แล้วผลการสนทนากลุ่มยังมีความแตกต่างกับผลจากแบบสอบถามอีกเช่นกัน นั่นคือ บ้างพอใจกับรูปแบบที่ธรรมดา มีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ทั้งในการจัดและตกแต่ง ในขณะที่บางกลุ่มให้ความสำคัญกับความทันสมัย มีลักษณะที่ดึงดูดมีความสวยงามเพื่อสร้างความน่าสนใจในการใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลจากแบบสอบถามที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบรูปลักษณะที่เป็นธรรมชาติและอบอุ่นมากที่สุด ในขณะที่ความสวยงาม ความมีสีสันสะดุดตา ความทันสมัย ผู้ให้ข้อมูลเลือกน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่มและจากแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลด้านรูปลักษณะของพื้นที่ พบว่า ยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความชอบและรสนิยมส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

บรรยากาศของพื้นที่ นักทฤษฎีอย่างเกลและฮาเบอร์มาส (Gehl, 1987; Habermas, 1996) รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกล่าวถึงความสำคัญของพื้นที่ที่สามว่าต้องเป็นพื้นที่ที่มีบรรยากาศอารมณ์สนุกสนาน (Mood is Playful) ภายในพื้นที่จะต้องมีบรรยากาศที่เป็นมิตร เป็นกันเอง เพื่อรองรับอารมณ์ความสนุกสนาน ร่าเริงของผู้คนที่เข้ามาภายในพื้นที่ รวมไปถึงต้องมีผู้คนคลาไคลและลดความเครียดของผู้คนที่เข้ามาใช้งานภายในพื้นที่

ผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ว่า พื้นที่ทำกิจกรรมจะต้องมีบรรยากาศที่สามารถสร้างความสนุกสนาน เป็นมิตร เป็นกันเอง สร้างความผ่อนคลายให้กับผู้คนและพื้นที่ และผสมผสานกับบรรยากาศความเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นอารมณ์และบรรยากาศที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มนักศึกษาได้ดีที่สุด

6.1.2 กิจกรรมในพื้นที่ที่สาม (Behavior/Activities)

การพูดคุยกันเป็นกิจกรรมหลัก นักวิชาการอย่างฮาเบอร์มาสและโอลเดนเบิร์ก (Habermas, 1996; Oldenburg, 1999) ให้ความเห็นว่าพื้นที่ที่สามควรเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมหลัก คือ การสนทนา (Main Activity is Conversation) มีการพูดคุยกันเป็นประจำ อาจเป็นการพูดคุยตลกขบขัน เรื่องสัพเพเหระหรือพูดเล่นต่างๆ ไป มีการพบปะพูดคุย มีการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องในชีวิตประจำวัน เป็นการสนทนาทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และต้องมีความเหมาะสมกับช่วงเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของการมาใช้งาน ต้องเป็นช่วงเวลาที่ไม่มีภาระหน้าที่ทั้งจากการเรียน ทำงาน จึงทำให้พื้นที่ที่สามมีช่วงเวลาที่เปิดยาวนาน บางครั้งตลอด 24 ชั่วโมง ใช้งานอย่างต่อเนื่องและบ่อยครั้ง เป็นช่วงเวลาว่างหรือช่วงที่ต้องการการพักผ่อน

ผู้วิจัยพบว่าผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว โดยจากการสนทนากลุ่มและสอบถามผู้ให้ข้อมูล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ได้มีกิจกรรมหลัก คือการไปเพื่อการสนทนากันเป็นหลักแต่ไปเพื่อทำกิจกรรมหลักอื่นๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่นั้นๆ มากกว่า เช่น ไปเล่นกีฬาที่สนามกีฬา โดยส่วนใหญ่กิจกรรมที่นิยมทำ คือการดื่มกาแฟและเล่นกีฬามากกว่าการสนทนากันที่มีความจริงจัง ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมของพื้นที่นั้น ๆ ก็จะมีการพูดคุย สนทนากันบ้าง เช่น ในช่วงก่อนจะออกกำลังกายหรือหลังจากออกกำลังกาย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลบางท่านกล่าวว่าบางครั้งจะไปนั่งร้านนมเพื่อผ่อนคลายหลังจากออกกำลังกาย ซึ่งช่วงนั้นถึงได้มีการพูดคุยกัน หากแต่เป็นการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดบางอย่างกันในเวลาสั้น ๆ เท่านั้น

ความหลากหลายของกิจกรรม ทฤษฎีของนักวิชาการ (Gehl, 1987; Lefebvre, 1991 ; Soja, 1996) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ให้คำอธิบายว่า พื้นที่ที่สามควรเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมยืดหยุ่นในการรองรับกิจกรรมที่หลากหลาย (Flexibility) เป็นพื้นที่รวมตัวกันเป็นประจำและอย่างต่อเนื่อง เปิดให้ใช้พื้นที่ได้ตลอดทั้งวัน เพื่อทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งร่วมกัน มีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายรองรับการใช้งาน ทั้งด้านเครื่องเรือน อุปกรณ์ภายในพื้นที่ และการความสะดวกด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีกิจกรรมทั้งด้านการผ่อนคลายหรือนันทนาการ การพบปะสังสรรค์ การพูดคุยสารทุกข์สุขดิบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จนไปถึง เดินเล่น ออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจ การดื่มกิน อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามบริบทของสภาพแวดล้อมนั้น

ผลการศึกษานี้มีความสอดคล้องกับวรรณกรรมที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงมาพบว่า พื้นที่ทำกิจกรรมต้องมีความยืดหยุ่นได้และปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของความต้องการของผู้คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ

กับความเหมาะสมของช่วงเวลากับสถานที่นั้นๆ ด้วยเช่นกัน ภายในพื้นที่ที่จะต้องทำกิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งอย่าง และมีการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับช่วงเวลา รวมไปถึงระยะเวลาอีกด้วย โดยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลต้องการให้มีการเปิดให้ใช้พื้นที่ตลอด 24 ชม. มีการทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้ง ตั้งแต่อาทิตย์ละ 4-5 ครั้งไปจนถึงเป็นประจำ โดยนิยมทำกิจกรรมเป็นกลุ่มกับเพื่อนฝูง และช่วงเวลาในการทำกิจกรรมต้องเป็นช่วงเวลาหลังเลิกเรียนเป็นเวลาในการพักผ่อน

6.1.3 ผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม (Meaning and user group)

ความเท่าเทียมกันในการใช้งานภายในพื้นที่ จากแนวคิดและทฤษฎีของเลอแอฟว์ (Lefebvre, 1991) โซจา (Soja, 1996) และเกล (Gehl, 1987) รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้กล่าวถึงความสำคัญว่า พื้นที่ที่สามจะต้องมีความเสมอภาค (The Leveler) เป็นพื้นที่สำหรับทุกกลุ่ม ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ไม่มีการแบ่งแยกสีผิว ศาสนาการศึกษา และสถานภาพทางสังคม มีความเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายรวมไปถึงไม่ใช่พื้นที่เฉพาะกลุ่มสำหรับใครบางคน แต่เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น ผู้คนสามารถเข้ามารับความสุขภายในพื้นที่ที่ตนเองบ้านหรือที่ทำงานได้ ทั้งคนที่รู้จักกันหรือคนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน

ผลการศึกษาครั้งนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดในการศึกษาที่มีมาก่อนหน้านี้ พบว่า การเข้ามาใช้งานในการทำกิจกรรมภายในพื้นที่จะต้องเป็นกลุ่มคนทุกคน ไม่แบ่งแยกเพศ อายุ หรือสถานะ นักศึกษาเห็นว่าพื้นที่ที่ไปนั้นจะต้องมีความเสมอภาคสำหรับทุกกลุ่มคน สามารถเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ และมีความอิสระที่จะมาหรือจะไป เป็นประเด็นที่ได้รับการกล่าวถึงจากผู้ให้ข้อมูล

ความอบอุ่นเป็นกันเอง (การเป็นเจ้าของพื้นที่) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการ (Gehl, 1987; Habermas, 1996; Lefebvre, 1991; Oldenburg, 1999; Soja, 1996) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกล่าวว่าพื้นที่ที่สามควรเป็นพื้นที่ที่เป็นเสมือนบ้านที่อยู่นอกบ้าน (A Home Away From Home) ให้ความรู้สึกของคนที่เข้ามาใช้พื้นที่เป็นประจำ รวมถึงให้ถึงความรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าของพื้นที่ โดยการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น การจับจองที่นั่ง การเข้าออกพื้นที่โดยอิสระ ให้ความรู้สึกมีชีวิตชีวา ความอบอุ่น เป็นมิตรภายในพื้นที่นั้น ๆ เป็นพื้นที่เพื่อพักผ่อนหย่อนใจของผู้คน

ผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับการศึกษาที่มีมาก่อนหน้านี้ที่ว่า พื้นที่ในบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีการเข้าใช้งานอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำจน ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าของพื้นที่ ให้ความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองเหมือนนั่งหรืออาศัยอยู่ที่บ้าน ไม่รู้สึกเขินอายหรือประหม่าในการใช้พื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้สรุปการอภิปรายผลโดยอาศัยประสบการณ์ของบุคคลที่มีต่อพื้นที่ที่เกิดจากพลวัตของลักษณะทางกายภาพในแต่ละสภาพแวดล้อมนั้น ๆ กิจกรรมภายในพื้นที่และพฤติกรรมของผู้ใช้งานหรือกลุ่มของผู้ใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่

ความเป็นสาธารณะของพื้นที่ ผลการอภิปรายมีทั้งความสอดคล้องและไม่สอดคล้อง โดยส่วนที่สอดคล้องกัน คือ พื้นที่ที่สามต้องที่ตั้งอยู่ภายในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนกลาง มีรูปแบบของการเปิดกว้างทุกคนสามารถใช้งานได้อย่างอิสระ และที่ไม่สอดคล้องกัน คือ สถานที่ที่นักศึกษาชอบไปใช้งานและให้ความสำคัญมากที่สุด เป็นสวนสุขภาพ สนามกีฬา ร้านกาแฟต่างไปจากวรรณกรรมและงานวิจัยในต่างประเทศที่ว่า จะต้องเป็นผับและบาร์

ช่องทางในการเข้าถึงพื้นที่ มีความไม่สอดคล้องกับวรรณกรรม การเข้าถึงพื้นที่ต้องเข้าถึงได้สะดวกโดยจะต้องเป็นทางรถจักรยานยนต์ส่วนตัวมากกว่าช่องทางอื่น ๆ ดังนั้น ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการใช้งานพื้นที่ที่สามแต่แตกต่างกันที่ชนิดและลักษณะของพาหนะในการเดินทางของผู้ใช้ในแต่ละบริบทเป็นสำคัญ

รูปลักษณะของพื้นที่ มีทั้งความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ศึกษามาก่อนหน้า บ้างพอใจกับรูปแบบที่ธรรมดา มีความเรียบง่ายไม่หรูหรา ในขณะที่บางกลุ่มให้ความสำคัญกับความทันสมัย มีลักษณะที่ดึงดูดมีความสวยงามเพื่อสร้างความน่าสนใจในการใช้งานภายในพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลจากแบบสอบถามและงานวิจัยของต่างประเทศที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบรูปลักษณะที่เป็นธรรมชาติและอบอุ่นมากที่สุด ผู้ให้ข้อมูลด้านรูปลักษณะของพื้นที่ พบว่า ยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความชอบและรสนิยมส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

บรรยากาศของพื้นที่ ผลการอภิปรายมีความสอดคล้องกันกับนักทฤษฎีรวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ว่า พื้นที่ทำกิจกรรมจะต้องมีบรรยากาศที่สามารถสร้างความสนุกสนาน เป็นมิตร เป็นกันเอง สร้างความผ่อนคลายให้กับผู้คนและพื้นที่ และผสมผสานกับบรรยากาศความเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นอารมณ์และบรรยากาศที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มนักศึกษาได้ดีที่สุด

การพูดคุยกันเป็นกิจกรรมหลัก มีความไม่สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนหน้านี้พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ได้มีกิจกรรมหลัก คือการไปเพื่อการสนทนากันเป็นหลักแต่ไปเพื่อทำกิจกรรมหลักอื่นๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่นั้นๆ มากกว่า เช่น ไปเล่นกีฬาที่สนามกีฬา โดยส่วนใหญ่กิจกรรมที่นิยมทำ คือเล่นกีฬาและการดื่มกาแฟมากกว่าการสนทนากันที่มีความจริงจัง ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมของพื้นที่นั้น ๆ ก็จะมีการพูดคุย สนทนากันบ้างในช่วงเวลาสั้น ๆ เท่านั้น

ความหลากหลายของกิจกรรม ผลการอภิปรายมีความสอดคล้องกับวรรณกรรมที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงมาพบว่า พื้นที่ทำกิจกรรมต้องมีความยืดหยุ่นได้และปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะของความ ต้องการของผู้คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของช่วงเวลากับสถานที่นั้นๆ ด้วยเช่นกัน ภายในพื้นที่ จะต้องทำกิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งอย่าง และมีการทำกิจกรรมให้ความเหมาะสมกับช่วงเวลา และ ระยะเวลา ผู้ให้ข้อมูลต้องการให้มีการเปิดให้ใช้พื้นที่ตลอด 24 ชม. โดยนิยมทำกิจกรรมเป็นกลุ่มกับ เพื่อนฝูง และช่วงเวลาในการทำกิจกรรมต้องเป็นช่วงเวลาหลังเลิกเรียนเป็นเวลาในการพักผ่อน

ความเท่าเทียมกันในการใช้งานภายในพื้นที่ ผลการอภิปรายมีความสอดคล้องกับแนวคิดใน การศึกษาที่มีมาก่อนหน้านี้ พบว่า การเข้ามาใช้งานในการทำกิจกรรมภายในพื้นที่จะต้องเป็นกลุ่มคน ทุกคน ไม่แบ่งแยกเพศ อายุ หรือ สถานะ นักศึกษาเห็นว่าพื้นที่ที่ไปนั้นจะต้องมีความเสมอภาค สำหรับทุกกลุ่มคน สามารถเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ และมีความอิสระที่จะ มาหรือจะไป เป็นประเด็นที่ได้รับการกล่าวถึงจากผู้ให้ข้อมูล

ความอบอุ่นเป็นกันเอง (การเป็นเจ้าของพื้นที่) ผลการอภิปรายมีความสอดคล้องกับ การศึกษาที่มีมาก่อนหน้านี้ที่ว่า พื้นที่ในบริบทของมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีการเข้าใช้งานอย่าง สม่ำเสมอเป็นประจำจน ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกเหมือนเป็นเจ้าของพื้นที่ ให้ความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองเหมือน นั้งหรืออาศัยอยู่ที่บ้าน ไม่รู้สึกเขินอายหรือประหม่าในการใช้พื้นที่

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

งานวิจัยนี้สามารถนำเสนอวิธีการไปใช้ในการออกแบบเพื่อให้รองรับกับการใช้งานและสร้าง ประสบการณ์ให้เกิดขึ้นภายในพื้นที่ โดยผู้คนให้ความสำคัญคือพื้นที่ภายในสวนสาธารณะของ มหาวิทยาลัย สนามกีฬา และร้านค้าแล้ว สิ่งที่พบอีกประเด็นคือ ผู้คนอีกกลุ่มให้ความสำคัญกับร้าน เบียร์ ผับและบาร์ ซึ่งอาจไม่มีความปลอดภัยและไม่ใช้พื้นที่ที่สร้างสรรค์มากนัก ดังนั้น ในการ เสนอแนะการนำไปใช้ในการออกแบบ ผู้วิจัยเห็นว่าควรออกแบบหรือปรับปรุงพื้นที่ที่สร้างประโยชน์ เพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์และดึงดูดให้ผู้คนเข้าไปใช้งานเพื่อเป็นทางเลือกที่เหมาะสมและดีต่อ สุขภาพของผู้คนภายในมหาวิทยาลัย โดยนำเสนอวิธีการได้ดังนี้

1. **ด้านสภาพแวดล้อมภายในพื้นที่** ควรปรับปรุงและจัดสภาพแวดล้อมเพื่อตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้ใช้งาน และการจัดภูมิทัศน์ให้มีความเป็นพื้นที่ของการมารวมตัวกันของนักศึกษา เพื่อให้ใช้งานได้ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้นและให้เกิดความน่าใช้งานมากที่สุด

2. **ด้านการออกแบบเครื่องเรือน** ควรปรับปรุงเครื่องเรือนเพื่อตอบสนองต่อการใช้งานของ กิจกรรมนั้น ๆ ให้มากขึ้น เช่น สวนสาธารณะและสนามกีฬาควรมีชุดเก้าอี้หรือชุดม้านั่งเพื่อรองรับ กิจกรรมของผู้คนทั้งก่อนและหลังการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา และ พื้นที่เล่นกีฬาควรมีล็อกเกอร์ หรือตู้สำหรับเก็บของเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งานภายในพื้นที่เช่นกัน

3. **ด้านวัสดุภายในพื้นที่** เช่น พื้นที่ทางเดินเท้าภายในสวนสาธารณะควรปรับปรุงและเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมและมีความคงทนมากขึ้น เช่น วัสดุจากธรรมชาติ อย่างหินแกรนิต หินกาบ ในบางจุดภายในพื้นที่เพื่อให้เกิดความสวยงาม หรือ คอนกรีตบล็อกประสานปูพื้น เพื่อความเหมาะสมในสำหรับการสัญจรทั้งทางเดินเท้าและการใช้ยานพาหนะ และพื้นที่ร้านค้ากาแฟที่มีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ควรปรับปรุงด้านวัสดุภายในร้านโดยเลือกใช้วัสดุในการตกแต่งเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ รวมไปถึงวัสดุในการดูดซับเสียง เช่น แผ่นกุ่มผนังอะคูสติก แผ่นบุผนัง แผ่นฝ้ากลาสวูด เพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมกรรมการสนทนา การทำการบ้าน ทำงานของผู้ใช้งานภายในพื้นที่ได้ดีที่สุด

4. **ด้านแสงสว่างภายในพื้นที่** พื้นที่สำหรับเล่นกีฬาและสวนสาธารณะ ควรออกแบบการจัดระบบแสงสว่างภายในพื้นที่ให้มากขึ้น โดยควรเพิ่มโคมไฟสนามให้มีความสว่างมากขึ้น ทั้งนี้ควรคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้งานเป็นสำคัญเช่นกัน และการออกแบบพื้นที่ลานจอดรถเพื่อให้รองรับต่อกลุ่มผู้ใช้งานคือ ควรเพิ่มลานจอดรถสำหรับรถจักรยานยนต์เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ใช้งานหลักที่มีจำนวนการใช้งานของจักรยานยนต์มากที่สุด และภายในพื้นที่ควรมีกองวางจรปิดและแสงสว่างที่เพียงพอเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้งาน

6.3 ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษานี้มีข้อจำกัดในหลากหลายด้าน ข้อจำกัดประเด็นแรกที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาครั้งนี้มากที่สุดคือช่วงเวลาที่ทำการศึกษา เนื่องจากพื้นที่ในการศึกษาเป็นสถานศึกษา ซึ่งมีการเปิดและปิดภาคเรียนของแต่ละเทอม ผู้วิจัยจึงต้องรอช่วงเวลาในการเปิดภาคเรียนของนักศึกษาเพื่อทำการเก็บข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ และเมื่อมีเวลาจำกัดผู้วิจัยจึงเข้าถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวนไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงต้องทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ ว่ามีความสอดคล้องกับความคิดของผู้ให้ข้อมูลเพียงใดด้วย

ปัญหาอีกประเด็นที่ผู้วิจัยพบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ข้อจำกัดด้านความน่าเชื่อถือที่ได้จากการสนทนากลุ่มและจากแบบสอบถาม และด้านความเที่ยงตรงของข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งนี้เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลมีผลต่อความกล้าที่จะออกความเห็นหรือตอบแบบสอบถามแม้ว่าเป็นเพียงคำถามทั่วไป

ข้อจำกัดประเด็นสุดท้าย คือ ด้านการเลือกสถานที่ในการศึกษาวิจัย โดยผลการศึกษาอาจมีลักษณะเฉพาะตัวของพื้นที่นั้นและมีบริบทภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคามซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างจากสถานศึกษาอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน รวมไปถึงผู้วิจัยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีความสะดวก ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อทำการศึกษาและเก็บข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษาขั้นต่อไป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งเน้นถึงการศึกษามโนทัศน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ที่สาม ด้านลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สาม ด้านกิจกรรมภายในพื้นที่ที่สาม และด้านผู้ใช้งานและความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สาม เป็นการศึกษาในบริบทหนึ่งเท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปศึกษาต่อในบริบทอื่นเพื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบอื่นเพื่อต่อยอดเป็นการสร้างทฤษฎีฐานรากที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่สามในบริบทของประเทศไทย นอกจากนี้ยังควรศึกษาเพิ่มเติมในด้านการจัดเครื่องเรือนภายในพื้นที่ การออกแบบสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้คน และตอบสนองต่อบริบทและความต้องการของผู้คนในท้องถิ่นนั้น

ในปัจจุบันพื้นที่ที่สามในประเทศไทยมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ถ้ามีการศึกษาต่อในอนาคต ควรให้ความสำคัญกับทั้งลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ คำนึงถึงการออกแบบเพื่อตอบสนองต่อกิจกรรมนั้น ๆ ผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ใช้งาน เช่น สถานที่ที่มีความอำนวยความสะดวกไม่เต็มที่เท่าที่ควร ทำให้พื้นที่ใช้งานได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยเชื่อว่าประเภทของพื้นที่ที่สามสามารถส่งผลกระทบต่อการใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน รวมไปถึงในปัจจุบันมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ถ้ามีการศึกษาต่อในอนาคตควรศึกษาความเป็นไปได้ของพื้นที่ที่สามสำหรับผู้สูงอายุด้วยเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กชกร มุสิผล. (2017) “Third place around you : พาไปดูพื้นที่อิสระที่ติดใจต่างมุมโลก”. a day online. 01 September 2017. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2561, จาก <https://adaymagazine.com/place-28/?fbclid=IwAR2fsC1LtSY41gFX-ibXATWykZPScEd-SOGsaDjA0AGVDuQ7VtO9kA5mzrA>.

“ความเป็นมาบ้านท่าขอนยาง”. (2012). สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2561, จาก <https://thakhonyang.wordpress.com/tag/%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%9A%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%97%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B8%A2%E0%B8%B2/>.

จันทน์ มโนมัยพิบูลย์. (2554). “พื้นที่ที่สาม กับนักการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษา จุฑาทุทธศาสตร์ การสื่อสารทางการเมืองของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร”. ดุษฎีนิพนธ์, มหาวิทยาลัย เกरिक.

ณรงค์ฤทธิ์ สุมาลี. (2559). “การค้าข้าวทางเรือและสังคมชาวนาลุ่มน้ำชีตอนกลางในช่วง พ.ศ. 2443-2504” . สืบค้นเมื่อ 8 ธันวาคม 2561, จาก <http://www.sac.or.th/databases/ethnic-groups/ethnicGroups/70>.

ถนอมวงศ์ ทวีบุรณ์และคณะ. (2524) “การใช้เวลานอกเวลาเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย” . กองแผนงานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจียรรัตน์ ภาชา. (2556). “พื้นที่นันทนาการที่เหมาะสมของนิสิตที่อยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เขตพื้นที่ขามเรียง”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารการเมืองการปกครอง. ปีที่ 3 ; ฉบับที่ 2 มีนาคม - สิงหาคม 2556.

ธัญนันท์ ทองบุญตา. (2555) “พฤติกรรมการใช้เวลาว่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์”. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ประสพชัย พสุนนท์. (2557). “การกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทาง Krejcie and Morgan (1970) ในการวิจัยเชิงปริมาณ”. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์. กรกฎาคม - ธันวาคม 2557 : 112-125.

บรรณานุกรม(ต่อ)

ภรณ์พงษ์ เอกบุศย์. (2553). “คุณลักษณะพื้นที่ที่สามของชุมชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อภิษฐา โออินทร์. (2555). “สุขหัวกันในพื้นที่ที่สาม : กระบวนการตามหาชุมชนทางวัฒนธรรมของคนรุ่นใหม่ในเมืองตรัง”. ศุนย์ศึกษามหานครและเมือง วิทยาลัยรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2561, จาก

<https://intermingleintrang.blogspot.com/2018/02/blog-post.html>.

โอปอล์ ประภาวดี. (2547). “ร้านน้ำชา : พื้นที่ที่มีความหมายของคนเมืองนครศรีธรรมราชกรณีศึกษา เขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช”. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. มุลนิธิวิกิมีเดีย. อัปเดต 3 พฤศจิกายน 2561, 16.18 UTC. สารานุกรมออนไลน์. เข้าถึงจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/มหาวิทยาลัยมหาสารคาม>. อินเทอร์เน็ต. เข้าถึงเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561.

ADMIN. (2015). “เรื่องเล่าน่ารู้ เกี่ยวกับ มมส.(มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)”. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561, จาก <https://campus.campus-star.com/actale/1784.html>. ที่มา <https://it.msu.ac.th/home/>.

Anne P. Crick Dr. (2011). “Rethinking Oldenburg: Third Places and Generation Y in a Developing Country Context”. University of Massachusetts. Retrieved June 12, 2016, From. https://scholarworks.umass.edu/refereed/ICHRIE_2011/Friday/7/. (Online)

Carlie L. Moody. (2011). “Utilizing Third Place Theory in Museum Design: Connecting Community Through the Experience of Art”. Florida State University. Florida State University Libraries. Retrieved June 12, 2016, From. <https://diginole.lib.fsu.edu/islandora/object/fsu%3A254045>. (Online)

Jeffres, L. W., Bracken, C. C., Jian, G., & Casey, M. F. (2009). “The impact of third places on community quality of Life”. Cleveland State University. Retrieved June 14, 2016, From. https://engagedscholarship.csuohio.edu/clcom_facpub/. (Online)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ผู้ใช้มีหน้าที่คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม(ต่อ)

Keith Smyth.(2014).[3E Education](http://3education.org). JULY 28,2014. “The university as the third space ?”. Retrieved October 8, 2016. From <https://3education.org/2014/07/28/the-university-as-a-third-space/>.

Monosoda. (2016) .“3rd PLACE ARE ALL AROUND”. นิตยสารบ้านและสวน, 29 December 2016. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2561, จาก <http://www.baanlaesuan.com/1749/uncategorized/3rd-place-are-all-around/>.

Montgomery, Susan and Miller, Jonathan. (2011). “The Third Place: the library as collaborative and community space in a time of fiscal restraint”. Rollins College. Retrieved June 15, 2016, From. https://scholarship.rollins.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1093&context=as_facpub. (Online)

Peter Bishop. Dr. (2015). “Foresight Research Report: Museums as Third Place”. Institute museum and library services. Retrieved June 15, 2016. From. http://art.ucsc.edu/sites/default/files/CAMLF_Third_Place_Baseline_Final.pdf. (Online)

“Third Place”. Retrieved April, 3 2016. From <https://theartofcharm.com/art-of-personal-development/what-is-a-third-place-and-why-do-you-need-one/>

“Third Place”. Retrieved April, 4 2016. From https://en.wikipedia.org/wiki/Third_place.

Yulia Nurliani Lukito and Anneli Puspita Xenia. (2017). “Café as third place and the creation of a unique space of interaction in UI Campus”. Retrieved June 15, 2016, From. <http://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/99/1/012028/pdf>. (Online)

Zach Mortice. (2016) “The Sociology of Co-living: How We Live Creates a Third Place” : [Redshift](http://redshift.autodesk.com) Autodesk, Aug 31,2016. Retrieved October 10, 2016. From <http://www.iflarchitecture.com/2016/09/the-sociology-of-coliving-how-welive-creates-a-third-place/> .

ภาคผนวก A-E เครื่องมือการวิจัย

- ภาคผนวก A แบบสอบถาม
- ภาคผนวก B แบบสนทนากลุ่ม
- ภาคผนวก C ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)
- ภาคผนวก D ภาพผลจากการทำสัญลักษณ์ลงบนผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ภาคผนวก E บทการสนทนาของผู้ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก A แบบสอบถาม

ชุดที่.....

แบบสอบถาม เรื่อง พลวัตของสภาพแวดล้อมกายภาพ กิจกรรม และความหมายต่อพื้นที่ที่สาม
ภายใต้บริบทวิทยาเขต ม.ใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นักศึกษาปริญญาโท สาขาสถาปัตยกรรมภายใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ใน หน้าคำตอบที่ท่านต้องการ

1. ท่านทำกิจกรรมอะไรบ้างนอกจากบริเวณห้องพักอาศัยและห้องเรียน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ☐ พุดคุย สนทนา	2. ☐ ดื่มกาแฟ นม	3. ☐ อ่านหนังสือ
4. ☐ เล่นกีฬา ออกกำลังกาย	5. ☐ เล่นเกมส์	6. ☐ ทำงานทำการบ้าน
7. ☐ รับประทานอาหาร	8. ☐ เดินเล่น พักผ่อน	9. ☐ เล่นดนตรี
10. ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)		

2. ท่านทำกิจกรรมดังกล่าวที่ไหน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ☐ สนามแดง	2. ☐ สนามฟ้า	3. ☐ อาคารบริการกลาง
4. ☐ อาคารพลศึกษา	5. ☐ Black Canyon Coffee	6. ☐ ร้านกาแฟคิดเพลิน
7. ☐ ร้านกาแฟพรีนรมย์	8. ☐ Café'Amazon	9. ☐ Inthanin Coffee MSU
10. ☐ ตลาดน้อย	11. ☐ ลานกิจกรรม 8 เหลี่ยม	12. ☐ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
13. ☐ ใต้อดีตหอเรียนอาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์		
14. ☐ กองทะเบียนและประมวลผล		
15. ☐ สวนสุขภาพมหาวิทยาลัยมหาสารคาม		
16. ☐ อาคารพัฒนานิสิต		
17. ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)		

3. ท่านทำกิจกรรมดังกล่าวบ่อยเพียงใด

1. ☐ นานๆ ครั้ง (น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์)	2. ☐ บางครั้ง (2-3 ครั้งต่อสัปดาห์)
3. ☐ บ่อยครั้ง (4-5 ครั้งต่อสัปดาห์)	4. ☐ ประจำ (6 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า)

4. ท่านคิดว่าในการทำกิจกรรมของท่านควรอยู่บริเวณใด

1. ☐ พื้นที่ส่วนกลางของมหาวิทยาลัย (ไม่ใช่ในบริเวณคณะใดคณะหนึ่ง)
2. ☐ พื้นที่ส่วนกลางภายในแต่ละคณะ

3. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น | บอญญาคิให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ท่านคิดว่าใครสามารถเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมของท่านหรือพื้นที่ที่สามได้บ้าง

1. เฉพาะนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัย
2. เฉพาะนักศึกษา อาจารย์และบุคลากร ภายในมหาวิทยาลัย
3. ทุกคน ทุกเพศทุกวัย ประชาชนทั่วไป

14. สถานภาพ

1. ☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 1	2. ☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 2	3. ☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 3
4. ☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 4	5. ☐ นักศึกษาชั้นปีที่ 5	6. ☐ อาจารย์
7. ☐ บุคลากร	8. ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

คณะ/สถาบัน/หน่วยงาน

15. ภูมิลำเนาของท่าน.....

16. เพศ 1. หญิง 2. ชาย

17. อายุ

1. ☐ ต่ำกว่า 18 ปี	2. ☐ 19-24 ปี	3. ☐ 25- 30 ปี
4. ☐ 31-35 ปี	5. ☐ 36-40 ปี	6. ☐ 41 ปีขึ้นไป

18. พื้นที่พัก

1. บ้านพักอาศัยส่วนตัว
2. หอพักภายในมหาวิทยาลัย
3. หอพักฝั่งซ้ายหน้ามอ
4. หอพักฝั่งท่าขอนยาง
5. หอพักฝั่งขามเรียง
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบคุณที่ท่านสละเวลาอันมีค่ามาช่วยให้ข้อมูลค่ะ

ภาคผนวก B แบบสนทนากลุ่ม

ชุดที่

แบบสนทนากลุ่ม เรื่อง พลวัตของสภาพแวดล้อมกายภาพ กิจกรรม และความหมายต่อพื้นที่ที่สาม
ภายใต้บริบทวิทยาเขต ม.ใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นักศึกษาปริญญาโท สาขาสถาปัตยกรรมภายใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

1. ท่านทำกิจกรรมอะไรบ้างนอกจากบริเวณห้องพักอาศัยและห้องเรียน
.....
2. ท่านทำกิจกรรมดังกล่าวที่ไหน
.....
3. ท่านทำกิจกรรมดังกล่าวมากน้อยเพียงใด
.....
4. ท่านคิดว่าการทำกิจกรรมของท่าน (พื้นที่ที่สาม) ควรอยู่บริเวณใด
.....
5. ท่านต้องการเข้าถึงพื้นที่ที่ท่านทำกิจกรรมหรือพื้นที่ที่สามนี้ได้โดยทางใด เพื่อให้ท่านสะดวกที่สุด
.....
6. ท่านคิดว่าท่านอยากให้มีอะไรเพิ่มเติมภายในพื้นที่ทำกิจกรรมของท่าน
.....
7. ท่านคิดว่าช่วงเวลาที่สามารถเข้าใช้งานในพื้นที่ทำกิจกรรมหรือพื้นที่ที่สามควรอยู่ช่วงเวลาใด
.....
8. ช่วงเวลาในการใช้งานภายในพื้นที่ที่ท่านทำกิจกรรมหรือพื้นที่ที่สามคือช่วงเวลาใด
.....
9. ระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งของท่าน
.....
10. กลุ่มของท่านมาทำกิจกรรมทั้งหมดจำนวนกี่คน (รวมตัวท่านด้วย)
.....
11. ท่านคิดว่าภายในพื้นที่ทำกิจกรรมของท่านหรือพื้นที่ที่สามควรมีการตกแต่งแบบใด
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ท่านคิดว่าท่านคิดว่าภายในพื้นที่ทำกิจกรรมของท่านหรือพื้นที่ที่สามควรมีบรรยากาศแบบใด

.....

13. ท่านคิดว่าใครสามารถเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมของท่านหรือพื้นที่ที่สามได้บ้าง

.....

14. สถานภาพ

.....

15. ภูมิลำเนา

.....

16. เพศ

.....

17. อายุ

.....

18. พื้นที่พักอาศัย

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ขอบคุณที่ท่านสละเวลาอันมีค่ามาช่วยให้ข้อมูลค่ะ

ภาคผนวก C

ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่)

ชุดที่

ผังพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (วิทยาเขตม.ใหม่) ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง พลวัตของสภาพแวดล้อมกายภาพ กิจกรรม และความหมายต่อพื้นที่ที่สาม ภายใต้บริบทวิทยาเขต ม.ใหม่
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นักศึกษาปริญญาโท สาขาสถาปัตยกรรมภายใน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

ให้ท่านทำสัญลักษณ์ ลงบนผังพื้นที่นี้ โดยเป็นพื้นที่ที่ท่านทำกิจกรรมนอกจากบริเวณห้องพักอาศัยและ
ห้องเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกร ที่มา : ผู้วิจัย

ขอบคุณที่ท่านสละเวลาอันมีค่ามาช่วยให้ข้อมูลค่ะ

ภาคผนวก D ภาพผลจากการทำสัญลักษณ์ลงบนผังพื้นที่ภายใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ที่มา : ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก E บทการสนทนาของผู้ให้ข้อมูลจากแบบสนทนากลุ่ม

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.1
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 10.00-13.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.1 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 20 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 2 คณะศิลปกรรมศาสตร์ พักอาศัยอยู่หอพักฝั่งข้ามเรียง มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในการเลือกมหาวิทยาลัยว่า “สอบติดได้คณะที่สนใจและที่สำคัญอยู่ใกล้บ้าน (จังหวัดร้อยเอ็ด) เลยไม่คิดจะเลือกมหาวิทยาลัยอื่นอีกแล้ว” ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ไปออกกำลังกาย สนามฟ้าข้างสนามแดงบ้าง บางวันก็ไปวิ่งที่สวนสุขภาพ” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “ธรรมชาติ เป็นกันเอง ไม่วุ่นวาย ไม่เสียงดัง” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.1 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “เกือบทุกวัน 4 5 ครั้งต่ออาทิตย์” และมีความคิดเห็นว่าการทำกิจกรรมควรอยู่ใน “สนามกีฬาหรือภายในมหาวิทยาลัย” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “จักรยานยนต์ส่วนตัว” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.1 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวว่า “ช่วงเย็น ประมาณ 17.00 น” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “ไม่เกิน 2 ชั่วโมง” โดย “ส่วนใหญ่ ไปคนเดียว หรือบางวันมีเพื่อนก็ไม่เกิน 2 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ถ้าได้ทั้งวันก็อาจจะดี” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “เก้าอี้หรือม้านั่งเอาไว้นั่งเล่นที่สามารถใช้งานได้ นั่งพักตอนออกกำลังกายเสร็จ” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกกลุ่มคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ญ.1
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 10.00-13.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ญ.1 ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง อายุ 20 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 2 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฝั่งเมืองและนฤมิตศิลป์ พักอาศัยอยู่หอพักในมหาวิทยาลัย มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดมหาสารคาม ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “วันจันทร์-ศุกร์ เลิกเรียนเสร็จ ตอนเย็นจะมาออกกำลังกาย วิ่งบ้าง ตีแบดมินตันบ้าง ที่สนามฟ้า ทุกวัน ส่วนเสาร์ อาทิตย์ก็จะทำงาน ทำการบ้านอยู่ห้อง บางวันถ้าเพื่อนๆชวนไปนั่งเล่นร้านกาแฟก็จะไปร้านกาแฟอินทนิล เพราะอยู่ใกล้หอ (หอใน หอกันทรวิชัย) บางอาทิตย์ก็จะไปนั่งร้านอื่นบ้าง ถ้าเบื่อๆ แล้วแต่เพื่อนชวนไป” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง ไม่วุ่นวาย คนไม่เยอะ” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.1 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ไปประจำ ไปทุกวัน” และมีความคิดเห็นว่าการทำกิจกรรมควรอยู่ใน “อาคารพลศึกษา” มีการเข้าถึงพื้นที่โดยที่ “สามารถเดินไปได้” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ. 1 มักจะไปทำกิจกรรมใน “ช่วงเย็น ประมาณ 4 โมงถึง 2 ทุ่มแล้วแต่วันค่ะ” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “ประมาณ 2-3 ชั่วโมง แล้วแต่วันค่ะ” โดย “ส่วนใหญ่ไปกับเพื่อน 2 คนคะ บางวันก็ 3-4 คนบ้างแล้วแต่เพื่อนว่าง” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “เข้าถึงค่า

เลยคะ หรือเปิดให้ใช้ได้ทั้งวันก็ดีคะ” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “ที่โล่งๆไว้ตีแบด ไว้วิ่ง อยากได้เก้าอี้เอาไว้นั่งพัก บางที่นั่งตรงหญ้าแล้วหญ้าทึบกัน” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคนคะ ทั้งนักศึกษา ชาวบ้านแถวนั้น”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.2
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 10.00-13.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.2 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 21 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ อาศัยอยู่หอพักฝั่งท่าขอนยาง บ้านที่เจทาวน์โฮม มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดร้อยเอ็ด ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “นั่งเล่นร้านกาแฟ ร้านอเมซอนบ้าง หรือ ร้าน Sweet me ชอบเพราะทำให้บรรยากาศอบอุ่น ไม่รู้สึกเขินเวลาไปนั่ง บางวันตอนเย็นก็จะไปเดินเล่นสวนสุขภาพ” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “ธรรมชาติ เรียบง่าย ตกแต่งสวยงาม” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.2 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ไปประจำ ไปทุกวัน” และมีความคิดเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควร “อยู่ ๆ ใกล้มหาวิทยาลัย” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “ขับมอเตอร์ไซค์ไปแล้วแต่วัน บางวันเพื่อนก็มารับ” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.2 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาตั้งแต่เที่ยงถึงเย็น ได้กล่าวว่า “แล้วแต่วัน บางวันไปตั้งแต่เที่ยงถึงเย็นก็มี บางวันไปตอนบ่ายแก่ๆถึงเย็น” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “แล้วแต่วัน โดยประมาณนั่ง 2 3 ชั่วโมง บางวันก็นั่งครึ่งวันถ้าไปออกกำลังกายก็ประมาณ 1 ชั่วโมง” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “2 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ตลอดทั้งวัน เข้าถึงค่า” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “wifi Internet บรรยากาศดีๆ คนไม่เยอะมาก” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ญ.2
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 10.00-13.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ญ.2 ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง อายุ 22 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 4 คณะเกษตรศาสตร์ พักอาศัยอยู่หอพักฝั่งขามเรียง มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ถ้าช่วงเครียดก็จะไปนั่งเล่นที่สวนสุขภาพบ้างหรือไปออกกำลังกายกับเพื่อน ถ้าเป็นหลังเลิกเรียนปกติ ไปทำการบ้านที่ลาน 8 เหลี่ยม เสร็จแล้วก็ไปทานข้าวกับเพื่อนๆ” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “เป็นมิตร เป็นกันเอง ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย คลายเครียดจากการเรียนมาทั้งวัน” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.2 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “เกือบทุกวัน 4 ครั้งต่ออาทิตย์” และมีความคิดเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่บริเวณ “ลาน 8 เหลี่ยม นั่งกับเพื่อนได้สะดวกดี มีห้องสมุดให้เข้าได้ด้วยเวลาที่ต้องทำการบ้าน” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถจักรยานยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ. 2 มักจะไปทำกิจกรรมใน “ช่วงเวลาเย็น” และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ถ้านั่งทำงานได้ทั้งวันทั้งคืนก็คงดีบางครั้งก็ไม่อยากทำงานอยู่ภายในห้องพัก คิดงานไม่ออก” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรมประมาณ “2 ชั่วโมงหรือแล้วแต่” โดย “ส่วนใหญ่ไป 3-5 คน เป็นกลุ่มเพื่อนสนิท” โดยให้ความ

คิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ตลอดทั้งวัน” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติม กล่าวว่า “ถ้าเป็นที่ไปบ่อย ๆ ก็ลานกิจกรรมต้องการอินเทอร์เน็ตเร็ว ๆ หรือ ไปสวนสุขภาพต้องการให้มีไฟที่แสงสว่างได้สว่างกว่านี้เพื่อความปลอดภัย” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.3
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 10.00-13.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.3 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 20 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 2 คณะศิลปกรรมศาสตร์ พักอาศัยอยู่หอพักฝั่งท่าขนอยาง (บ้านเมธา) มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัด มหาสารคาม ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ไปเตะบอลที่คณะเป็นประจำ บางวันก็ไปสนามกีฬา” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “ธรรมชาติ อบอุ่น เรียบง่าย” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.3 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “บางครั้ง 2 3 ครั้ง” และมีความคิดเห็นเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควร “ภายในมหาวิทยาลัย” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “ไปง่าย ๆ ไม่ไกลจากหอ ขับมอเตอร์ไซค์ไปได้ เดินไปก็ได้” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.3 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลา “เย็นๆ ประมาณ 5 โมงเย็น” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “1-2 ชั่วโมง” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “คนเดียว หรือ บางวันก็ไปเจอกับเพื่อนประมาณ 4-6 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ตลอดทั้งวัน” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วน “wifi internet บรรยากาศดี ๆ คนไม่เยอะมาก” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ญ.3
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ญ.3 ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง อายุ 21 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 พักอาศัยอยู่หอพักฝั่งท่าขนอยาง โดยให้เหตุผลว่า “อยู่หอพักฝั่งท่าขนอยางสะดวกในการไปมหาวิทยาลัยมากกว่าอยู่บริเวณอื่น” มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัด มหาสารคาม ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ไปเดินเล่นสวนสุขภาพตรงข้ามคณะเภสัช เดินเล่นบ้าง คุยกับเพื่อน พาน้องหมาไปวิ่งเล่นด้วย” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “สวยงาม แต่แฝงด้วยความอบอุ่น เวลาฉันไป ฉันเดินเข้าไปอย่างมั่นใจเหมือนกับที่ตรงมันเป็นของฉัน” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.3 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “4 ครั้งต่ออาทิตย์” และมีความคิดเห็นเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่บริเวณ “สวนสุขภาพหรืออยู่ไหนก็ได้ภายในมหาวิทยาลัย” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถยนต์ส่วนตัว” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.3 มักจะไปทำกิจกรรมใน “ช่วงเวลายื่น” และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “ช่วงเย็น หลังเลิกเรียน” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรมประมาณ “1 ชั่วโมง” โดย “ส่วนใหญ่ไปประมาณ 3 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ช่วงเย็น” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความ

ต้องการเพิ่มเติม กล่าวหาว่า “ร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม ม้านั่งเอาไว้นั่งเล่น พูดคุยกับเพื่อนๆ บางวันไปรอเพื่อน วิ่งก็จะได้มีที่นั่งสบายๆ” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.4
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.4 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 23 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 4 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ พักอาศัยอยู่หอพักฝั่งขามเรียง มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “บางวัน ก็ออกไปนั่งเล่นอยู่ร้านกาแฟ ร้าน Brother hood บางวันเล่นเกมเสร็จก็จะไปเล่นฟิตเนสทุกวัน ไม่ก็ไปวิ่งอยู่ สนามฟ้า สนามแดงแล้วแต่เพื่อนจะชวนไป ก็จะใช้เวลา 2 ชั่วโมงขึ้นไป” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “เรียบง่าย ทันสมัย ผสมกับความเป็นธรรมชาติของพื้นที่สีเขียว” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.4 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ประจำ ถ้าเป็นช่วงที่ไม่ติดสอบ หรือต้องทำการบ้าน” และมีความคิดเห็นเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “ตรงไหนก็ได้ ถ้าอยู่ใกล้ที่พักก็อาจจะดี” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถจักรยานยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.4 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวหา และมียุทธศาสตร์ในการทำกิจกรรม “2 ชั่วโมงขึ้นไป” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “4 คน” โดยให้ความคิดเห็น “ถ้าร้านกาแฟ ช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ก็ไปประมาณ เที่ยง ถ้าวันธรรมดาไม่มีเรียนเช้า ตอนบ่ายก็นั่งคุยกัน ถ้าเป็นสนามกีฬา ก็ไปช่วงเย็น” ให้ความคิดเห็นเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “เปิดตลอดทั้งวันทั้งคืนก็ดี เผื่ออยากเปลี่ยนบรรยากาศมานั่งอ่านหนังสือ ถ้าอยู่ได้ทั้งคืนก็ดี” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “อินเทอร์เน็ต wifi” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ญ.4
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ญ.4 ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง อายุ 21 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฝั่งเมืองและนฤมิตรศิลป์ พักอาศัยอยู่บ้านพักส่วนตัว (หมู่บ้าน The Beach) ฝั่งขามเรียง มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดอุดรธานี ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ไปนั่งร้านกาแฟ ร้าน Brother hood บ่อย ๆ หรือนั่งร้านคิดเพลินบ้างแล้วแต่เพื่อนจะชวนไป ถ้ามีงาน ตอนเย็นๆค่า ๆ ก็จะไปนั่งทำงาน ทำการบ้านที่ได้ดีก็คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรม โดยได้กล่าวว่า “ตกแต่งสะอาดตา สวยงาม มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.4 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ไปบ่อย ๆ บางอาทิตย์ก็ 4-5 ครั้ง” และมีความคิดเห็นเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ใน “ในคณะ(คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์)” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “ขับมอเตอร์ไซด์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.4 มักจะไปทำกิจกรรมใน “วันหยุด ก็ไปสาย ๆ จนถึงตอนบ่าย ๆ บางวันเลิกเรียนเย็น ๆ ก็จะไปช่วง 6 โมงเย็นบ้าง” และมียุทธศาสตร์ในการทำกิจกรรม “1 ชั่วโมงขึ้นไป” โดย “3 คน แล้วแต่วันแล้วแต่ช่วงเพื่อนคนไหนจะว่างหรืออยากไปด้วย ถ้าไปเยอะ ๆ ก็ประมาณ 5 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “10 โมง ถึง 2-3 ทุ่ม” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “อินเทอร์เน็ต wifi ร้านน่านั่ง ไม่เสียงดังมาก” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.5
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.5 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 21 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 คณะวิทยาศาสตร์ พักอาศัยอยู่หอพักหน้ามหาวิทยาลัย ได้กล่าวว่า “ใกล้มหาวิทยาลัย ไปเรียนสะดวก” มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ออกกำลังกาย สนามกีฬา” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “ธรรมชาติ อบอุ่น บรรยากาศเป็นมิตร” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.5 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “บ่อยๆ 4 ครั้งต่อสัปดาห์” และมีความคิดเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “อยู่ในมหาวิทยาลัยหรือ รอบๆมหาวิทยาลัย จะดีไปมาง่าย” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “จักรยานยนต์ไปแล้วแต่วัน บางวันเพื่อนก็มารับ” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.5 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวว่า “ช่วงเย็น 15.00 เป็นต้นไป” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “ประมาณ 1 ชั่วโมงหรือมากกว่านั้น” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “3-4 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “10 โมง ถึง 2-3 ทุ่ม” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “ไฟหรือแสงสว่างมากกว่านี้ แล้วก็ต้องการให้มีบรรยากาศที่สนุกสนาน” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ญ.5
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ญ.5 ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง อายุ 21 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 คณะวิทยาศาสตร์ พักอาศัยอยู่หอพักภายในมหาวิทยาลัย มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “สวนใหญ่จะอ่านหนังสือ อ่านนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านอยู่ห้องบ้าง บางวันก็จะออกไปนั่งอ่านที่ร้านกาแฟถ้าช่วงสอบก็จะนัดเพื่อนๆไปตัวกัน ส่วนมากจะออกมาตัวข้างนอก ไปนั่งอยู่โรงอาหารเก่า” และต้องการรูปแบบการและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรม โดยได้กล่าวว่า “เรียบง่าย แต่สวยสะอาดตา” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.5 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ทุกวัน ยกเว้นช่วงสอบก็จะอ่านหนังสือสอบอยู่ห้อง” และมีความคิดเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ใน “อยู่ในมหาวิทยาลัยหรือรอบๆมหาวิทยาลัย” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “ไปง่ายๆ สะดวก เดินไปได้ บางวันก็ขี่จักรยาน” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.5 มักจะไปทำกิจกรรมใน “บ่าย ๆ ถึงค่ำ ๆ 3 ทุ่ม” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “ครึ่งวัน หรือถ้าไม่ว่ากรณีก็ บางวัน 2-3 ชั่วโมงขึ้นไป” โดย “ส่วนใหญ่ไปคนเดียว บางอาทิตย์ก็ไปกับเพื่อน 2-3คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ตลอดทั้งวัน” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมี

ความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “ที่อ่านหนังสือเงียบๆ ไม่เสียงดัง บรรยากาศดี มีต้นไม้เยอะๆ เหมือนนั่งอยู่บ้าน” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.6
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
 เวลา 12.00-13.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.6 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 21 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 คณะวิทยาศาสตร์ พักอาศัยอยู่บ้านพักส่วนตัวฝั่งท่าขนอยาง มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดเลย ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “สนามกีฬาหรือสวนสุขภาพ ไปออกกำลังกาย วิ่ง ตีเทนนิส ว่ายน้ำ แล้วแต่วัน” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “ทันสมัย สะดุดตา สนุกสนาน” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.6 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ถ้ามีเวลารว่างก็ไป 4 ครั้งต่อสัปดาห์” และมีความคิดเห็นว่าเป็นสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “สนามกีฬา” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถจักรยานยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.6 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวว่า “บ่ายๆถึงค่ำๆ 3 ทุ่ม” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “2-3 ชั่วโมง” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “2 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ช่วงบ่ายถึงค่ำ ประมาณ 13.00-21.00น” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “ไฟหรือแสงสว่างมากกว่านี้ แล้วก็ต้องการให้มีบรรยากาศที่สนุกสนาน” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ญ.6
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
 เวลา 12.00-13.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ญ.6 ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง อายุ 23 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 4 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พักอาศัยอยู่หอฝั่งท่าขนอยาง(หอพลอยภักตรา) มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดชุมพร ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ไปกินเหล้าตอนเย็น ร้านมทานิยม ร้านเซ็ง แล้วแต่วันเกือบทุกอาทิตย์ เลิกเรียนบางวันก็ไปออกกำลังกาย” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรม โดยได้กล่าวว่า “สนุกสนาน” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.6 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “3-4 ครั้งแล้วแต่คนจะชวน” และมีความคิดเห็นว่าเป็นสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ใน “ตรงไหนก็ได้” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “ขับรถยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.6 มักจะไปทำกิจกรรมช่วงเวลา “ค่ำๆ” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “4-6 ชั่วโมง” โดย “6-8 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ทั้งวัน” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “wifi กับหม่อมเยอะๆ” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.7
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
 เวลา 12.00-13.00 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ห้ามนำไปเผยแพร่หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่

บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.7 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 23 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 4 วิทยาลัยการเมืองการปกครองพักอาศัยอยู่หอฝึ่งท่าขอนยาง(หอธัญธร) มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดหนองคาย ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “เล่นเกมส่ทุกเย็นเล่นอยู่ห้อง บางวันก็ออกไปนั่งเล่นอยู่ร้านกาแฟ ร้านคิดเพลิน บางวันไปวิ่งอยู่สนามฟ้า สนามแดงแล้วแต่เพื่อนจะชวนไป” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “สวยงาม มีสีเขียว” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.7 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ทุกวัน” และมีความคิดเห็นที่ว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “สวนสุขภาพหรือตรงไหนก็ได้ที่ไปได้ง่าย ๆ” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถสองแถวบ้าง เพื่อนขับมอเตอร์ไซด์มารับบ้าง” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.7 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวว่า “บ่าย ๆ ถึงค่ำ ๆ 3 ทุ่ม” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “2 ชั่วโมงขึ้นไป” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “4-5 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “เข้าถึงเย็น” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “เน็ตเร็ว ๆ แรง ๆ เก้าอี้นั่งสบาย ๆ” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “นักเรียน นักศึกษา ทุกคน”

ชื่อ

ผู้ให้ข้อมูล ญ.7

สนทนากลุ่มวันที่

วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

เวลา

12.00-13.00 น.

สถานที่

บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ญ.7 ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง อายุ 21 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พักอาศัยอยู่หอฝึ่งหน้ามหาวิทยาลัย โดยกล่าวว่า “ที่เลือกหอฝึ่งหน้ามหาวิทยาลัยเนื่องจากไม่วุ่นวายและไม่แออัดเท่าหอพักอื่นๆ” มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนันทบุรี ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ร้านกาแฟ ไปอ่านหนังสือ ทำการบ้านบ้าง ไปนั่งเล่นกับเพื่อนบ้าง ไปนั่งร้านกาแฟร้านเป็นประจำ จนพนักงานจำได้” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรม โดยได้กล่าวว่า “สนุกสนาน มีความเป็นมิตรให้บรรยากาศเหมือนไปเดินเล่นกับเพื่อน มีความผ่อนคลาย” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.7 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “เกือบทุกวัน ไปประจำ” และมีความคิดเห็นที่ว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ใน “ตรงไหนก็ได้” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “ขับรถยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.7 มักจะไปทำกิจกรรมช่วงเวลา “บ่ายๆถึงค่ำๆ 3 ทุ่ม” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “1 ชั่วโมง” โดย “4-5 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “สิบโมงเช้าถึงห้าทุ่ม (10.00-23.00น)” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “wifi และ หนังสือให้อ่าน” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ

ผู้ให้ข้อมูล ช.8

สนทนากลุ่มวันที่

วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562

เวลา

เวลาที่สงวนไว้สำหรับ 12.00-13.00 น.เพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

สถานที่

บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.8 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 22 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 วิทยาลัยการเมืองการปกครองพักอาศัยอยู่หอฝึ่งท่าขอนยาง มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะ

ทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ลาน 8 เหลี่ยม หรือคณะกรรมการเมืองการปกครอง ไปนั่งทำงาน ไปทานข้าวกับเพื่อน ช่วงเย็นบางวันก็ไปวิ่งที่ สนามฟ้า” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “สวยงาม มี ลีสน์” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.8 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ไปบ่อยๆ บางอาทิตย์ก็ 4 5 ครั้ง” และมีความคิดเห็นที่ว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “อาคารพละ สนามกีฬา” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถจักรยานยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.8 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวว่า “เช้า 9 โมง ถึงค่ำ ๆ 2 ทุ่ม” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “2 ชั่วโมงขึ้นไปแล้วแต่ วัน” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “2 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ทั้งวัน” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “อินเทอร์เน็ตไว้ทำงาน” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ญ.8
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ญ.8 ซึ่งเป็นนักศึกษาหญิง อายุ 23 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 4 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ ที่พักอาศัยอยู่หอขามเรียง(หอนามพันธ์) มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “นั่งร้านกาแฟ Black canyon ไปทำงาน ทำการบ้าน” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรม โดยได้กล่าวว่า “แบบธรรมดา ไม่ตกแต่งมาก ธรรมดา ดันไม้เยอะๆ” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.8 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “3-4 วันต่ออาทิตย์” และมีความคิดเห็นที่ว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ใน “บริเวณภายในมหาวิทยาลัย จะดีไปมาง่าย” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถสองแถว จักรยานยนต์ส่วนตัวแล้วแต่วัน” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ญ.8 มักจะไปทำกิจกรรมช่วงเวลา “บ่ายแก่ๆ ป้ายสามถึงเย็น หกโมงเย็น” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “2-3 ชั่วโมงแล้วแต่งงานจะเสร็จหรือความขี้เกียจ” โดย “5 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “เช้าถึงเย็น” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “เก้าอี้ โต๊ะ สำหรับวางของ ถ้ามีที่เก็บของแบบเป็นลิ้นชักก็จะเป็นดีเพราะบาง วันไปคนเดียวไม่รู้จะฝากไว้ที่ใครกลัวจะหาย” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “นักศึกษา ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.9
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.9 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 23 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 4 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ ที่พักอาศัยอยู่หอหน้ามหาวิทยาลัย (หอลาวัณย์คอนโด) มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ไปออกกำลังกายหรือวิ่งอยู่สนามฟ้า ค่าๆหน่อยก็จะไปเดิน แอโรบิกอยู่อาคารพละ” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า

“ธรรมชาติ สนุกสนาน ดุมีสไตล์มีความผสมผสานความเป็นธรรมชาติกับความทันสมัย” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.9 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ปกติไปประจำ ทุกวัน บางวันมีงานต้องส่งพรุ่งนี้รีบทำก็ไม่ได้ไป” และมีความคิดเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “อาคารพละ สนามกีฬา” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถจักรยานยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.9 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวว่า “ช่วงเย็น ประมาณ 4-5 โมงเย็น ถึง 2 ทุ่ม” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “2-3 ชั่วโมง” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “ส่วนใหญ่ ไป 4 คน แต่ก็แล้วแต่วัน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ทั้งวันก็ดี” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “เก้าอี้หรือม้านั่งเอาไว้นั่งเล่น นั่งพักตอนออกกำลังกายเสร็จ” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.10
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.10 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 23 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 4 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ พักอาศัยอยู่บ้านพักส่วนตัวฝั่งขามเรียง (บ้านอัครฉัตร) มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ไปเล่นสเก็ตบอร์ดอยู่ลาน 8 เหลี่ยมเกือบทุกวัน บางวันก็ไปเทนนิสกับเพื่อน บางวันมีการบ้านก็ไม่ได้ไป” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “ธรรมดา เรียบๆ ขอพื้นเรียบๆ ไว้เล่นสเก็ตบอร์ดได้ก็พอ” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.10 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “ไปประจำ ทุกวัน” และมีความคิดเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “ลาน 8 เหลี่ยม หรือไม่กี่สนามกีฬา” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “ขับรถยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.10 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวว่า “เย็น ๆ เลิกเรียน 5 โมงเย็น” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “2 ชั่วโมงขึ้นไปแล้วแต่วัน” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “6-7 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ทั้งวัน” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “เก้าอี้ โต๊ะ สำหรับวางของ หรือล็อคเกอร์เก็บของ” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน ทั้งนักศึกษา อาจารย์นักเรียน และ ผู้คนภายในมหาวิทยาลัย”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.11
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.11 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 22 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 3 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ พักอาศัยอยู่หอพักฝั่งขามเรียง มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดยโสธร ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ไปทานข้าวกับเพื่อนส่วนใหญ่ก็จะไปร้านกาแฟที่มีข้าวให้กินด้วย จะได้นั่งได้นาน ๆ ไปนั่งเล่นเกมบ้าง บางวันก็ไปนั่งคุยกันเฉยๆ” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “มีการตกแต่งที่เป็นธรรมชาติ เรียบๆ แบบสไตล์โมเดิร์น มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง ไม่อู่นววย คนไม่เยอะ” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.11 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “3- 5

ครั้ง แล้วแต่ว่าวันนั้นจะอยากไปหรือว่างมากแค่ไหน” และมีความคิดเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “ใกล้ๆ กับที่พักหรืออยู่ไม่ไกลมาก” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถจักรยานยนต์” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.11 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวไว้ว่า “ค่าๆ 3 ทุ่ม” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “2 ชั่วโมง” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “4-5 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ทั้งวันก็ดี” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “wifi” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ชื่อ ผู้ให้ข้อมูล ช.12
 สนทนากลุ่มวันที่ วันเสาร์ที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562
 เวลา 16.00-18.00 น.
 สถานที่ บ้านพักส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ช.12 ซึ่งเป็นนักศึกษาชาย อายุ 20 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 2 คณะเกษตรศาสตร์ พักอาศัยอยู่หอพักหน้ามหาวิทยาลัย โดยกล่าวว่า “ไม่ยุ่งวายและสะดวกในการไปเรียน” มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดมหาสารคาม ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ กิจกรรม และ ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่ที่สามนี้ ได้ระบุว่า สถานที่ที่ชอบไปและกิจกรรมที่ชอบทำ คือ “ห้องสมุดหรือคณะเกษตรไปนั่งทำงานที่บ้าน อ่านหนังสือ ถ้าช่วงเย็นว่างไม่มีสอบ ก็จะไปออกกำลังกายกับเพื่อนๆ” และต้องการรูปแบบการตกแต่งและบรรยากาศของพื้นที่ในการทำกิจกรรมโดยได้กล่าวว่า “เรียบง่าย สงบ ไม่ยุ่งวาย” ในการทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.12 มักทำกิจกรรมอยู่บ่อยครั้งเพียงใดได้กล่าวว่า “3-5 ครั้ง แล้วแต่ว่าวันนั้นจะอยากไปหรือว่างมากแค่ไหน” และมีความคิดเห็นว่าสถานที่ทำกิจกรรมควรอยู่ “ผมว่าตำแหน่งพื้นที่ทำกิจกรรมก็ไม่จำเป็นต้องอยู่ตรงกลางของมหาวิทยาลัยก็ได้ ยกตัวอย่างลานกิจกรรม 8 เหลี่ยมอยู่กลางมหาวิทยาลัยเลยยังไม่ค่อยมีใครไปใช้นอกจากเป็นกิจกรรมของทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น” มีการเข้าถึงพื้นที่โดย “รถยนต์ส่วนตัว” เพื่อความสะดวกมากที่สุด ในการไปทำกิจกรรมของผู้ให้ข้อมูล ช.12 มักจะไปทำกิจกรรมในช่วงเวลาดังที่กล่าวไว้ว่า “เย็นถึงค่า ๆ 3 ทุ่ม” และมีระยะเวลาในการทำกิจกรรม “4-5 ชั่วโมง” โดยไปทำกิจกรรมจำนวน “4 คน” โดยให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาว่าควรเข้าไปในงานได้ในช่วงไหน กล่าวว่า “ตลอดทั้งวัน” ซึ่งภายในพื้นที่ทำกิจกรรมผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการเพิ่มเติมในส่วนของ “ชุด เก้าอี้ โต๊ะ เอาไว้นั่งเล่น นั่งรอ” ซึ่งในการเข้ามาใช้งานภายในพื้นที่ทำกิจกรรมเหมาะสมกับ “ทุกคน”

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่

กิจกรรมภายในพื้นที่และช่วงเวลาในการทำกิจกรรม

ความหมายที่บุคคลให้ต่อพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	กุลจิรา ธีระวัฒนาวิศิษฐ์
วัน เดือน ปีเกิด	2 มกราคม 2535
ที่อยู่	262 หมู่ 12 ซอยสวรรค์ ตำบลแวงนาง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
โทรศัพท์	083-025-7158
E-mail	Jaanhotmail@gmail.com
ประวัติการศึกษา	
2554-2558	ปริญญาตรีสถาปัตยกรรมบัณฑิต (B.Arch) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ สาขาสถาปัตยกรรมภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ประสบการณ์การทำงาน	
2558	- Interior Designer บริษัท ทอสกานา วิลเลจ จำกัด (Toscana Co.,Ltd.)
2559-ปัจจุบัน	- Freeland Interior Designer - Freeland Graphic Designer, Drawer
ผลงานวิจัย	
2562	กุลจิรา ธีระวัฒนาวิศิษฐ์ และพิยะรัตน์ นันทะ. 2562. “พลวัต ของสภาพแวดล้อมกายภาพ กิจกรรม และความหมายต่อพื้นที่ที่ สามภายใต้บริบทวิทยาเขต ม.ใหม่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” วารสารวิชาการในโครงการประชุมวิชาการระดับชาติประจำปี 2562 (10th Built Environment Research Associates Conference, BERAC2019) ครั้งที่ 10 และเอกสารรูปแบบไฟล์ อิเล็กทรอนิกส์ (Proceedings) http://www.berac.tds.tu.ac.th/proceedings.html (Online) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้